

Matko Marušić:
doživio sam
Europu u Splitu!
str.8

Intervju:
Eric
Goleš
str. 11

Jake Raguž:
Privući strane
studente
str.23

god III.
broj 21.
27. srpnja
A.D. 2011.
www.unist.hr

universitas

list studenata i profesora Sveučilišta u Splitu

Splitski studij novinarstva

Piše: Duško Čizmić Marović

Čini se da će splitski studij novinarstva ipak krenuti još ove, 2011. godine, i to u akademskoj 2011/12 kao izvanredni, a od naredne godine i kao redovni diplomski studij organiziran na sveučilišnoj razini. Formalni temelj su rektorski program i senatski plan programskog razvoja Sveučilišta. Stvarna osnova su velike mogućnosti današnjeg Sveučilišta u Splitu da s osloncem na vlastite snage, a u sinergiji sa splitskom publicističkom tradicijom, najvažnijim splitskim medijima, najposposobnijim stručnjacima iz prakse i najboljim novinarima zasnuje uistinu kvalitetan novinarski studij, vapijuće potreban današnjoj Hrvatskoj.

Za ravnotežu teorije, medijske struke i novinarske prakse

Osnovni je preduvjet kvalitete novinarskog studija ravnoteža između temeljnih teorijskih uvida, usvojenih stručnih znanja i stečenih vještina. Temeljni teorijski uvidi moraju obuhvatiti sve relevantne društvene znanosti, etički zasnovane i umjetnički regulirane. Praktične vještine mogu se steći samo drilom (samo)opismenjavanja, praktičnim upoznavanjem s tehnološkim dosezima i trendovima te ekonomskim 'prosvjetljenjem' za tržišnu medijsku praksu. To traži programski konzistentan i – zbog startnih obrazovnih razlika studenata - fleksibilan studijski kurikulum, te modularni studijski ustroj bez kojeg je nemoguće osigurati 70-tak posto stručnog i praktičnog rada. Slijedi da teorijski dio moraju ponijeti najbolji sveučilišni profesori velika znanja, još veće širine interesa i osvjedočenih mentorskih kompetencija. No ključnu ulogu ipak će odigrati tzv 'stručnjaci iz prakse' bez kojih je možda moguć studij o novinarstvu, ali novinarski studij ni u kojem slučaju.

Akadske vrijednosti i etička praksa

Kad govorim o 'stručnjacima iz prakse' ne mislim samo na medijsku, nego i na etičku praksu. Dakle, na tzv civilno društvo, i istaknute aktiviste društvenih pokreta u rasponu od ekoloških preko nenasilnih i feminističkih do zagovaratelja raznih oblika direktne demokracije bez kojih je konstitucija kritičke javnosti nemoguća. Temeljne akademske vrijednosti, koje se odnose na slobodu istraživanja, privrženost istini i podjednaku dostupnost budućnosti svima, danas nije moguće zagovarati bez aktivne potpore civilnoga sektora koji je jedini dovoljno otporan na korporacijsku opresiju. Naravno, ne radi se o tome da bi civilni aktivisti u studijskom programu novinarstva trebali izigravati alternativne medijske dušobrižnike objašnjavajući studentima razliku između dobra i zla. Rijec je o tome da je temelj novinarske profesije istančani senzibilitet za društvene probleme, isti onaj kritički senzibilitet koji je u temelju svih 'civilnih' angažmana.

Novinarske nastavne baze kao klinički odjeli

Stoga će splitski studij novinarstva veliki značaj pridati tzv service learningu, studijskoj praksi kojoj teži splitski Odsjek sociologije, čiji je cilj ne samo senzibilizirati studente za praktične društvene probleme, nego i praktične društvene probleme uvrstiti u studijske programe, a civilne aktiviste suočiti s novim teorijskim uvidima. Da bi zadovoljio sve te kriterije novinarski diplomski studij sadržavat će 30 posto teorijske i 30 posto stručne nastave te 40 posto praktičnih vježbi koje će se oslanjati na vrhunske novinare, najiskusnije urednike i medijske menadžere, te javnosti prepoznatljive civilne aktiviste. Nastavne baze – u gornjoj usporedbi s medicinom klinički odjeli na kojima se odvija praktična nastava – Sveučilište mora zasnovati u svim vrstama medija: u prvome redu u Slobodnoj Dalmaciji, ali i na odabranim TV i radijskim postajama, te, naravno, u medijima na samom Sveučilištu - od fakultetskih listova i časopisa, preko studentskog radija do online i tiskanog izdanja Universitas.

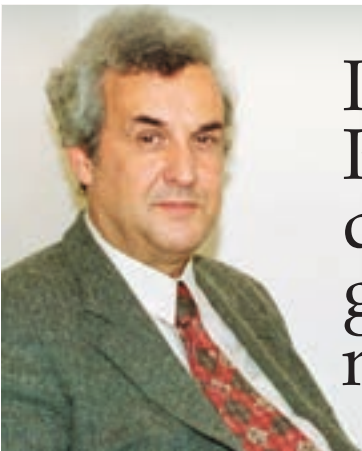
Tri dosadašnja pokušaja ustanovljenja medijskih studija u Splitu (iznimno seriozan projekt Visoke škole komunikacija prof Marije Kandido Rožman, programatski najšira ambicija Medijskog sveučilišta EPH i atraktivni projekt TV akademije pri TV Jadranu) za sada su ostali bez vidljivih rezultata. U međuvremenu se povećala medijska izolacija Dalmacije, smanjena je vidljivost niza relevantnih civilističkih angažmana, otupljuje senzibilitet za problem pismenosti... Sve sami zadaci za osnivače, nositelje i studente splitskog Novinarstva!

Zborsko natjecanje World Choir Championships, jedno od najvažnijih na svijetu, ovog je srpnja u Grazu okupilo više od 10 tisuća pjevača u zborovima iz 40 zemalja. Već u svojem prvom ogledanju s vrhunskim svjetskim ansamblima Vox animae je zaslužio čak dvije srebrene medalje – za sakralnu glazbu i za mlađe mješovite zborove. Iskreno čestitamo!

Ante Adorić: Završne pripreme i osnivanje Sveučilišta u Splitu 1974.

str.20

Ivo Babić: Povijesne jezgre dalmatinskih gradova i njihova sudbina

str.15

Zdravstveni studiji privlače studente izvan Splita i Hrvatske

str.3

Četiri nova doktorska studija na Sveučilištu u Splitu

str.16

Znanstvena produkcija MEFST-a šesterostruko povećana

str.9

impressum ♦ universitas ♦ list Sveučilišta u Splitu ♦ urednički kolegij ♦ Ivana Akrap Antić ♦ Petar Bačić ♦ Darija Bralić ♦ Tomislav Čizmić-Marović ♦ Gorana Fučko ♦ Irena Drmić-Hofman ♦ Toni Gamulin ♦ Suzana Kačić - Bartulović ♦ Snježana Knezić ♦ Lena Malešević-Perović ♦ Jelena Mrkonjić ♦ Sandro Nižetić ♦ Ivan Perkov (Zagreb) ♦ Leida Rizvan Sikimić ♦ Ivan Romić ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Stipe Vudrag ♦ Antonija Žaja ♦ fotografije ♦ cropix ♦ glavni urednik ♦ Duško Čizmić Marović ♦ izdavač ♦ Sveučilište u Splitu ♦ za izdavača ♦ prof.dr.sc.Ivan Pavić, rektor ♦ adresa redakcije ♦ Livnjska 5/IV ♦ tel 021/558 263 ♦ fax 021/558 262 ♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/universitas

sveučilišni život

NOVI REDOVITI PROFESORI U TRAJNOM ZVANJU

Prof. dr. sc. Željana Nikolić izabrana je u trajno zvanje redovite profesorice za područje tehničkih znanosti, polje građevinarstvo, grana nosive konstrukcije i polje druge temeljne tehničke znanosti, znanstvena grana tehnička mehanika

Prof. dr. sc. Darovan Tušek izabran je u trajno redovitog profesora za područje tehničkih znanosti, polje arhitektura i urbanizam, grana povijest i teorija arhitekture i zaštita graditeljskog nasljeđa

Prof. dr. sc. Snježana Knezić izabrana je u trajno zvanje redovite profesorice, za područje tehničkih znanosti, polje temeljne tehničke znanosti, granu Organizacija rada i proizvodnje

Prof. dr. sc. Vanja Martinac izabrana je u trajno redovite profesorice, za područje tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, granu analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa

Prof. dr. sc. Davor Rušić izabran je u trajno zvanje redovitog profesora, za područje tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, granu reakcijsko inženjerstvo

Prof. dr. sc. Maja Klišić izabrana je u trajno zvanje redovite profesorice, za područje tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, granu analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa

Prof. dr. sc. Senka Gudić prvi je put izabrana u zvanje redovite profesorice, za područje tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, granu analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa

Prof. dr. sc. Nikola Rausavljević izabran je u trajno zvanje redovitog profesora, za područje društvenih znanosti, polje kineziologije, granu sistematska kineziologija

Prof. dr. sc. Slavko Trninić izabran je u trajno zvanje redovitog profesora za područje društvenih znanosti, polje kineziologija, grana sistematska kineziologija

NOVI REDOVITI PROFESORI U PRVOM IZBORU

Prof. dr. sc. Jani Barle prvi je put izabran u zvanje redovitog profesora za područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana opće strojarstvo (konstrukcije)

Prof. dr. sc. Danko Kezić prvi je put izabran u zvanje redovitog profesora za područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektrotehnika

Prof. dr. sc. Ivan Tadić prvi je put izabran u zvanje redovitog profesora za područje humanističkih znanosti, polje filozofije i grane povijesti filozofije

“
Samo tijekom akademske 2010-11. godine Senat sveučilišta u Splitu potvrdio je izbor 17 redovitih profesora u trajno zvanje, te prvi izbor u znanstveno nastavno zvanje redovitog profesora za čak 26 svojih djelatnika. Čestitke i profesorima i Sveučilištu!
”

Prof. dr. sc. Boris Škvorc prvi je put izabran u zvanje redovitog profesora za područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana teorija i povijest književnosti

Prof. dr. sc. Mirela Mihić prvi je put izabrana je u zvanje redovite profesorice, za područje društvenih znanosti, polje ekonomije, granu Marketing

Prof. dr. sc. Janoš Terzić prvi je put izabran u zvanje redovitog profesora za područje biomedicina i zdravstvo, polje temeljne medicinske znanosti, grana imunologija

Prof. dr. sc. Zoran Valić prvi je put izabran u zvanje redovitog profesora za područje Biomedicine i zdravstva, polje Temeljne medicinske znanosti, granu Fiziologija čovjeka

Prof. dr. sc. Nives Štambuk-Giljanović prvi je put izabrana u zvanje redovite profesorice za područje Biomedicine i zdravstva, polje Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, granu Zdravstvena ekologija.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

- Kršćanstvo i suvremena kultura

od pet jezika (engleski, njemački, francuski, talijanski, španjolski)

Broj pristupnika po studijskom programu: najmanje 3 a najviše 10
Prednost pri upisu imaju studenti s većim prosjekom ocjena tijekom studija.

programa koji se upisuje
Ovjerenu kopiju diplome
Prijepis ocjena prethodnih studija
Ovjerenu kopiju domovnice ili drugi odgovarajući dokument za strane državljane
Nihil obstat vlastitog Ordinarija za klerike i članove redovničkih zajednica.
Životopis

Temeljem čl. 11. Pravilnika o Poslijediplomskom sveučilišnom studiju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, te odluke pod toč. 6.2. Osmo redovite sjednice Fakultetskog vijeća održane 16. lipnja 2011. g., sukladno odluci 59. sjednice Senata Sveučilišta u Splitu održane 28. lipnja 2011. g. Katolički bogoslovni fakultet (dalje: KBF) raspisuje:

Uvjeti za upis:
• završen diplomski studij teologije, katehetike, religijskih znanosti ili drugih humanističkih studija na crkvenim učilištima s
• završen studij koji je u preddiplomskom i diplomskom ciklusu imao veći broj predmeta iz teologije i filozofije, a koji nije dovoljan za teološki poslijediplomski studij, uz položen razlikovni dio
• završen četverogodišnji katehetski studij po studijskim programima KBF-a do ak. god. 2005./2006., uz položen razlikovni dio
• sposobnost služenja latinskim jezikom i vladanje jednim

O mogućnosti polaganja razlikovnog dijela vidjeti na:
<http://www.kbf-st.hr/dok/poslijediplomski/PDS-razlikovni-ispit-literatura.pdf>

Akademski stupanj koji se stječe završetkom studija:
Doktor znanosti (dr. sc.)

Tijekom studija, na način utvrđen Pravilnikom o poslijediplomskom studiju KBF-a, stječe se i stupanj licencijata u skladu s crkvenim propisima.

Trajanje studija: 6 semestara
ECTS: 180

Cijena studija: 8.000,00 kn po godini studija. Mogućnost plaćanja u dvije rate.

Prijave se podnose poštom (preporučeno) uz naznaku: Natječaj za poslijediplomski doktorski studij ili osobno na adresu:
Sveučilište u Splitu Katolički bogoslovni fakultet Zrinsko-Frankopanska 19 21000 Split

Prijava mora sadržavati:
Molbu s naznakom studijskog

Natječaj je otvoren do 30. rujna 2011.

Prijave podnijeti u tajništvu KBF-a na navedenoj adresi.

Sve dodatne informacije mogu se dobiti na tel. 021/308 300 a upiti poslati na e-mail: office@kbf-st.hr

“
Senat Sveučilišta u Splitu potvrdio je izbor novih dekana za mandatno razdoblje 2011 – 2013 na pet svojih sastavnica: na KTF-u, PMF-u, FESB-u, KBF-u i Zdravstvenim studijima
”

Za dekana Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu prof. dr. sc. Nenada Kuzmanića

Za dekana Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu prof. dr. sc. Marka Rosića

Za dekana Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu prof. dr. sc. Srđana Podruga

Za dekana Katoličko Bogoslovnog fakulteta u Splitu prof. dr. sc. Antu Vučkovića

Za pročelnika Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija prof. dr. sc. Stipana Jankovića

kako iz krize?

U nedavnom razgovoru za Slobodnu Dalmaciju, rektor Ivan Pavić potaknuo je pitanje akademske i 'profesorske' odgovornosti za traženje izlaza iz krize. Tim povodom Universitas otvara stalan prostor za razgovore s kompetentnim stručnjacima o izlasku iz krize. Prvi nam je sugovornik profesor ekonomije, rektor Ivan Pavić.

S malo novca, uz mnogo znanja, a uz brz obrtaj

RAZGOVARAO:
DUŠKO ČIZMIĆ MAROVIĆ

Zbog čega smatrate da bi izlaze iz krize hrvatskog gospodarstva trebalo tražiti u orijentacijama koje ne zahtijevaju prevelika novčana sredstva, poput poljoprivrede i prehrambene proizvodnje?

Mnogo je razloga. Prvo, Hrvatska raspolaže značajnim obradivim površinama i klimatskim uvjetima koji omogućavaju proizvodnju različitih poljoprivrednih kultura, kako kontinentalnih, tako i onih koje trebaju mediteransko podneblje. Ako je zemljištem kao resursom već raspoložemo, značilo bi da za pokretanje takve proizvodnje nije potreban osobiti novac. Pritom je značajno da mnogo toga što bi naša poljoprivreda proizvela danas uvozimo, što znači da postoji i tržište za takve proizvode. Istaknut ću i činjenicu da se u poljoprivrednoj proizvodnji ciklus najbrže zatvara, od svega nekoliko mjeseci do najduže godine dana, dok većina drugih investicija - uz često značajna novčana sredstva - za prve efekte traži dvije, tri pa i više godina.

Ali poljoprivredni proizvodi ne sadrže neka osobito velika znanja! Nuditi svijetu manje pametne proizvode za one u kojima je sadržano znatno više znanja - ne bi li to bio povratak na koncepte koje smo odavno napustili?

Da, poljoprivredni proizvodi ne sadrže najveća znanja, ali među njima postoje značajne razlike, posebice u pogledu profitabilnosti. Usmjeriti se, dakle, na proizvode koji donose veći profit po jedinici obradive površine, odnosno po jedinici uloženog kapitala. Osim toga, moje viđenje podrazumijeva prerađivanje poljoprivrednih proizvoda, odnosno razvoj prehrambene industrije. I ono što je dvojbene profitabilnosti dodavanjem znanja može postati vrlo unosno, jer se znanje svugdje bolje plaća. Primjer je rajčica koja znatno više vrijedi kao prerađeni proizvod, a mi upravo rajčicu u obliku različitih prerađevina u ogromnim količinama uvozimo često iz zemalja koje

nemaju ni približne uvjete za njenu proizvodnju kao Hrvatska. Od kolike je važnosti koristiti sve raspoložive resurse svjedoči primjer Japana, jedne od vodećih industrijskih zemalja koja rižu uzgaja na svakom metru obradive površine, čak i između zgrada na rubovima velikih gradskih aglomeracija!

No vjerojatno ćemo se složiti da Hrvatska od poljoprivrede živjeti ne može. Što je s drugim industrijama, osobito turizmom? Koliko turizam može pomoći izlasku iz naše krize?

Turizam je djelatnost o kojoj ne bi trebalo dvojiti kada govorimo o našoj gospodarskoj strukturi. Bez turizma bi naša situacija bila znatno nepovoljnija, a u ratno i poratno vrijeme nas je spašavao. I u budućnosti bi turizam trebao ostati značajna stavka u našim gospodarskim aktivnostima. Međutim, držim da je dosadašnji koncept turističke djelatnosti potrošen i da ga je potrebno mijenjati kao i u prethodnom primjeru, prema onim sadržajima i aktivnostima koji sadrže više znanja, pa su ujedno i profitabilnije. Imamo golemo iskustvo brojnih turistički poslenika, te brojne obrazovne programe na srednjoškolskoj i visokoškolskoj razini. Tu nemamo izbora - riječ je i o svjetskim trendovima, i o zaokretima koje poduzimaju zemlje iz našeg okruženja s jakim turističkim kapacitetima.

A što s ostalim djelatnostima, posebice onima po kojima je Hrvatska svojedobno bila poznata? Ima li za njih mjesta u hrvatskoj gospodarskoj budućnosti?

Naravno, koliko god u traženju izlaza iz krize snage treba koncentrirati na nekoliko glavnih pravaca, gospodarske budućnosti nema bez širenja proizvodnih djelatnosti - posebice onih zasnovanih na znanju - i opće diversifikacije gospodarske strukture koju nose mali i srednji poduzetnici. Pritom posebnu brigu treba posvetiti prije svega onome što se uspjelo othrvati inozemnoj, posebno dalekoistočnoj,

konkurenciji. Ali ne smiju se zaboraviti ni one djelatnosti koje nisu uspjele preživjeti, bilo zbog ondašnje kvalitete njihovih proizvoda, bilo zbog poduzetničke i menadžerske nesposobnosti onih koji su ih preuzeli u pretvorbenim transakcijama. Potonje djelatnosti, kao one iz reda metalne, metaloprerađivačke i elektro djelatnosti, uz motivirane bi se investitore, domaće i inozemne, mogle vratiti. No i za takve djelatnosti, kao i one koje su se održale, potrebno je učiniti isplativijim izvoz, naći načine stimuliranja izvoza, pri čemu repertoar, nažalost, nije osobito velik. Jedan vidim u drugačijem paritetu kune, a drugi u pojeftinjenju proizvodnje, u prvom redu smanjenjem davanja za državne i javne potrebe.

Nije li i jedno i drugo usmjereno na dodatno opterećenje onih koji su ionako u nezavidnoj socijalnoj situaciji? Može li se to provesti bez socijalnog nezadovoljstva?

Izlazak iz krize nije besplatan, posebice ako se želi postići u kratkom roku. Neke su zapadnoeuropske zemlje, poput Njemačke, to riješile proračunskim novcem, za što mi prostora nemamo. Stoga se devalvacija kune i smanjenje proračunskih izdataka treba ozbiljno uzeti u obzir. No ovih smo dana svjedoci koliko kreditno zadužene građane pogoda snaženje švicarskog franaka, pa takve mogućnosti treba koristiti na krajnje opaziv način. Tako da najmanje pogode najpotrebitije, odnosno socijalno najugroženije, tako da se opterećenje rasporedi na više godina, očekujući da bi se ulaskom Hrvatske u EU dodatno mogla umanjiti značenje ovakvog vida penalizacije. Alternativa je u novom zaduživanju, koje dostiže svoje krajnje granice pa je vrlo upitno koliko su svjetske monetarne institucije spremne podržati takvu opciju. Da ne govorimo kako je u krizi, kao i u ratu, najveća opasnost često u odlaganju.

sveučilišni život

Prof. dr. sc. Stipan Janković: „Za pet studijskih programa 2011/12 godine dopusnice smo ishodili kao za samofinancirajuće studije, jer naši ovogodišnji studiji nisu bili planirani u državnom proračunu. No glasnogovornik Ministarstva na upit naše studentice odgovorio je kako će Ministarstvo napraviti sve da bi prva godina studija i za naše bruoše bila besplatna“.

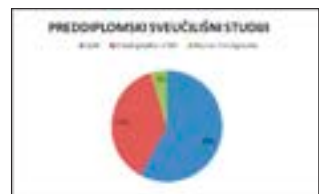

Zdravstveni studiji u Split doveli studente iz drugih naših gradova i BiH

Izniman interes ove godine vlada za preddiplomski sveučilišni odjel zdravstvenih studija. Od 145 studenata upisanih su u ljetnom roku, čak 37% ih je iz drugih hrvatskih gradova, a njih 5% dolazi iz BiH.

Na studij Medicinsko-laboratorijske dijagnostike upisano je 28 studenata, 17 iz Splita, 7 iz drugih gradova, te četiri iz Bosne i Hercegovine. Radiološka tehnologija primila je 22 studenata, od čega njih 12 iz Splita, 8 iz ostalih hrvatskih gradova, te dva iz BiH. Na primateljstvu je broj studentica iz

drugih gradova čak premašio one iz Splita, izvana nam je došlo njih 11, naprama 10 domaćih, dok na sestrinstvu na 30 splitskih studenata dolazi 21 upisani iz drugih hrvatskih gradova.

skih gradova. Fizioterapija broji 15 Splitanaka i Splitčana, sedam studenata iz ostalih gradova, te jednog iz BiH.

Duško Kečkemet

Ognjen Bonacci

Državne nagrade za znanost dobilo četvoro splitskih znanstvenika

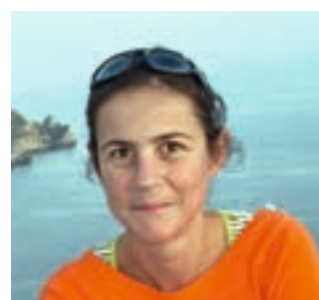
Odlukom saborskog Odbora za podjelu državnih nagrada za znanost od 12. srpnja 2011. Nagradu za životno djelo u području tehničkih znanosti dobio je prof. dr. sc. OGNJEN BONACCI, redoviti profesor u trajnom zvanju Građevinsko-arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, a Nagradu za životno djelo u području humanističkih znanosti prof. dr. sc. dr. h. c. DUŠKO KEČKEMET, umirovljeni redoviti profesor Fakulteta prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgoj-

nih područja Sveučilišta u Splitu.

Istom je Odlukom Godišnju nagradu za znanstvene novake u području biomedicinskih znanosti dobio TONI BREŠKOVIĆ, dr. med., znanstveni novak Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, a Godišnju nagradu za znanstvene novake u području biotehničkih znanosti dobila je TANJA ŠEGVIĆ BUBIĆ, dipl. ing., znanstvena novakinja Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Split

Toni Brešković

Tanja Šegvić Bubić

sveučilišni život

Student Business Academy uspješno nastavlja rad

Cilj je programa upoznavanje studenata s cjelinom kompetencija i vještina potrebnih za otvaranje i vođenje novog poduzetničkog pothvata, pri čemu su kao polazište korištena znanja, vještine i sposobnosti stečeni na preddiplomskom studiju Ekonomskog fakulteta

Piše:
DR.SC. NIKŠA ALFIREVIĆ

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, preko svog Centra za cjeloživotno i obrazovanje odraslih, tijekom akademske godine 2009./10., na temelju istraživanja potreba studenata diplomskih studija, utvrdio je da postoji veliki interes za programe u okviru kojih bi se razvijale praktične vještine, relevantne za povećanje mogućnosti samozapošljavanja. U tu je svrhu uspostavljena suradnja s dr. Phillipom Swicegoodom, s Wofford collegea iz Spartanburga, u Južnoj Karolini (SAD), koji je u Hrvatskoj boravio kao stipendist programa Fulbright. U okviru suradnje je osmišljen program cjeloživotnog obrazovanja Student Business Academy, koji je s uspjehom i proveden u ljetnom semestru akademske godine 2009/10.

Cilj je programa upoznavanje studenata s cjelinom kompetencija i vještina potrebnih za otvaranje i vođenje novog poduzetničkog pothvata, pri čemu su kao polazište korištena znanja, vještine i sposobnosti stečena na preddiplomskom studiju Ekonomskog fakulteta. U okviru programa, studenti stječu konkretne vještine poduzetničkog planiranja iz područja marketinga, menadžmenta i financija te procjene rizika pri pokretanju novog poduzeća. Praktični dio programa uključuje timski rad na izradi relevantnog poslovnog plana za otvaranje novog poduzetničkog pothvata, pri čemu se od polaznika traži odgovarajuće istraživanje realnih gospodarskih pretpostavki i primjena prethodno stečenih teorijskih znanja.

Intencija je programa poduzetničko obrazovanje onih studenata cijelog Sveučilišta u Splitu koji nisu završili preddiplomski studij ekonomskog usmjerenja

kog pothvata, pri čemu se od polaznika traži odgovarajuće istraživanje realnih gospodarskih pretpostavki i primjena prethodno stečenih teorijskih znanja.

10 ovogodišnjih polaznika

U akademskoj godini 2010/11. nastavljena je uspješna provedba programa Student Business Academy, na čemu su bili angažirani prof. dr. sc. Maja Fređotović (prodekanica za razvoj i nove proizvode Ekonomskog fakulteta), doc. dr. sc. Mira Krneta (voditeljica regionalnog ureda Hrvatske banke za obnovu i razvoj, ekspertica za malo i srednje poduzetništvo, koja je izvodila praktični dio nastave na programu), prof. dr. sc. Mišela Mihić (voditeljica Centra za cjeloživotno obrazovanje i obrazovanje odraslih Ekonomskog fakulteta) te prof. dr. sc. Nikša AlfIREVIĆ (voditelj programa i izvoditelj teorijskog dijela nastave na programu). Na pro-

gram je, nakon selekcijske procedure, primljeno 10 polaznika sveučilišnih diplomskih studija, od čega je jedan student polaznik Fakulteta za elektrotehniku, strojarstvo i brodogradnju, što je ovom programu dalo i dimenziju međufakultetske suradnje. No, treba kazati da je intencija programa upravo poduzetničko obrazovanje studenata cijelog Sveučilišta u Splitu, a koji nisu završili preddiplomski studij ekonomskog usmjerenja. Na navedenom će se strateškom usmjerenju posebno poradi u sljedećim akademskim godinama, kada se planira privlačenje polaznika/polaznica s većeg broja sastavnica Sveučilišta u Splitu.

Nagrade najboljim poslovnim planovima

Nastava je održana u razdoblju od travnja do lipnja 2011., pri čemu je održano 30 nastavnih sati, dok se dodatnih 60 sati pojedinačnog opterećenja polaznika i polaznica odnosilo na samostalni i timski rad u pripremi poslovnog plana. Ukupno su formirana tri tima, koji su izradili poslovne planove na engleskom jeziku. Poslovni planovi su, na kraju izvođenja programa Student Business Academy, prezentirani stručnom povjerenstvu, kojeg su činili gđa. Željka Kerum, pročelnica Službe za gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj Grada Splita, gosp. Zvonimir Akrap, član Uprave Societe Generale – Splitske Banke d.d., gosp. Hrvoje Marušić – poduzetnik i predsjednik Izvršnog

odbora HUP-a Podružnice Dalmacija, gosp. Ivan Udovičić, pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo, razvitak i europske integracije Splitsko-dalmatinske županije te prof. dr. sc. Nikša AlfIREVIĆ – voditelj programa i predavač.

Stručno povjerenstvo je nagradilo dva poslovna plana, za što su financijska sredstva osigurali Societe Generale – Splitska Banka i Hrvatska banka za obnovu i razvoj. Prvo su mjesto podijelili tim koji je osmislio novi brend hrvatskog namještaja „Voloska“ (u sastavu: Andrea Barić, Mirna Kiriđija, Sanda Krstulović, Marina Lenkić) te tim „Streets Talk“ (u sastavu: Dunja Duranović i Hrvoje Golčić), koji je kreirao sustav za povećanje mobilnosti slijepih osoba u javnom prometu i kretanju gradom. Svi su polaznici programa cjeloživotnog obrazovanja dobili odgovarajuće potvrde o njegovom uspješnom završetku od strane Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Nakon završetka programa, a prigodom svečane dodjele nagrada i certifikata o završetku programa, upriličen je prigodni domjenak i druženje polaznika/polaznica sa svim članovima tima koji je sudjelovao u pripremi i izvođenju programa. Pritom je još jednom utvrđena želja za angažmanom studenata/studentica u aktivnostima studentskog poduzetništva, pri čemu bi veliki značaj trebao imati i Studentski poduzetnički centar Ekonomskog fakulteta u Splitu.

Simpozij u Japanu

Predstavnici Sveučilišta u Splitu koji rade na zajedničkom projektu „Risk Identification and Land-Use Planning for Mitigation of Landslides And Floods In Croatia Croatian - Japanese scientific cooperation in disaster management“ pozvani su da uveličaju otvaranja novog „Research Institute“ u travnju ove godine u Niigati. Domaćina Niigata University nije ni onako velika katastrofa zaustavila da organizira i dvodnevni simpozij. Što je još važnije, našeg predstavnika prof. Ognjena Bonaccija nije spriječio mogući strah od svih događaja u Japanu da sudjeluje u radu Panel diskusije „International Cooperation on Mitigation and Recovery of Disaster“ i predstavlja našu zemlju. (unv.)

Predsjednik Sveučilišta New Haven posjetio Sveučilište u Splitu

Profesor Steven Kaplan, predsjednik Sveučilišta New Haven (UNH) na istočnoj obali Sjedinjenih Američkih Država, posjetio je u Sveučilište u Splitu. U društvu prof. dr. sc. Dragana Primorca i rektora prof. dr. sc. Ivana Pavića, profesor Kaplan obišao je sveučilišni Kampus. Razgledao je prostore nove zgrade Sveučilišne knjižnice i Ekonomskog fakulteta gdje ga je primio dekan prof. dr. sc. Branko Grčić. Prof. Kaplan, inače prof. engleskog jezika i književnosti već je 7 godina na čenu sveučilišta New Haven, koje se može pohvaliti kako ima jedan od tri najbolja forenzička programa u SAD-u. (unv.)

Delegacija Parlamentarne skupine prijateljstva Iran-Hrvatska u posjetu Sveučilištu u Splitu

Sveučilištu u Splitu danas je posjetila delegacija Parlamentarne skupine prijateljstva Iran-Hrvatska Islamske Republike Iran među kojima su bili dr. Hesmatollah Falahatpishe, voditelj Izaslanstva, Seyed Ali Musavi Jorf, Hashem Savari, Shabib Joijeri, Jahanbakhsh Amini i Akbar Ranjbar Zadeh te Amirabbas Ghasempour. U Sveučilišnoj knjižnici primila ih je uprava Sveučilišta u Splitu: rektor prof. dr. sc. Ivan Pavić, prorektorica za financije prof. dr. sc. Branka Ramljak, prorektor za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Roko Andričević i glavna tajnica Sveučilišta Paula Vučemićević Šimunović. Među članovima iranske parlamentarne delegacije bili su sveučilišni profesori i znanstvenici te je, na temelju prethodnih inicijativa hrvatskih parlamentaraca i hrvatskog veleposlanika u Teheranu profesora Esada Prohića, dogovoreno da će delegacija splitskog sveučilišta u rujnu posjetiti iranska sveučilišta. Iranski predstavnici posebno su istaknuli interes za suradnjom na području brodogradnje, medicine, poljoprivrede i farmacije. (unv.)

Delegacija uprave Sveučilišta u Georgiji posjetila Sveučilište u Splitu

Delegacija uprave Sveučilišta u Georgiji (SAD): dr. Carol Cotton, Department of Health Promotion and Behavior, College of Public Health, Dr. Arthur M. Horne, College of Education, Dr. Phillip L. Williams College of Public Health, Dr. Jennifer Frum, Interim Director Carl Vinson Institute of Government at UGA posjetila je Sveučilište u Splitu. U zgradi Rektorata primio ih je prorektor za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Roko Andričević, nakon čega su posjetili Medicinski fakultet. (unv.)

Full costing - suvremeni model upravljanja troškovima na sveučilištima

Piše:

PROF.DR.SC. BRANKA RAMLJAK

U razdoblju 20.-22. lipnja, u okviru studijskog posjeta, boravila sam na Technische Universität Dresden, najvećem sveučilištu u pokrajini Saxon na istoku Njemačke. Razlog posjeta je razvoj Full costing modela a tema je bila implementacija Full Costinga kao podrške financijskoj održivosti europskih sveučilišta u organizaciji EUA (European University Association). Full costing je suvremena metoda upravljanja troškovima, koja omogućava očuvanje financijske održivosti sveučilišta. Cijela filozofija, jednostavno rečeno, svodi se na definiranje aktivnosti i praćenje troškova prema osnovnim aktivnostima: nastava, istraživanje, i ostale aktivnosti.

Britanci otišli najdalje u implementaciji Full costinga

U okviru Full costing projekta (podržanog od strane Sedmog okvirnog programa Europske komisije), sudjelovala sam kao predstavnica Sveučilišta u Splitu.

“

Full Costing: sposobnost identificiranja i obračuna svih direktnih i indirektnih troškova svih aktivnosti jednog sveučilišta, uključujući i projekte

tu, zajedno sa još 40 sudionika iz 13 europskih zemalja. Studijski posjet bio je namijenjen osobama koje su na sveučilištu odgovorne za financijski menadžment i strateško upravljanje. Europska sveučilišta predstavljali su mahom direktori financija, što podrazumijeva postojanje posebne službe koja se bavi tim poslom i u njemu ne sudjeluju predstavnici akademskih krugova. U okviru studijskog posjeta predstavljeni su dosadašnji rezultati u implementaciji Full costinga na razvijenim europskim sveučilištima: TU

Europska iskustva razvijenih sveučilišta upućuju na potrebu formiranja odjela koji bi strateški promišljao financijsku održivost i na našim sveučilištima

Dresden, Aalto University Helsinki, Oxford University, University of Birmingham, University of Liverpool, University of Amsterdam. Kroz dva dana 15 predavača i stručnjaka izlagalo je primjere dobre prakse u primjeni Full costinga. Najbolje rezultate u implementaciji Full costinga postižu britanska sveučilišta, koja ovaj model razvijaju posljednjih 20-tak godina, dok ostala europska sveučilišta imaju manje rezultata i u fazi su intenzivnog razvoja ovog složenog modela koji iziskuje značajne ljudske, tehničke i financijske resurse.

Mogućnosti implementacije Full costinga na hrvatskim sveučilištima

Naša iskustva u Full costingu su vrlo skromna - troškovi se prate u računovodstvenoj evidenciji i prema zahtjevima proračunskog računovodstva. Europska iskustva razvijenih sveučilišta ukazuju na potrebu formiranja odjela koji bi strateški promišljao financijsku održivost i na našim sveučilištima. Od hrvatskih sveučilišta samo su predstavnici Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Zadru bili na ovom studijskom putovanju, što pokazuje, nažalost, mali interes za ove teme. Nepostojanje posebnog ureda pri sveučilištu koji bi se bavio isključivo poslovima strateškog menadžmenta pokazuje se kao veliki nedostatak. Sve što se odnosi na strategiju kod nas je tek u začetku, no nemamo mnogo vremena i trebamo se što prije uključiti u europske procese. Novca za visoko obrazovanje u Hrvatskoj je, nažalost, nedostavno, pa se trebaju ili iznaći novi načini financiranja ili se može prići fundamentalnoj analizi troškova, odnosno racionalizaciji na način da se ne dovodi u pitanje kvaliteta znanstveno-nastavnog procesa. U tom smislu bi se trebali uključiti svi, od resornog ministarstva, sveučilišta, pojedinih sastavnica, odjela, katedri pa do svakog pojedinca koji obavlja neku aktivnost na sveučilištu. Uvođenje Full costinga je projekt koji obuhvaća sve razine odlučivanja i zahtijeva uključivanje svih relevantnih faktora, od vrha prema dolje.

financiranje sveučilišta

K jačoj integraciji sveučilišta - ustrojavanje ureda za internu reviziju i ureda za javnu nabavu na Sveučilištu u Splitu

Ured za internu reviziju povećao bi transparentnost i učinkovitost u upravljanju i kontroli javnih prihoda, primitaka, rashoda, izdataka, imovine i obveza, a Ured za javnu nabavu bi mogao troškove nabavke nefinancijske imovine smanjiti i do 30%. (podnaslov)

Rukovodstvo Sveučilišta kao i rukovodstvo sastavnica snose odgovornost za dodijeljena im sredstva, za ispunjenje obveza, i za provedbu aktivnosti, programa i projekata, koji zahtijevaju djelotvornu, učinkovitu i transparentnu uporabu nacionalnih i inozemnih sredstava, posebice sredstava EU. Određene aktivnosti kao što su nadzor i kontrola poslovanja te postupci javne nabave predstavljaju značajan prostor u kojem bi se mogle ostvariti uštede, što je na tragu preporuka resornog ministarstva. S tim u vezi na 59. sjednici Senata Sveučilišta u Splitu od 28.06.2011. godine donesena su dva vrlo važna zaključka koja imaju cilj ostvariti što veću integraciju Sveučilišta u Splitu – o ustrojavanju Ureda za internu reviziju i o ustrojavanju Ureda za javnu nabavu.

Ured za internu reviziju

Ustrojavanje Ureda za internu reviziju u skladu je sa Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (NN br. 141/06) ali i preporukama Državne revizije gdje se zahtijeva veća odgovornost čelnika, uspješnije upravljanje i ostvarivanje zadanih ciljeva, veća transparentnost i učinkovitost u upravljanju i kontroli javnih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka te imovine i obveza te suzbijanje korupcije. Sustav unutarnjih financijskih kontrola sastoji se od dva dijela: financijskog upravljanja i kontrole – FMC (Financial Management and Control) te interne revizije. FMC se ustrojava u okviru svake sastavnice, dekan imenuje voditelja FMC-a na svojoj sastavnici, koji će raditi na ustroju sustava financijskog upravljanja i kontrole. Interna revizija je neovisna i objektivna aktivnost davanja stručnog mišljenja i savjeta s ciljem dodavanja vrijednosti i poboljšanja poslovanja gdje bi ovlašteni interni revizor(i) ispitivali sustave unutarnjih financijskih kontrola svih sastavnica i davali čelnicima (rektor, dekani i pročelnici) preporuke za njihovo poboljšanje. Budući idemo u pravcu integritanog sveučilišta logično bi bilo ustrojavanje jednog takvog jedinstvenog ureda.

Ured za javnu nabavu

Ustrojavanje Ureda za javnu nabavu u skladu je sa Zakonom o javnoj nabavi (NN. br. 110/07 i 125/08), što je također na tragu veće integracije Sveučilišta gdje bi se na jednom centralnom mjestu objedinile nabavke roba, usluga i radova, čime bi se u konačnici značajno smanjili troškovi. Objedinjeni postupci javne nabave učinili bi s jedne strane naručitelja (Sveučilište) odgovornim za kvalitetno definiranje javnih potreba a s druge strane, ponuditeljima se osigurava transparentno i nediskriminirajuće sudjelovanje u postupcima javne nabave. Procjena je da bi se troškovi nabavke nefinancijske imovine mogli smanjiti i do 30%. Sve to zahtijeva odgovarajuću organizaciju i profesionalno osposobljeni kadar. (B. Ramljak)

Priključi se i predloži ime Znanstveno-tehnologijskom parku!

Splitsko-dalmatinska županija poziva studentice i studente da predlože ime Znanstveno-tehnologijskog parka na području Vučevice, Općina Klis. Najbolji prijedlog osvaja 10 tisuća kuna, drugoplasirani prijenosno računalo, a treći diplomu.

tinska županija nagradit će s 10 tisuća kuna, drugoplasirani će rad bit nagrađen prijenosnim računalom, a treći diplomom o sudjelovanju. Pojedini autor može predati više prijedloga, ali svaki po-

sebno prijavljen. Prijedlozi se dostavljaju u dvije zatvorene omotnice. U prvu treba ispisati isključivo prijedlog imena Znanstveno-tehnologijskog parka, i to velikim tiskanim slovima, s kratkim obrazlože-

njem do najviše 400 znakova, bez navođenja imena autorice ili autora. U drugoj omotnici, na koju treba upisati „Ne otvarati!“, treba navesti podatke o autoru, s potvrdom o studentskom statusu i pre-

slikom osobne iskaznice. Pri likom zaprimanja prijedloga u županijskoj Pisarnici, obje omotnice dobit će isti barkod. Javnim pozivom za predlaganje imena, počinje provedba projekta Splitsko-dalmatin-

ske županije **PRIKLJUČI SE IPREDLOŽI**, koji će se iduće akademske godine nastaviti suradnjom sa studentima na realizaciji Znanstveno-tehnologijskog parka.

Detaljniji opis projekta i preporučenu literaturu potražite na <http://www.dalmacija.hr/SD%C5%BDInfo/Novosti/tabid/304/articleType/ArticleView/articleId/1568/Poziv-studentima-Prikljuci-se-i-predlozi-ime-Znanstveno-tehnologijskom-parku-Splitsko-dalmatinske-zupanije.aspx>

Anamaria Rošin, odnosi s javnošću Splitsko-dalmatinske županije.

sveučilište u splitu

NATJEČAJ ZA UPIS STUDENATA U I. GODINU

Na temelju članka 77. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07) i članka 124. Statuta Sveučilišta u Splitu, Sveučilište u Splitu, sukladno odlukama Senata od 12. svibnja 2011. god. raspisuje

NATJEČAJ

(jesenski upisni rok – popuna slobodnih mjesta)

za upis studenata u I. godinu sveučilišnih preddiplomskih i integriranih (preddiplomskih i diplomskih) studija te stručnih studija u akademskoj godini 2011./2012.

OPĆI DIO

1.Ovim Natječajem određuju se osobe koje u akademskoj godini 2011./2012. ostvaruju prvi put pravo na upis u I. godinu sveučilišnih preddiplomskih i integriranih (preddiplomskih i diplomskih) studija te stručnih studija na sastavnicama Sveučilišta u Splitu nakon provedenog natječaja u ljetnom upisnom roku za akademsku godinu 2011./2012. u statusu: redovitih studenata; izvanrednih studenata.

Pravo upisa na studij pristupnici ostvaruju ovisno o broju postignutih bodova u razredbenom postupku koji se provodi u okviru državne mature.

2. Izravan upis na studij u statusu redovitih studenata, pod uvjetom da polože državnu maturu i zadovolje eventualne dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti, ostvaruju: hrvatski branitelji iz Domovinskog rata; HRVI iz Domovinskog rata; djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata; djeca zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata; djeca 100%-tnog HRVI iz Domovinskog rata prve skupine.

3. Izravan upis na studij u statusu redovitih studenata imaju i osobe sa 60% i više tjelesnog oštećenja uz odgovarajuće rješenje o invaliditetu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, pod uvjetom da polože državnu maturu i zadovolje eventualne dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti.

4. Sve kategorije osoba navedene u prethodnim točkama 2. i 3. upisuju se izvan upisne kvote, a dužne su prilikom prijave za upis u I. godinu studija priložiti i rješenje odnosno potvrdu nadležnog tijela o priznatom statusu temeljem kojega ostvaruju gornje pravo. Postupak prijave i popis dokumenata koje kandidati s pravom prednosti trebaju dostaviti preporučenom poštom na adresu Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Središnji prijavni ured, Donje Svetice 38, Zagreb, opisan je u brošuri „Državna matura 2010./2011. i prijave za upis na studijske programe“ objavljenoj na mrežnoj stranici www.postani-student.hr

5. Postupak prijave kandidata koji su završili četverogodišnje srednje obrazovanje u Republici Hrvatskoj prije 2010. god., kao i onih koji su srednje obrazovanje završili u inozemstvu opisan je u brošuri „Državna matura 2010./2011. i prijave za upis na studijske programe“ objavljenoj na mrežnoj stranici www.postani-student.hr

PRIJAVE

- Nacionalni informacijski sustav prijava na visoka učilišta (NISpVU) je sustav pomoću kojeg kandidati prijavljuju polaganje ispita državne mature i prijavljuju se za upis na odabrane studije.
- Sve potrebne informacije o ispitima državne mature i prijavama putem NISpVU sustava nalaze se u brošuri „Državna matura 2010./2011. i prijave za upis na studijske programe“ objavljenoj na mrežnoj stranici www.postani-student.hr

UVJETI UPISA I TROŠKOVI DODATNIH PROVJERA ZNANJA, VJEŠTINA I SPOSOBNOSTI

- Svi uvjeti za upis na svaki pojedini studij Sveučilišta u Splitu uključujući eventualne dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti navedeni su na web stranici www.postani-student.hr
- Detaljnije obavijesti o dodatnim provjerama posebnih znanja, vještina i sposobnosti nalaze se u POSEB-NOM DIJELU NATJEČAJA. Za točnost podataka o rezultatima provjere posebnih znanja, vještina i sposobnosti, koji će se za sve pristupnike unijeti u NISpVU, odgovara sastavnica koja je obavila provjeru.
- Sastavnice Sveučilišta u Splitu koje provode postupak dodatne provjere znanja, vještina i sposobnosti naplaćuju kako slijedi:
Građevinsko-arhitektonski fakultet za studij Arhitekture – 300,00 kn
Umjetnička akademija za sve studijske programe – 300,00 kn
Filozofski fakultet za Učiteljski studij – 200,00 kn
Kineziološki fakultet za studij Kineziologije – 200,00 kn

Napomena: pristupnici koji ne pristupe dodatnoj provjeri posebnih znanja, vještina i sposobnosti, gube pravo na upis.
Detaljnije obavijesti o troškovima razredbenog postupka za pristupnike koji nisu obuhvaćeni državnom maturom nalaze se u POSEBNOM DIJELU NATJEČAJA.

VISINA ŠKOLARINE

1.Visina školarine za akademsku godinu 2011./2012. za studente koji prvi put te akademske godine upisuju određeni sveučilišni preddiplomski i integrirani (preddiplomski i diplomski) studij te stručni studij (osim specijalističkog diplomskog stručnog studija) određuje se kako slijedi:

- za studije iz područja društvenih, humanističkih i interdisciplinarnih znanosti - 7.000,00 kn;
- za studije iz područja prirodnih, tehničkih i biotehničkih znanosti - 8.000,00 kn;
- za studije iz područja biomedicine i zdravstva te umjetničkog područja - 10.000,00 kn.

2. Plaćanje/visina školarine, određena u točki 1., redovitih studenata državljana Republike Hrvatske ovisit će o subvenciji iz državnog proračuna.

3. Izvanredni studenti plaćaju školarinu razmjerno upisanim ECTS bodovima u odnosu na navedene iznose školarine iz točke 1.

4. Studenti koji su prvi put akademske godine 2011./2012. upisali određeni sveučilišni preddiplomski i integrirani (preddiplomski i diplomski) studij te stručni studij (osim specijalističkog diplomskog stručnog studija), sljedećih akademskih godina nakon akademske godine 2011./2012. plaćaju školarinu sukladno odluci Senata.

5. Plaćanje/visina školarine redovitih studenata državljana Republike Hrvatske iz točke 4. na višim godinama studija ovisit će o subvenciji iz državnog proračuna.

UPISI

Svi pristupnici za upis na pojedini studij rangiraju se prema ostvarenim bodovima na temelju kategorija navedenih za svaki studij u Središnjem prijavnom uredu. Pravo na upis stječu pristupnici prema redoslijedu na rang-listi do popunjavanja upisne kvote, koji putem sustava NISpVU potvrde namjeru upisa na neku sastavnicu.
Upisi u prvu godinu sveučilišnih preddiplomskih i integriranih (preddiplomskih i diplomskih) studija te stručnih studija obavljat će se tijekom rujna 2011. god. prema obavijestima pojedine sastavnice Sveučilišta u Splitu.
Za upis se obvezno prilažu dokumenti u izvorniku prema popisu koji se nalazi u POSEBNOM DIJELU NATJEČAJA ZA POJEDINI STUDIJ.
Pristupnik koji ne iskoristi pravo na upis u roku u kojem je to pravo stekao, gubi pravo upisa.
Pristupnici prije upisa obvezno podmiruju troškove upisa koji se uplaćuju na žiro-račun sastavnice. Detaljnije obavijesti o provedbi, mjestu i vremenu upisa, objavljene su u POSEBNOM DIJELU NATJEČAJA.
Na svakoj sastavnici mogu se dobiti sve obavijesti vezane za upis i obrasci potrebni za upis za studij koji se tamo provodi.

TROŠKOVI UPISA

Sve sastavnice Sveučilišta za troškove upisa i upisnih materijala naplaćuju 350,00 kn.

Rektor: Prof. dr. sc. Ivan Pavić

Slobodna mjesta za upis u I. godinu			
Preddiplomski sveučilišni studiji			
Naziv studija	Slobodna mjesta		
	REDOVITI	IZVANREDNI	UKUPNO
Ekonomski fakultet	29	93	120
Preddiplomski studij Ekonomija	12	22	34
Preddiplomski studij Poslovna ekonomija	14	57	71
Preddiplomski studij Turizam	3	12	15
Fakultet elektrotehnika, strojarstva i brodogradnje	34	0	34
Preddiplomski studij Elektrotehnika i informacijska tehnologija	6	0	6
Preddiplomski studij Strojarstvo	6	0	6
Preddiplomski studij Računarstvo	1	0	1
Preddiplomski studij Industrijsko inženjerstvo	4	0	4
Preddiplomski studij Brodogradnja	15	0	15
Filozofski fakultet	12	0	12
Jednoprivedmetni studiji	2	0	2
Integrirani preddiplomski i diplomski Učiteljski studij	1	0	1
Preddiplomski studij Sociologija	1	0	1
Dvoprivedmetni studiji	10	0	10
Preddiplomski studij Engleski jezik i književnost	3	0	3
Preddiplomski studij Filozofija	3	0	3
Preddiplomski studij Hrvatski jezik i književnost	4	0	4
Preddiplomski studij Pedagogija	2	0	2
Preddiplomski studij Povijest	2	0	3
Preddiplomski studij Povijest umjetnosti	1	0	1
Preddiplomski studij Talijanski jezik i književnost	4	0	4
Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije	6	0	6
Preddiplomski studij Građevinarstvo	6	0	6
Preddiplomski studij Geodezija i geoinformatika	2	0	2
Katolički bogoslovni fakultet	57	0	57
Preddiplomski studij Teološko-katolički	26		26
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Filozofska - teološki	31		31
Kemijsko tehnološki fakultet	40	0	40
Preddiplomski studij Kemijska tehnologija	38	0	38
Preddiplomski studij Kemija	4	0	4
Kineziološki fakultet	6	0	6
Preddiplomski studij kineziologija	6	0	6
Medicinski fakultet	36	0	36
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Medicina	6	0	6
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Medicina na engleskom jeziku	30	0	30
Medioveučilišni studij mediteranske poljoprivrede	4	0	4
Mediteranska poljoprivreda	4	0	4
Pomorski fakultet	27	96	123
Preddiplomski studij Pomorska nauka	7	24	31
Preddiplomski studij Brodostrojarstvo	3	28	31
Preddiplomski studij Pomorske elektrotehničke i informatičke tehnologije	3	10	13
Preddiplomski studij Pomorske tehnologije jahta i marna	11	19	30
Preddiplomski studij Pomorski menadžment	3	15	18
Pravni fakultet	23	147	170
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Pravo	23	147	170
Prirodoslovno-matematički fakultet *	88	0	88
Preddiplomski studij Informatika i tehnika	5	0	5
Preddiplomski studij Fizika i informatika	19	0	19
Preddiplomski studij Inženjerska fizika, Termodinamika i mehanika	15	0	15
Preddiplomski studij Informatika	9	0	9
Preddiplomski studij Matematika	3	0	3
Preddiplomski studij Matematika i fizika	4	0	4
Preddiplomski studij Matematika i informatika	9	0	9
Preddiplomski studij Biologija i kemija	9	0	9
Preddiplomski studij Fizika	15	0	15
Sveučilišni studijski centar za studija mora	2	0	2
Preddiplomski studij Biologija i ekologija mora	2	0	2
Umjetnička akademija u Splitu	48	0	48
Preddiplomski studij Stikarstvo	4	0	4
Preddiplomski studij Film i video	3	0	3
Preddiplomski studij Dizajn vizualnih komunikacija	7	0	7
Preddiplomski studij Likovna kultura i likovna umjetnost	4	0	4
Preddiplomski studij Glazbena pedagogija	6	0	6
Preddiplomski studij Glazbena teorija	5	0	5
Preddiplomski studij Puhački instrumenti, smjer: Klarinet	2	0	2
Preddiplomski studij Glasovir	2	0	2
Preddiplomski studij Gudački instrumenti, smjerovi: Violina	1	0	1
Preddiplomski studij Gudački instrumenti, smjerovi: Viola	3	0	3
Preddiplomski studij Gudački instrumenti, smjerovi: Violončelo	3	0	3
Preddiplomski studij Kompozicija	2	0	2
Preddiplomski studij Solo pjevanje	1	0	1
Preddiplomski studij Gitara	3	0	3
Sveučilišni odjel zdravstvenih studija u Splitu	35	0	35
Sestrištvo	6	0	6
Primarštvo	6	0	6
Fizioterapija	7	0	7
Radionika tehnologija	6	0	6
Medicinsko laboratorijska dijagnostika	2	0	2
UKUPNO SVEUČILIŠNI STUDIJ	449	334	783

Stručni studiji			
Naziv studija	Slobodna mjesta		
	REDOVITI	IZVANREDNI	UKUPNO
Ekonomski fakultet	30	118	148
Stručni studij Management malog poduzeća	24	25	99
Stručni studij Turističko poslovanje	6	43	49
Fakultet elektrotehnika, strojarstva i brodogradnje	45	0	45
Stručni studij Strojarstvo	13	0	13
Stručni studij Brodogradnja	32	0	32
Filozofski fakultet	3	0	3
Jednoprivedmetni studiji	3	0	3
Stručni studij preddiplomskog odgoja	3	0	3
Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije	14	0	14
Stručni studij Građevinarstvo	14	0	14
Kemijsko tehnološki fakultet	14	0	14
Stručni studij Kemijska tehnologija, smjer: Kemijska tehnologija i materijali	7	0	7
Stručni studij Kemijska tehnologija, smjer: Prehrambena tehnologija	7	0	7
Pravni fakultet	25	173	198
Stručni studij Upravniopravni studij	25	171	196
Sveučilišni studijski centar za stručne studije	22	156	183
Stručni studij Ekonomija, smjer: Računovodstvo i financije	0	46	46
Stručni studij Ekonomija, smjer: Trgovinsko poslovanje	0	34	34
Stručni studij Elektroenergetika	7	15	27
Stručni studij Elektronika	3	18	21
Stručni studij Informacijska tehnologija	0	26	26
Stručni studij Konstrukcijska strojarstvo	17	17	29
UKUPNO STRUČNI STUDIJ	153	445	603

SVEUČILIŠTE U SPLITU	602	779	1.386
-----------------------------	------------	------------	--------------

Kreće diplomski studij filma na UMAS-u

Osim s područja umjetnosti i kulture, interes za buduće diplomante dolazi i iz medijske industrije, audio vizualnih produkcijskih studija, televizije, novinarstva, obrazovanja i turizma

Nastava dodiplomskog studija “Film i video” pri Umjetničkoj akademiji sveučilišta u Splitu uspješno se izvodi od 2005. godine. Slijedom razvoja studijskog programa pokazala se potreba za osnivanjem diplomskog studija “Film, Medijska umjetnost i Animacija”. Za otvaranje ovog diplomskog studija stvoreni su svi potrebni uvjeti. Dvadesetak studenata dodiplomskog studija “Film i video” zaokružili su svoje prvostupanjsko obrazovanje, položili završne ispite i stekli uvjete za nastavak studija na diplomskom studiju “Film, Medijska umjetnost i Animacija”. Važan razloga za pokretanje studijskog programa je otvaranje mogućnosti za nastavkom studija i usavršavanja. Interes za ovaj diplomski studij postoji i kod velikog broja studenata drugih umjetničkih područja, humanističkih i društvenih znanosti sveučilišta u Splitu, Zadru, Rijeci i Zagrebu.

Prvi ovakav program izvan Zagreba

Na Akademiji dramskih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu studira se spektar dvogodišnjih diplomskih studija

filmske režije, montaže, kame-re, fotografije i produkcije, a na Akademiji likovnih umjetnosti sveučilišta u Zagrebu osnovan je diplomski studij animacije i novih medija. Diplomski studij “Film, Medijska umjetnost i Animacija” pri Umjetničkoj akademiji sveučilišta u Splitu prvi je studijski program s ovog područja van Zagrebačkog sveučilišta. On povezuje medijsko, likovno i umjetničko izražavanje s autorstvom na području filma i elektroničnih umjetnosti, te je specifičan jer se u sadržajnom smislu nalazi između gore navedenih programa akademija sveučilišta u Zagrebu. Diplomski studij “Film, Medijska umjetnost i Animacija” će u jadranskom dijelu Hrvatske uvesti novi spektar umjetničkih postupaka, znanja i vještina važnih za vizualnu kulturu, medije i audiovizualni razvoj regije. Razlog za pokretanje diplomskog studija “Film, Medijska umjetnost i Animacija” jest i izniman uspjeh dosadašnjih studenata u profesionalnim umjetničkim, filmskim i medijskim kontekstima, kako na državnom, tako i na međunarodnom planu. Naročito su puno uspjeha studenti imali s

diplomskim radovima na području filma i videa. Za filmove i video radove studenti su dobili 11 nagrada Oktavijan na Danima hrvatskog filma u Zagrebu. Izlagali suradove u nekoliko muzeja i galerija, te prikazivali kratke igrane, dokumentarne i eksperimentalne filmove na mnoštvu međunarodnih festivala.

Pokretljivost studenata

Ovo je jedna od umjetničkih grana čija se znanja i vještine traže na tržištu rada. Ubrzani razvoj digitalnih tehnologija,

ekspanzija medijske industrije i široka upotreba novih medija od strane društva u cjelini, otvaraju mogućnosti audiovizualnog tržišta, istraživanja i umjetničkog izražavanja sukladnog vremenu u kojem živimo. Osim s područja umjetnosti i kulture interes za naše buduće diplomante dolazi i iz medijske industrije, audio vizualnih produkcijskih studija, televizije, novinarstva, obrazovanja, turizma itd. Studij je kompatibilan sa srodnim studijima u EU, i shodno tome je otvoren prema pokretljivosti studenata u skladu s načelima Bolonjskog pro-

cesa. Osim Bolonjskog procesa studij je otvoren za bilateralne ugovore s drugim institucijama i sa sveučilištima van EU-a. Veći dio kolegija diplomskog studija “Film, Medijska umjetnost i Animacija” biti će moguće slušati osim na hrvatskom i na engleskom jeziku. Za naše studente zanimljivi kolegiji ili grupe kolegija, pojedini semestri mogu se odslušati na drugim sveučilištima u ustanovama s kojima će se potpisati ugovori o učenju. Dosada smo imali puno suradnji s nizom Umjetničkih akademija, ali zbog dugog nesudjelovanja u progra-

mima Erasmus i Socrates veći dio ovih suradnji realiziran je u vidu ljetnih radionica ili jednokratnoj razmjeni studenata. Kroz prilagodbe programa Bolonjskoj deklaraciji očekujemo intenzivniju pokretljivost studenata.

Tehnika i kapaciteti

Nakon petnaest godina postojanja Umjetničke akademije sveučilišta u Splitu i odsjeka za “Dizajn vizualnih komunikacija”, te nakon šest godina dodiplomskog studija “Film i video” raspoložemo sa solidnom tehničkom opremom za izvođenje diplomskog studija “Film, Medijska umjetnost i Animacija”. Prostorni kapaciteti odsjeka su utrostručeni i zadovoljavaju potrebe budućeg diplomskog studija. Neće nam trebati ni bitne kadrovske nadopune, jer na diplomskom studiju imamo dovoljan broj kvalitetnih nastavnika za izvođenje diplomskog studija. Nastavnici u stalnom radnom odnosu pri UMAS-u će održavati veći dio nastave budućeg diplomskog studija u okviru norme sati svojih zvanja. Prostorne kapacitete za izvođenje studija će osigurati Umjetnička akademija, a njih u korištenju već ima Odsjek za Film i video. Ministarstvo je odobrilo početak gradnje nove zgrade Umjetničke akademije u okviru kampusa sveučilišta u Splitu, a za oba studijska programa pri odsjeku “Filma i videa” u novoj zgradi predviđeno je oko 500 metara kvadratnih. (UNV.)

15 mjesta za prvu godinu studija ‘Film, Medijska umjetnost i Animacija’ na Umjetničkoj akademiji u Splitu

Na 60. sjednici Senata Sveučilišta u Splitu održanoj 25 srpnja donesena je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke Senata Sveučilišta u Splitu od 28. lipnja 2011. g. nanačin da se Planu upisa u I. godinu diplomskih sveučilišnih studija i specijalističkih diplomskih stručnih studija za akademsku godinu 2011./2012., kod Umjetničke akademije u Splitu, dodaje

diplomski sveučilišni studij Film, Medijska umjetnost i Animacija s upisnom kvotom od 15 redovitih studenata. Sve potrebne informacije na: Umjetnička Akademija, Zagrebačka 3, 21 000 Split, tel: 021/ 348-623, fax: 021/ 345-046, url: http://www.umas.hr, e-mail: referada@umas.hr, žiro račun: 2330003-1100090996

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PODRUŽNICA – SVEUČILIŠNI ODJEL
ZDRAVSTVENIH STUDIJA
raspisuje
NATJEČAJ

za sljedeća radna mjesta

1. Jednog nastavnika u nastavnom zvanju viši predavač na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom u u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana sestrinstvo

Uvjeti:
završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij
pet godina radnog iskustva u nastavnom zvanju predavača najmanje pet radova objavljenih u stručnim časopisima
poznavanje rada na osobnom računalu.

2. Jednog nastavnika u nastavnom zvanju predavač u kumulativnom radnom odnosu za dva sata rada dnevno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana sestrinstvo

Uvjeti:
završen preddiplomski i diplomski studij iz područja biomedicine i zdravstva
pet godina radnog iskustva u jedinicama intenzivnog liječenja
poznavanje rada na osobnom računalu.

3. Jednog nastavnika u nastavnom zvanju predavač u kumulativnom radnom odnosu za dva sata rada dnevno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti

Uvjeti:
završen preddiplomski i diplomski studij medicinsko-laboratorijske dijagnostike
pet godina radnog iskustva
sudjelovanje na međunarodnom kongresu
upisan poslijediplomski studij iz područja biomedicine i zdravstva
poznavanje rada na osobnom računalu.

4. Radno mjesto II. vrste – viši tehničar / viši laborant u kumulativnom radnom odnosu za dva sata rada dnevno na neodređeno vrijeme – 1 izvršitelj

Uvjeti:
završen preddiplomski studij fizioterapije,
završenih najmanje 10 tečajeva iz područja fizioterapije
pet godina radnog iskustva
poznavanje rada na osobnom računalu.

5. Jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju docenta u kumulativnom radnom odnosu za dva sata rada dnevno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina

6. Jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju docenta u kumulativnom radnom odnosu za dva sata rada dnevno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana infektologija

7. Jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju docenta u kumulativnom radnom odnosu za dva sata rada dnevno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana ginekologija

8. Dva nastavnika u nastavnom zvanju višeg predavača u kumulativnom radnom odnosu za dva sata rada dnevno u

području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana fizikalna medicina

9. Dva nastavnika u nastavnom zvanju višeg predavača u kumulativnom radnom odnosu za dva sata rada dnevno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana medicinska biokemija

Pristupnici natječaju trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07) te uvjete Rektorskog zbora.
Prednost imaju kandidati koji imaju iskustva u nastavnom radu.
Uz vlastoručno potpisanu prijavu za natječaj potrebno je priložiti:
- životopis
- presliku domovnice
- presliku diplome
- dokaz o radnom iskustvu
- dokaze o zadovoljavanju drugih uvjeta.
Na oglašena radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola.
Rok za podnošenje prijave je 15 dana od dana objave natječaja.
Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati.
O rezultatima natječaja kandidati/kandidatkinje će biti obaviješteni u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru.
Prijave s prilogima podnose se neposredno ili poštom na adresu:
SVEUČILIŠTE U SPLITU
Sveučilišni odjel zdravstvenih studija
Livanjska 5
21 000 Split
S naznakom: «Natječaj za radna mjesta Odjel zdravstvenih studija».

Prof. dr. sc. Stipan Janković
Zakonski zastupnik zdravstvenih studija
Sveučilišta u Splitu

intervju: Matko Marušić

Sretan sam čovjek: doživljam Europu u Splitu

Matko Marušić

RAZGOVARAO:
DUŠKO ČIZMIĆ MAROVIĆ

Krajem ove akademske godine završava Vaš dekanski mandat. Kakvo mjesto u cjelini Vašeg radnog vijeka imaju posljednje godine koje ste proveli na splitskoj Medicini?

Raditi u Splitu bio je moj životni san. Sve što sam u životu radio na mnogo je načina obilježeno činjenicom da sam 1946. startao takoreći sa samoga dna splitskoga društva. A radio sam mnogo i raznovrsno, no s jednom jedinom svrhom: pridonijeti da Hrvatska i Split postanu Europa. U tom sam cilju pomagao i rađanju splitske akademske medicine, i njezinu rastu i razvoju. U tom sam cilju prihvatio i ponudu da vodim splitski Medicinski fakultet: nije me zanimala ni titula dekana niti rukovodna funkcija kao karijerno postignuće. Zanimalo me da Fakultet povedem u Europu. Bio sam svjestan što treba raditi, a to sam znao raditi. Na postignute rezultate ponosan: splitska je medicina danas objektivno na pragu europskih kriterijai rezultata. Osim Ljubljane – koja je od nas dva puta bolja, ali koja našu vrijednost shvaća pa nas tretira kao

ravnopravne partnere – tako visoko i tako daleko nije napredovao ni jedan medicinski fakultet bivše Jugoslavije.

Na koje ste načine sudjelovali u osnivanju splitskog Fakulteta, a koliko znam i osječkoga i mostarskoga?

Najviše sam pridonio Splitu, jer su mi to omogućivali prijatelji iz mladosti koji su bili u politici, a razumjeli su što radim, jer su to i sami željeli. Tu moram posebno istaknuti kolege Silvija Čurina i pok. Srdana Boschića. U osnovi sam isto radio u Osijeku i Mostaru, kao uostalom i u Zagrebu u kojem su postignuća bila zatajivana od početka, pa su se, naravno s vremenom i raspala... Dokaz je Croatian Medical Journal... Radio sam na nastavnim programima, na unaprjeđenju organizacije, radio sam i zgrade, ali najviše i najbolje sam radio na stvaranju znanstvene elite. Koliko pamtim, na dvogodišnju edukaciju u inozemstvo poslao sam više od 150 ljudi, pomažući im i na druge načine da postanu važni članovi naše akademske zajednice. Najviše sam volio moju sirotinju iz Dalmatinske zagore, koja dobro uči. Budući da tu nije bilo ni podloge ni tradicije, takvo je mentorstvo

“

Ništa mi ne može pomutiti radost stvaranja hrvatske intelektualne elite, jer to je najbolje i najviše što sam u svojem životu mogao učiniti za zemlju u kojoj sam se rodio i u kojoj sam odabrao živjeti.

tražilo da djelujem kao otac, majka, prijatelj, učiteljica, menadžer... Ako ćemo pošteno, svi, ili gotovo svi, najbolji hrvatski znanstvenici u biomedicini su “moji”. Bez obzira kako su se ponijeli prema meni osobno – a doživio sam svega i svačega – pratim njihove uspjehe i radujem se njihovim postignućima. Ništa mi ne može pomutiti radost stvaranja hrvatske intelektualne elite, jer to je najbolje i najviše što sam u svojem životu mogao učiniti za zemlju u kojoj sam se rodio i u kojoj sam odabrao živjeti.

Možete li već ocijeniti dosege CMJ-a ili trebate neku distanciju? Zašto ostavke, i povlačite li se Vi i supruga i suurednica Ana zauvijek iz toga tipa djelatnosti?

Još na studiju svu sam svoju snagu usmjerio u nastavu i znanost. To se s vremenom zgusnulo u – nastavu znanosti i naposljetku u stvaranje časopisa koji će dati izvorne doprinose znanosti, afirmirati temeljne akademske vrijednosti, i na svjetskoj razini predstaviti sve one hrvatske snage u medicini koje su to zaslužile. Teško je nabrojiti, a u ovakvu razgovoru nemoguće je objasniti, sve važne stvari koje smo napravili. Reći ću samo da smo mjerljivo unaprijedili

onaj dio hrvatske kulture koja obuhvaća intelektualnost, vrijednost i etičnost medicine. CMJ je moj san iz dana pada Hrvatskoga proljeća kada sam zdvajao pred nekim jednako tužnim prijateljima: “Bože moj, hoćemo li ikad imati časopis koji nosi hrvatsko ime”. I čim je stigla 1991., ja sam takav časopis osnovao, s osnovnom svrhom da u svijetu promovira europsku Hrvatsku. U dvadeset godina rada bez plaće, časopis smo iznijeli na sâm svjetski vrh. “Unutrašnju i istočnoeuropsku” politiku vodio sam ja, Ana “zapadnu”. Zato je Ana jako cijenjena u Americi i En-

mandat: koji su glavni dosezi Vašeg vođenja fakulteta?

Ostvarili smo i više od planiranoga, pa čak i od sanjanoga, iako smo neopterećeno, mirno i stvarno radili samo godinu dana. U nastavu smo uveli europski program medicinske izobrazbe. Pojačali smo znanstvenu izobrazbu i rad, što je zahtjev Direktive EU-a, uveli izobrazbu i praksu vježbanja društvene odgovornosti medicine kao što je odnos prema pacijentu, etička, pravna i moralna odgovornost liječnika, bitno smo ojačali i marljivo organizirali sustav učenja kliničkih i socijalnih vještina, studen-

nja i unaprjeđenja kvalitete ugradili smo u elektronički sustav upravljanja i rukovođenja. Potaknuli smo mobilnost studenata i jasno je povezali s izbornom i obvezatnom nastavom; potpisali ugovore o suradnji s nekoliko europskih fakulteta, i naš prvi student dio nastave počinje najesen obavljati u Švedskoj. Naši su studenti već bili u Sloveniji i Americi, a čekaju nas i Mađarska i Nizozemska. Uspostavili smo Zakladu za studentski znanstveni rad na međunarodnoj razini, zajedničku znanstvenu jedinicu i fond. Osnovali smo Doktorsku školu, prvi u Hrvatskoj i većem dijelu Europe, potpuno modernu i bolonjsku. Stručne zdravstvene studije pretvorili smo u sveučilišne, sa stvarnim europskim programima. Od 1. listopada otvaramo studij medicine na engleskom jeziku... Ima još mnogo toga za što ovdje nema dovoljno mjesta. No, još više je onoga što treba održati, uglancati, usustaviti – i započeti. Fakultet nije zgrada, koju dovršiš i uživaš u njezinu hladu, nego živi organizam koji se stalno kviri ako ne raste. Poput djeteta koje odgajaš da bude uspješan i poštovan građanin svijeta, a da ne zaboravi obiteljske, splitske, hrvatske vrline, vrijednosti i tradicije...

Što je dobra, a što loša strana činjenice da niste dobili novi dvogodišnji dekanski mandat?

Ološoj sam se strani već izjasnio: imali smo samo godinu dana za nesmetan rad na dalekosežnim promjenama koje smo mogli provesti, ali ih nismo dospjeli pratiti, učvrstiti i primjereno vrednovati. U osnovi se radi o procesu mijenjanja mentaliteta, a to traži ne samo napor, nego i vrijeme – ali ne samo te dvije godine koje nisam do-

Isprika zbog lažnog “intervjua” Slobodnoj Dalmaciji

Naše sam postupke i rezultate rada opisao u humorističnom članku što mi ga je naručio “Poslovni dnevnik”, a u povodu pozitivne ocjene državne revizije koju je, nota bene, dobilo samo 19 od 89 hrvatskih fakulteta! Onima koji su ga čitali, članak se vrlo svidio, a novinaru “Slobodne Dalmacije” svidio se toliko da je u oduševljenju napravio neočekivanu profesionalnu pogrešku: prepisao je dijelove članka i predstavio ih kao razgovor sa mnom, iako takav razgovor nikad nije vođen. Ravstaviti dijelove humorističnoga članka, i dodati mu pogrešan naslov, značilo je stvoriti nakazu koje se stidim i koja mi je donijela mnogo kritika i još više ogovaranja. Iako u toj stvari nisam nimalo kriv, ispričao sam se kolegama, a ovim se putem ispričavam i javnosti koja ove činjenice nije znala i nije mogla znati.

gleskoj, a ja u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Makedoniji. Odlazimo na vrhuncu uspjeha, jer su poštteni zašutjeli i pustili da nas se blati, ponižava, tuži i sudi. Inači uspjehi i naš martirij na međunarodnom su planu postali nastavno gradivo. Onima kojima smo CMJ predali na vrhuncu njegova svjetskog ugleda, želim da njegove rezultate, ugled i učinke barem održe.

Vratimo se na Vaš dekanski

te uključili u znanstveni rad, definirali sadržaj i odgovornosti izborne nastave i do kraja ju demokratizirali, a u nastavnom programu definirali smo liječničke kompetencije europske razine. Istodobno smo ne samo uveli bolonjski režim studija nego ga i poštovali, uz geslo “sloboda ali odgovornost”. Dozadnjega smo detaljno definirali i računalno usustavili raspored i organizaciju nastave... Znanstvenu je produkciju povećana za 49%. Sustav praće-

Promocija Medicinskog fakulteta

Na Medicinskom fakultetu 4. srpnja 2011. održana je promocija stručnih prvostupnika (baccalaureus) fizioterapije i viših fizioterapeuta. Promotori su bili prof. dr. sc. Ivica Grković, prodekan za nastavu i studentska pitanja, prof. dr. sc. Tonko Vlak, voditelj stručnog studija Fizioterapije i prof. dr.

sc. Tatijana Zemunik, zamjenica voditelja stručnog studija Sestrinstvo Promovirani su:

(SLIKA 1) Bajo Kristina, Begović Deni, Božić Ante, Bradar Sara, Družijanić Marija, Džeko Tomislav, Gudelj Jelena, Hrgović Ivan, Ivanković Ivana, Ivić Marina, Jakelić Kristina, Kacić Bartulović

Ivan, Kecelj Josipa, Korjenić Damir, Korać Mihaela, Matejić Saša, Mišura Marinela, Mostarac Ljiljana, Najev Ante, Pamuković Mate, Plazibat Frane, Prkić Hrvoje, Šumanović Bruno, Tokić Josipa.

Svečana promocija stručnih prvostupnika (baccalaureus) sestrinstva i viših medi-

cinskih sestara održana je isti dan. Promotori su bili prodekan za nastavu i studentska pitanja prof. dr. sc. Ivica Grković, voditelj stručnog studija Sestrinstvo prof. dr. sc. Nikola Bradarić i zamjenik voditelja stručnog studija Sestrinstvo prof. dr. sc. Tatijana Zemunik. Promovirani su:

(SLIKA 2) 1. grupa: Aranza Diana, Bešlić Branimir, Bjelić Nikolina, Blažević Ana, Borojević Darija, Budimir Lucija, Čeko Ivana, Domazet Diana, Đapić Ana, Ercegovac Martin, Gilić Jelena, Ivandić Ivana, Jalić Anđela, Jelović Maja, Kecojević Maja, Leko Tatjana, Matković Marieta, Mat-

ković Marija, Paić Katarina, Pavić Lidija, Pejkić Sonja, Perica Ines, Podrug Mario, Poljak Ivana, Primorac Jelena, Putnik Ana, Romić Ksenija, Sušak Viktor, Šamadan Tonka, Trbuk Šimun, Vidović Sanja, Vučak Sanja, Vuknić Ivana, Zemunik Damira, Zorić Diana.

Živio Splitu

Piše:

DOC. DR. SC. LIVIA PULJAK*

bio, već desetljeća... Što je još važnije, o promjeni mentaliteta uvijek odlučuje većina. To znači da će promjene sada morati provoditi i oni koji su im se opirali. Ukratko: bude li nova uprava nastavila u zacrtanom europskom smjeru, čemu se nadam i što očekujem, ostat će mi samo radost što me više ne pritišću dekanske dužnosti. A kada bi ovi novi, ne daj Bože, krenuli stranputicom, naši napori iz dviju proteklih godina ne bi prestali svijetliti. Naprotiv... Kako god se okrene, ponovno sam u prilici da u novim okolnostima, ovoga puta s dekanskim iskustvom, mogu najbolju radnu energiju, energiju mojih najboljih godina – uključivši i istraživački rad koji sam ove dvije godine bio zapustio – opet dađem Fakultetu.

Lijepo je čuti ove Vaše odgovore, no ne odudaraju li oni od Vaših javnih istupa u posljednje vrijeme koji su se doimali vrlo ogorčenima?

Nisam bio ogorčen i ne vjerujem da sam se takvim doimao. Zbog čega bih bio ogorčen? Kao dekan bio sam uspješan, a napokon ću se moći posvetiti vlastitim istraživačkim i mentorskim prioritetima. Kako bih mogao biti ogorčen, a doživio sam da se Europa, naš hrvatski povijesni san, ostvari u europskom Splitu?! Nakon silnoga truda što sam ga uložio u moj dekanski mandat, još više cijenim i volim naše studente i sve naše djelatnike. Sretan sam čovjek. Bio sam zabrinut i govorio sam istinu, jer bez istine nema rezultata.

Uostalom, gospodin rektor Pavić sa svojim suradnicima ima ideju da i Ana i ja iskustvo stečeno u CMJ-u ugradimo u rad cijeloga Sveučilišta u Splitu. To smatram prekrasnom mogućnošću i vrlo vrijednim hrvatskim odnosno splitskim projektom.

Znanstvenici Medicinskog fakulteta u Splitu objavili su u 2010. šest puta više znanstvenih radova nego 2000. Na početku ovog stoljeća splitski medicinari objavili su u jednoj godini samo 27 znanstvenih radova u časopisima koji se citiraju u najprestižnijoj indeksnoj bazi Current Contents (CC), a u 2010. takvih je radova objavljeno 169. Radove s najvišim čimbenikom odjeka objavio je profesor Igor Rudan u časopisima Nature genetics (36,38) i Nature (36,10). Znanstvena produkcija na Medicinskom fakultetu u Splitu počela se pratiti nakon osnutka fakultetske knjižnice 2002. Danas to radi Ured za znanost, u kojem se pretražuju međunarodne baze podataka i pripremaju godišnja izvješća. Svaki se znanstveni rad vrednuje i daje se godišnja nagrada za najuspješnijeg istraživača.

Broj radova po nastavniku

U prosincu 2010. na Fakultetu smo imali 140 nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju (docenti, izvanredni i redoviti profesori). Ako bismo računali broj radova po broju nastavnika, prošle godine je svaki prosječno objavio više od jednog rada. Međutim, brojni naši nastavnici ne rade na Fakultetu u punom radnom vremenu. Osamdesetak nastavnika radi u kumulativu, što znači da su na Fakultetu u manjini svoga radnoga vremena – od 12,5 do 50%. Također, neki od ovih nastavnika su u naslovnom zvanju, što znači da na Fakultetu nemaju zasnovan radni odnos, već su plaćeni prema odradenim satima nastave.

Stoga, kad se za naših 140 nastavnika izračuna 'ekvivalent punog radnog vremena', dobijemo broj od 55,5 nastavnika kao da rade s punim radnim vremenom, i računicu da jedan naš nastavnik u punom radnom vremenu objavi godišnje tri rada u CC-u.

Znanstvena produkcija MEF-a šest puta veća u zadnjih 10 godina

medicinski fakultet u Splitu

Eksplozivni rast

Povećanje broja radova koje vidimo iz godine u godinu rezultat je niza čimbenika. Samostalni splitski Medicinski fakultet osnovan je prije 14 godina. Tek tada su ostvarene mogućnosti za značajniji razvoj fakultetskih kadrova jer je ranije većina predavača dolazila iz Zagreba, a napredovanje splitskih predavača u akademskoj medicinskoj hijerarhiji teklo je sporo i mukotrpno. Od osamostaljenja kontinuirano se povećava broj nastavnika, a i broj mladih znanstvenika koji su se educirali u inozemstvu i na Fakultetu osnovali vlastite laboratorije. S brojem nastavnika i radova, raste i broj projekata – u ovom trenutku Fakultet ima 46 znanstvenih projekata, uključujući dva FP7 projekta.

Zaslужnici

Osobitu ulogu u razvoju znanosti imao je profesor Stipan Janković koji je tijekom dva mandata bio dekan Fakulteta i koji je značajno povećao broj nastavnika na Fakultetu uz pomoć ministra Dragana Primorca i rektora Ivana Pavića. Tada su na splitski Medicinski fakultet prešli ugledni znanstvenici Sveučilišta u Zagrebu – Igor Rudan, Ana Marušić, Matko Marušić i Dario Sambušnjak. Kao aktualni dekan, profesor Matko Marušić je nastavio tražiti radišne znanstvene duše za Fakultet pa je prošle godine laboratorij na Fakultetu otvorio profesor Ivan Đikić i na Fakultet su iz Zagreba došli Ivana Kolčić i Ozren Polašek. Radi se redom o vrlo produktivnim znanstvenicima koji su značajno pridonijeli povećanju našeg broja radova.

Poticaji

Kad se ne bavi smišljanjem humorističnih izjava kojima će u medijima povećati popularnost znanstvenog rada u medicini, dekan Marušić je posvećen ulaganju u fakultetsku znanost

Naši se znanstvenici trebaju još više usmjeriti prema međunarodnoj suradnji i većim projektima koji uključuju sredstva za zapošljavanje suradnika. Fakultetska znanstvena infrastruktura im to sada omogućuje, a mogućnost za povećanje broja znanstvenih publikacija vidimo u diplomskim radovima studenata

i povećanju broja radova. Tvrdi da ćemo osrednji europski fakultet postati kad objavimo više od 200 CC radova godišnje. Stoga svaki razgovor profesora Marušića s kolegama počinje ili završi na temu znanstvenih radova – ako su nešto publicirali, to se pohvaljuje, a ako nisu, očekuje se obećanje da će to biti uskoro. Poticanje znanstvenika i pozitivna konkurencija rezultiraju većim ambicijama naših nastavnika, koji se sve više umrežavaju i međusobno, i s kolegama iz inozemstva, što

Dekan Matko Marušić, posvećen ulaganju u fakultetsku znanost i povećanju broja radova, ističe da ćemo postati europski fakultet kad objavimo više od 200 CC radova godišnje

rezultira ne samo većim brojem radova, nego i kvalitetnijim radovima. I stariji liječnici, koji su nekoć bili usmjereni na pisanje knjiga na hrvatskom, polako prihvaćaju da im članak na engleskom objavljen u međunarodnom časopisu na internetu omogućuje vidljivost među kolegama širom svijeta.

Znanstvena infrastruktura

Da bi se pospjesila fakultetska znanstvena produkcija, mnogo se ulaže u potporne ka-

drove i infrastrukturu. Na Fakultetu je 2008. osnovan Ured za znanost u kojem je zaposlena Lana Bošnjak, dipl. ing. Taj ured stoji na raspolaganju znanstvenicima za rješavanje problema i pitanja vezanih za znanost i prijavu projekata. U Uredu su 2011. angažirani pravnik Hrvoje Slipčević za pružanje savjeta iz područja intelektualnog vlasništva, i profesorica engleskog jezika Dalibora Behmen za pomoć u pripremi članaka za međunarodne časopise. Tijekom 2010. je prodekanica prof. Liana Cambj-Sapunar počela raditi na osnivanju Zajedničke znanstvene jedinice, u kojoj će se nalaziti uređaji koji će biti na raspolaganju svim znanstvenicima. Fakultet je vlastitim sredstvima kupio autoklav za steriliziranje instrumenata, centrifugu, ledomat i destilator vode. Dosad su znanstvenici uređaje kupovali uglavnom preko znanstvenih projekata, a sad je i Fakultet krenuo financirati zajedničku znanstvenu opremu i njezino servisiranje. U tijeku je izrada namještaja za uređaje i do jeseni će Zajednička znanstvena jedinica biti svima na usluzi.

Ulaganje u mlade nade

Fakultet je osnovao Zakladu Željko J. Bošnjak, čijim se sredstvima financira znanstveno usavršavanje studenata i mladih znanstvenika u inozemstvu. Prošle su godine prvi studenti sredstvima Zaklade otišli na usavršavanje u SAD. U siječnju 2011. održan je prvi fakultetski Simpozij mladih znanstvenika, na kojem su studenti i mladi znanstvenici prezentirali svoja znanstvena istraživanja, a pri tom je interdisciplinarno

povjerenstvo ocjenjivalo njihove radove i prezentacije te su podijeljene nagrade trima mladim znanstvenicima. U povećanju fakultetskih znanstvenih publikacija važan je doprinos poslije-diplomskih studija koje je na fakultetu 1999. pokrenuo profesor Željko Dujić. Od samih početaka ovoga studija uvijek za obranu doktorata bila je objava rada u CC-u, a kriteriji su u međuvremenu i postroženi; sada studenti doktorskih studija trebaju objaviti dva znanstvena rada u CC-u s definiranim minimalnim čimbenikom odjeka.

Znanstvena prognoza

Prosječna dob naših nastavnika je 54 godine, a od 140 spomenutih nastavnika samo ih je 10 mladih od 40 godina. Ograničena državna ulaganja u sustav znanosti i obrazovanja priječe otvaranje novih radnih mjesta na Fakultetu pa nam zasad preostaje da s postojećim kadrom pokušamo održavati dosegnutu razinu znanstvene produkcije. Naši se znanstvenici trebaju još više usmjeriti prema međunarodnoj suradnji i većim projektima koji uključuju sredstva za zapošljavanje suradnika. Fakultetska znanstvena infrastruktura im to sada omogućuje. Mogućnost za povećanje broja naših znanstvenih publikacija vidimo u diplomskim radovima studenata pa je od izrade tih radova dekan Marušić napravio malu tvornicu znanosti u kojoj se primjenjuje japanska disciplina. Nadajmo se da ćemo uz pomoć studenata 200 pravih publikacija godišnje imati već ove ili sljedeće godine.

***Prodekanica za znanost Medicinskog fakulteta u Splitu**

(SLIKA 3) 2. grupa: Baran Miranda, Biočić Nada, Botica Silvana, Bralo Julijana, Brkljačić Elizabeta, Brkljačić Jelena, Bulačić Branko, Čalušić Sanja, Dragan Božena, Dučić Martina, Džimbeg Monika, Elezović Anela, Frleta Petra, Giljanović Tea, Gotovski Darka, Grčić Marina, Gudelj Ana, Jelaš Zorana,

Jolić Snježana, Kljenak Danijela, Koloper Adriana, Kujundžić Ivana, Lovrinčević Milena, Lozina Matilda, Mardešić Matijana, Martinović Ana, Milanović-Litre Ankica, Moscatello Jurišić Đurđica, Nakić Marija, Papak Ante, Racetin Tonka, Samodol Anita, Tafrana Ana, Tocilj Matea, Vukić Suzana.

Svečana promocija doktora medicine održana je u utorak 28. lipnja 2011. Promotori su bili dekan, prof. dr. sc. Matko Marušić, prodekan prof. dr. sc. Ivica Grković i prodekanica prof. dr. sc. Dolores Biočina Luken-da. Promovirani su:

(SLIKA 4) 1. grupa: Joško Božić, Tonči Brković, Marija

Copić, Mirna Džaja, Dragana Fradelić, Petar Ivanišević, Josipa Jadrić, Zdravka Jurin, Lukrecija Karelović, Hana Karlića, Mila Kavelj, Nives Lončar, Jozica Marinković, Katarina Matić, Andrea Matijević, Antonia Melada, Ivana Mikulić, Ines Mlinarević, Ana Pavić, Ivana Prkić, Marina Renić,

Igor Roje, Dragica Roso, Mirnes Selimović, Ivana Smoljanović, Dina Vrkić.

(SLIKA 5) 2. grupa: Martina Bogdan Pleština, Braco Bošković, Krešimir Bukarića, Gordana Buzov, Anita Čikara, Ana Čovo, Marina Čaleta, Ivona Didolić, Maja Dodig, Maja Duplancić, Katija Đura-

nać, Pave Gospodnetić, Nikola Jadrić, Mirko Luketin, Marina Maras, Ivana Matušić, Ivan Milić, Ivana Muslim, Duje Oršulić, Ana Petrić, Danijel Pilipac, Velimir Pivac, Vide Popović, Zdravka Rakuljić, Teodora Relja, Ana Skelin, Ivana Šaribok, Branko Šilović, Mari-na Zoričić.

znanost

Rak i kako ga lije

Čovjekov je organizam jako kompliciran „stroj“, a rak je najkompliciraniji mogući kvar toga stroja za kojeg još ni ne znamo kako radi. Ipak, znamo da rak ima šest ključnih obilježja, a kad bismo samo jedno od njih uspješno „napali“, izliječili bismo rak

Piše:

JANOŠ TERZIĆ

Učestalost malignih tumora u današnje vrijeme stalno raste. Rak ili maligni tumor bolest je od koje umire oko 13 % ljudi, oko trećine svih tumora može se spriječiti, a naredna trećina se može izliječiti današnjim načinima liječenja. Rak je obilježen stalnim rastom i širenjem na druge organe koje uništava (jednako kao što uništi i organ u kojemu je nastao). Pažljivijim proučavanjem vidi se da se rak od zdravog tkiva razlikuje u šest temeljnih karakteristika i to:

1. **stalno umnožavanje stanica**
2. **nemogućnost zaustavljanja tog umnažanja**
3. **otpornost stanica raka na samouništenje (organizam uništava vlastite stanice koje nisu normalne)**
4. **besmrtnost stanica raka**
5. **stvaranje novih krvnih žila koje raku omogućuju prehranu**
6. **širenje na druge organe ili metastaziranje – po mnogima najopasnija osobina raka.**

Da bi tumor bio maligni, mora imati svih šest karakteristika. Drugim riječima, da bi ga se izliječilo, dovoljno je „uspješno napasti“ samo jednu od njegovih šest ključnih osobina. Na primjer, da bi se spriječilo metastaziranje, rak bi trebalo liječiti kirurškim odstranjenjem, da bi tumor „umro“ od gladi, trebase spriječiti stvaranje novih žila. Uz šest ključnih odlika rak pokazuje još neke neobične osobine. Tkivo raka aktivno prevari naš imunološki sustav, a sklonost mutacijama kao i kronična upala do koje često dolazi, ubrzava nastanak i razvoj raka. Da priča bude kompliciranija, maligni tumor ima i drugačiji metabolizam od zdravog tkiva te se učinkovitije koristi dostupnom hranom.

Ni ne znamo koliko još toga ne znamo

Čovjekov je organizam jako kompliciran „stroj“, a rak je najkompliciraniji mogući kvar toga stroja za kojeg ne znamo kako radi. Iako su knjige iz kojih učimo o čovjekovu funkcioniranju debele i teške, s ogromnim brojem spoznaja, moramo imati na umu da u njima piše samo ono što je poznato te da ni ne znamo koliko je to od naše biološke sveukupnosti. Prema mo-

Ivana Novak, Ivan Đikić, Ivana Marinović Terzić, Janoš Terzić, Marijan Šitum, Marina Degoricija i Sandra Vujević

joj procjeni, danas znamo oko 10–20 % toga što u nama stvarno postoji. Tako da kada moj student odgovori s „ne znam“, u suštini je točno odgovorio (iako to ne znači da će proći na ispitu). Mi isključivo govorimo o poznatome, a ni ne znamo koliko toga zapravo ne znamo. Kad pod mikroskopom vidimo da se u tumoru stvaraju nove krvne žile, ne znamo što se to događa. Ne znamo koje se sve molekule aktiviraju, s kojim drugim molekulama se udružuju i kako se modificiraju pri stvaranju nove žile. Vjerojatno ima više putova do nove krvne žile pa u jednom tumoru one nastaju na jedan, a u drugom na nešto drugačiji

način. Kada bismo znali sve o bilo kojem od šest ključnih elemenata, lakše bi pronašli lijek za rak.

U skoroj budućnosti, tisuću nalaza iz jednog vađenja krvi

Saznavanje svega sigurno će dugo trajati. Danas se dosta zna o genima, a o molekulama koje obavljaju gotovo sve poslove u našim stanicama – bjelancevinama (proteinima), zna se znatno manje. Jedna prosječna čovjekova stanica ima oko sto tisuća proteina. Svaki od njih može se malo promijeniti (modificirati) vežući na sebe nešto

drugo, npr. fosfat. Te promjene ponekad samo malo utječu na funkciju tog proteina, a ponekad se ona sasvim promijeni. Proteini najčešće rade tako da se međusobno dodiruju te se u svojem radu udružuju. Svaki novi kontakt (kao i modifikacija) može donijeti neku novu funkciju tom proteinu. U jednoj skupini od 900 proteina dokazano je 400 različitih interakcija, što ukazuje na nevjerojatan broj mogućnosti za različito djelovanje ili njegovo fino moduliranje. Danas tehnologija proučavanja proteina (tzv. proteomika) omogućuje proučavanje tisuća proteina odjednom pa se može očekivati

da će uskoro biti moguće iz samo jednog vađenja krvi očitati tisuću nalaza odjednom. No to su samoproteini. Naše sustance građene i od različitih iona, masti i šećera, koji se tek počinju proučavati, što jasno ukazuje na našu veliku složenost, a tako velika kompleksnost omogućuje čovjeku da radi gotovo sve – od sviranja violine, igranja nogometa i teške komplicirane matematike.

Još mnogo Nobelovih nagrada

Sigurno će još biti puno velikih znanstvenih otkrića i još mnogo podijeljenih Nobelovih nagrada prije nego upoznamo

Split može biti grad vrhunske znanosti

RAZGOVARAO:

TOMISLAV ČIZMIĆ MAROVIĆ

Možete li usporediti biologiju s drugim znanostima?

Mislim da su biološki sustavi najstroženiji. Kada radite istraživanja u biomedicini, nikada nemožete predvidjeti rezultate. U predviđanju rezultata pokusa jednako su uspješni početnici i nobelovci, prosječni i genijalci. Sjedeći u uredu, nikada nije bilo moguće predvidjeti koliko gena ima čovjek, sve su te pretpostavke bile krive. Sada znamo da imamo 21 000 gena, a otkrilo se i da imamo i 6000 tzv. RNA-gena, kategorija za koju nismo ni znali. S druge strane, u nekim znanostima je donekle drugačije. Poznato je da je Albert Einstein, sjedeći u patentnom zavodu, shvatio kako rade mnoge ključne stvari u

Grupama Janoša Terzića postiže odlične rezultate. Njegov najbolji dosadašnji rad proučavao je ulogu proteina interleukina 6 u raku crijeva, a objavljen je 2009. u časopisu Cancer Cell i do sada citiran više od 170 puta

svemiru i fizici, a mnoge se njegove teze i danas potvrđuju. To se nikad nije dogodilo u biologiji (a sigurno je jednako pametnih ljudi bilo i u biologiji) iz čega se može zaključiti da su fizički sustavi jednostavniji pa ih je Einsteinov genijalni um mogao shvatiti, dok ključne stvari u biološkim sustavima nitko unaprijed nije pogodio nego tek testiranje daje odgovor.

Čime se primarno bavite?

Nedavno smo povezali novi gen s Parkinsonovom bolešću (rad nedavno objavljen u časopisu Nature), intenzivno proučavamo rak mokraćnog mjehura, radimo

na novom proteinu koji sudjeluje u popravljanju DNA oštećenja, kolegice proučavaju mehanizam uništavanja nepotrebnih staničnih elemenata, stvaranje unutarstaničnih proteinskih nakupina koje dovode do neuroloških bolesti i proučavaju mehanizme otpornosti na citostatike. Iz svih tih istraživanja sigurno će biti otkrićana najvišoj svjetskoj razini. Moj glavni suradnik u istraživanjima je profesor Ivan Đikić, s kojim surađujem desetak godina. Nas dvojica zajedno vodimo laboratorij za istraživanje malignih tumora na Medicinskom fakultetu. U grupi je

još nekoliko suradnika: Ivana Novak, Ivana Marinović Terzić, Marina Degoricija, Jelena Korać, Sandra Vujević. U grupi je uvijek i poneki diplomski student. Često i rado surađujem i s kolegama iz inozemstva, npr. s Borisom Mačekom, kao i s kolegama iz bolnice, Marijanom Šitumom i Edom Vrdoljakom. Svi su suradnici u laboratoriju vrlo samostalni pa je Đikićev i moj utjecaj u njihov rad minimalan (ali ipak važan).

Što vam nedostaje?

Za produktivniji i na najvišoj međunarodnoj razini konkurentniji rad tre-

ba nam nastamba za laboratorijske životinje i više novca, jer su oprema i kemikalije koje kupujemo vrlo skupi, a trenutačno nam Ivan Đikić iz svojih projektnih sredstava podmiruje velik dio istraživačkih troškova. Treba nam više vremena za znanost, odnosno manje nastavno i administrativno opterećenje. Znanstvenici u inozemstvu rade i do 60-70% vremena znanost, a meni i ostalim članovima laboratorija koji smo obavezni sudjelovati u nastavi i administraciji većina radnog vremena (oko 80%) ode na neznanstvene obaveze. Mislim da bi Ministarstvo trebalo najproduktivnijim znanstvenicima sa Sveučilišta omogućiti veću posvećenost znanosti a smanjiti im druge obaveze. Glavni sponzor našeg ra-

ba nam nastamba za laboratorijske životinje i više novca, jer su oprema i kemikalije koje kupujemo vrlo skupi, a trenutačno nam Ivan Đikić iz svojih projektnih sredstava podmiruje velik dio istraživačkih troškova. Treba nam više vremena za znanost, odnosno manje nastavno i administrativno opterećenje. Znanstvenici u inozemstvu rade i do 60-70% vremena znanost, a meni i ostalim članovima laboratorija koji smo obavezni sudjelovati u nastavi i administraciji većina radnog vremena (oko 80%) ode na neznanstvene obaveze. Mislim da bi Ministarstvo trebalo najproduktivnijim znanstvenicima sa Sveučilišta omogućiti veću posvećenost znanosti a smanjiti im druge obaveze. Glavni sponzor našeg ra-

Kako vidite razvoj znanosti u Splitu?

Budući da sam medicinar i znanstvenik, iz mnogih kontakata znam da bi se mnogi doktori i znanstvenici koji rade u Americi i Europi rado vratili u Split, što znači da bismo preko noći u Splitu mogli imati američku medicinsku uslugu i puno bolju znanost. Za povratak takvih stručnjaka potrebno im je omogućiti neome-

ečiti

“

Iako su knjige iz kojih učimo o čovjekovu funkcioniranju debele i teške, danas znamo tek 10–20% toga što u nama stvarno postoji

“

većinu biologije koja nas čini složenim bićima. Siguran sam da će za deset godina među elementima nužnim za razvoj raka biti više odlika (umjesto sadašnjih šest). Tada će nam biti neshvatljivo da to 2011. godine nismo znali, jednako kao što ovoga srpnja ne možemo pojmiti što bi to moglo biti. Tumori se proučavaju na mnogo načina. Proučavaju se uzorci tumora koji se prikupe za vrijeme operacije (to je konačna slika tumora i proučavanjem takvih tumora ne možemo saznati kako je tumor nastao), proučavaju se i tumorske stanice (na kojima se mogu proučavati poremećaji prisutni u tumorima kao i testirati novi lijekovi). Ključni su pokusi na miševima, jer prije nego se ista primjeni na čovjeku, testira se na miševima. Osim toga, na miševima se mogu proučavati sve faze razvoja tumorske bolesti kao i svi lijekovi i terapijski postupci.

Uzročnici raka – kako se boriti?

Rak je vrlo složena bolest protiv koje se teško borimo, ali

protiv raka postoje mnoge jednostavne mjere sprječavanja. Kao uzročnike raka prepoznajemo razne kemikalije – nikotin, azbest, insekticide, pogrešna i prekomjerna prehrana. Tu su i fizikalni agensi kao UV i rendgensko zračenje, radioaktivne kemikalije te mikroorganizmi kao što su HPV virusi, virus hepatitisa B, bakterije (H. pylori) i neki paraziti. Neke osobe su genetski sklone tumorima, a kod nekih navedeni agensi pokvare gene što omogućava nastanak raka. Procjenjuje se da je za svaki tumor ključan nastanak oko sedam mutacija, a u tumorima je obično prisutno oko 350 različitih mutacija. Danas je moguće istražiti sve gene odjednom paze tako pronađeno da rak pluća ima 22.910 mutacija. Zna se da jedna jedina popušena cigareta izazove mutacije od kojih već i prva može biti jedna od sedam ključnih mutacija. Za prevenciju raka treba prestati pušiti, imati odgovarajuću tjelesnu težinu, redovito vježbati, ne piti zaslađena pića i smanjiti unos crvenog mesa, a jesti puno voća i povrća. Danas se proučavaju i lijekovi koji bi mogli spriječiti nastanak raka (npr. aspirin, statini, tamoksifen itd.), a postoji i mogućnost cijepljenja protiv virusa koji uzrokuju rak (protiv HPV-a i hepatitisa B). Smatram da će budućnost donijeti sve bolje i složenije liječenje raka uz mogućnost da će se neki tumori biti potpuno izlječivi. Kao što je poznato, i današnja onkologija može izliječiti rak ako se on na vrijeme otkrije.

Janoš Terzić

tan rad, a Grad Split bi to mogao ubrzati tako da im ponudi određene povlastice, koliko to Grad može podnijeti. Sve bi se moglo riješiti kroz međunarodni natječaj na kojemu bi najbolje kandidate odabirali inozemni stručnjaci. Sve je jednostavno, iako bi se organiziralo, razmjerno

jeftino, a koristi su višestruke i vrlo konkretne. Želim reći i to da razvoj vrhunske znanosti u Splitu iskreno podržavaju i pomažu splitski vijećnik Goran Kovačević, dogradonačelnica Anđelka Višković, koji su u tome naslijedili bivšeg gradonačelnika Ivana Kuretu.

Čileanski znanstvenik Eric Goleš na Sveučilištu u Splitu

RAZGOVARAO:
IVAN ROMIĆ

Krajem svibnja Hrvatsku je posjetio jedan od najpoznatijih čileanskih znanstvenika, akademik Eric Goleš, koji je k tome i hrvatskog podrijetla. Akademik Goleš bavi se teoretskom kompjuterskom znanosti, a u Hrvatsku je stigao na poziv prof. dr. sc. Ivana Slapničara sa FESB-a, s kojim i surađuje. Održao je dva znanstvena predavanja – “Komunikacijska složenost jednodimenzionalnih staničnih automata” na FESB-u, te “Dinamika i kompleksnost Schellingovog segregacijskog modela” u okviru znanstvenog seminara Splitškog matematičkog društva na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Povodom gostovanja na Sveučilištu u Splitu, sa Ericom Golešom razgovarali smo za Universitas.

Možete li jednostavnim riječima objasniti važnost tema o kojima ste predavali?

Prva tema, dinamika i kompleksnost staničnih automata odnosi se na paralelnu procesiranje informacija. Komunikacijska kompleksnost je povezana s ravnotežom računanja i komunikacije u paralelnom procesiranju. Obično se radi sa sekvencijalnim računanjem, što znači da jedna sekvencija ide nakon druge. Paralelni modeli računaju u isto vrijeme, što naravno znači i da su brži. No, ako imate paralelno računanje, procesi moraju komunicirati jedan s drugim, kako bi se usklađivali i međusobno razmjenjivali informacije. Tako da se dio brzine računanja gubi na vrijeme za komuniciranje. Stoga je proučavanje paralelnih modela vrlo važno, kako bi se istražilo mogu li postojati dobri paralelni modeli koji su istovremeno i jako brzi. Stanični automat, odnosno stanica, u biti, predstavlja paradigmu paralelnog računanja.

Kakav je napredak u ovakvim istraživanjima iz inženjerske perspektive?

Većina mog rada je teoretska, iz područja teorijske kompjutorske znanosti. Moj je posao opisati modele koje će u budućnosti inženjeri pokušati implementirati. Kada će ti modeli biti primjenjivi, iskreno, ne znam. Ja sam teoretičar i ne pokušavam napraviti praktičnu aplikaciju tog znanja. No, opisao sam mnoge dobre algoritme za koje se nadam da će naći i svoju praktičnu upotrebu.

Drugo predavanje?

Drugi problem o kojem sam govorio dolazi iz društvenih znanosti. Schelling, ekonomist, profesor na Harvardu, koji je dobio Nobelovu nagradu 2005., sedamdesetih je godina stvorio model u kojem objašnjava problem segregacije, između,

Eric Goleš, čileanac hrvatskog podrijetla, jedan od najpoznatijih južnoameričkih znanstvenika i popularizatora znanosti, povodom gostovanja na Sveučilištu u Splitu, za Universitas govori o predmetima vlastitog znanstvenog interesa, neobičnim otkrićima, važnosti popularizacije znanosti i vlastitom hrvatskom podrijetlu

Eric Goleš

Vaše veze sa Splitom?

„Moj je predak došao u Čile iz Hrvatske, točnije iz Supetra na otoku Braču. Rođen sam u gradu Antofagasti u kojem postoji velika kolonija Hrvata, a prvi sam iz svoje obitelji koji je posjetio Hrvatsku, 2002. godine. Moj otac je bio inženjer i veoma poznat skladatelj popularne glazbe. Ja sam matematičar i inženjer, dok je moj sin pijanist. Prije nekoliko sam godina dobio poziv od svojih suradnika koji su mi javili da je jedan znanstvenik iz Hrvatske, točnije, iz Splita, u Čileu – to je bio Ivan (Slapničar). Prvo se ispotalo da je matematičar; zatim je, pri kraju večeri, zasvirao klavir – vrlo neobično, ja matematičar a moj otac je svirao klavir. I na kraju, još ispadne da smo rođaci, ispotalo se da su naši pradjedovi braća. Ivo me sad tu u Splitu, gdje imam i rođake i kolege.“

na primjer, dvije skupine ljudi. Prije se uobičajeno smatralo da je segregacija problem ekonomije i ostalih društvenih znanosti, no ona se može i matematički uobličiti. Model segregacije je veoma jednostavan. Recimo da imamo grad gdje su ljudi bijeli i crni – ili plavi i crveni, dakle, gdje žive dvije skupine ljudi, odnosno, matematički gledano, jedinice i nule. Ljudi imaju neku ‘mjeru sreće’. Znači, ja ću biti ‘sretan’ ako nema puno ‘drugačijih’ oko mene. Ako pak ima, želim promjenu, a to vrijedi i za druge ljude.

Ona se može postići grupiranjem – recimo da imamo tržište nekretnina s popisom ‘nesretnih’ ljudi koje žele promjenu, oni međusobno ulaze u interakciju i počinju se mijenjati za kuće. Pitanje koje mene zanima je kompleksnost i dinamika toga modela, odnosno fizikalni faktor u njemu – lokalno ponašanje. Slično fizikalnim problemima – recimo, imamo čašu vode s kapima ulja. Poput sličnih ljudi koji će imati tendenciju grupiranja, i kapi ulja u vodi imaju tendenciju koncentriranja. To okru-

Ciklus cvrčaka

Veoma zanimljivo i neobično postignuće Erica Goleša (s koautorima) je matematički dokaz optimalnosti modela životnog ciklusa cvrčaka. Naime, ovi kukci imaju neobičan ciklus razvoja iz ličinke do odraslog primjerka – 17 godina (11 i 13 također). „Kad sam pročitao ovu informaciju, odmah mi je zasvijetlila lampica – 17 je prosti broj, a oni nisu baš tako česti u prirodi, koja je dinamična, ritmična, ponavljajuća... A radi se u stvari o ovome: tako neobičan ciklus ne korepondira sa ciklusom niti jednog predatora cvrčaka. I upravo to je razlog što se ciklus prostog broja pokazao evolucijski najodrživiji. A tu smo činjenicu, koja je biologima bila već dugo poznata, uspjeli i matematički objasniti“, ističe Goleš.

živanje, koncentriranje, je u biti fizikalni proces, odnosno fizikalni model koji primjenjiv na društvene fenomene.

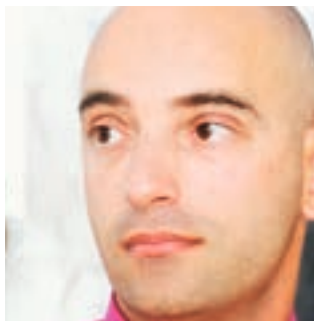
Dobitnik ste TV nagrade za znanstveni program...

Sredinom devedesetih godina dobio sam ponudu s čileanske nacionalne televizije da napravim jednosatni znanstveni program, osam do deset epizoda godišnje po sat vremena, što sam prihvatio. Teme su se kretale od medicinske znanosti, preko tehnologije, do svemira. I emisija je bila nevjerojatno popularna, ljudi mi i dan danas traže autogram na ulici. Emitirala se nakon vijesti u 21 sat, što je udarni termin. Epizode bismo pravili tako da bih ja, na primjer, rekao da želim pričati o crnim rupama sa Hawkingom, pa bih zajedno s novinarima i režiserom pripremili scenarij i išli na Cambridge gdje sam intervjuirao Hawkinga – i tako su nastajale emisije. Serija je dobila nekoliko nagrada, čak i međunarodnih. Ono što je mene, pak, najviše obradovalo je da su se, zbog toga što je u Čileu znanost tim putem postala vrlo popularna, neki mladi ljudi upravo zbog serije odlučili baviti znanosti.

Imate li planova vezanih za Hrvatsku?

Ovo zasigurno nije zadnji put da sam u Hrvatskoj, jer tu imam rodbinu. U budućnosti bismo možda mogli raditi na razmjeni studenta, pogotovo zato što tamo za Hrvatsku svi znaju i ima mnogo potomaka hrvatskih doseljenika. Također, volio bih ostvariti znanstvenu suradnju sa Splitom, pogotovo s profesorom Slapničarom.

promocije

JOSIP ARNERIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana kvantitativna ekonomija

MARIO BOGDANOVIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana organizacija i menadžment

JASENKA BUBIĆ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana organizacija i menadžment

DANIELA GARBIN PRANIČEVIĆ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana poslovna informatika

VLADIMIR GNJIDIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana organizacija i menadžment

NIKŠA JAJAC,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana organizacija i menadžment

ZORAN MIHANOVIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana marketing

DARIO MIOČEVIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana marketing

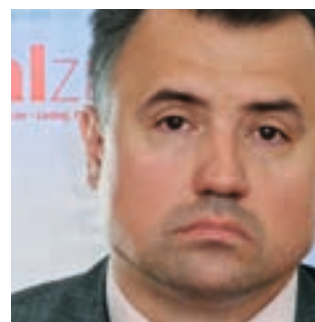
IVANA PAVIĆ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana organizacija i menadžment

MARIO PEPUR,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana marketing

JELENA VIDOVIĆ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana kvantitativna ekonomija

HRVOJE VOLAREVIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana financije

Novi doktori znanosti Sveučiliš Splitu akademske 2010 – 2011 g

ANITA MARTINOVIĆ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana analitička kemija

SANJA SLAVICA MATEŠIĆ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, grana analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa

IVANA SMOLJKO,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, grana analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa

STANISLAVA TALIĆ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana biokemija i medicinska kemija

Svečana promocija doktora znanosti održana je u ponedjeljak 27. lipnja u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu. Tom prilikom promovirano je ukupno 38 doktoranata.

ZDESLAV JURIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana procesno energetske strojarstva

BRANIMIR LELA,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana proizvodno strojarstvo

JOSIP LÖRINCZ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana telekomunikacije i informatika

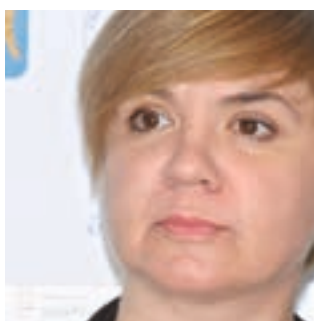
IVICA MITROVIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje računarstvo, grana umjetna inteligencija

DAMIR SEDLAR,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana opće strojarstvo (konstrukcije)

SILVESTAR ŠESNIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektronika

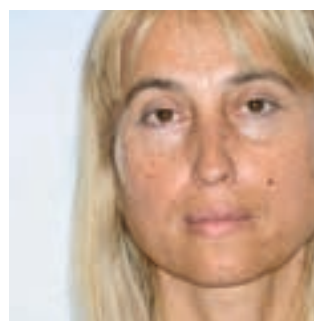
NATAŠA BOBAN,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, polje javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, grana epidemiologija

MLADEN CAREV,
doktor znanosti iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana neuroznanost

ZAJIM ČUSTOVIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana urologija

DUŠKA GLAVAŠ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina

IVO JURIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana patologija

NENAD KARANOVIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana neuroznanost

Srpanjske promocije na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije

“

Na promociji diplomiranih inženjera/inženjerki arhitekture promotori su bili dekan prof. dr. sc. Alen Harapin, prodekan za studije arhitekture doc. dr. sc. Robert Plejić, prodekanica za studije građevinarstva prof. dr. sc. Vesna Denić-Jukić i voditelj stručnog studija građevinarstva doc. dr. sc. Boris Trogrlić. Promovirani su: Acalinović Mate, Bešlić Jure, Bojanić Magda, Grbas Josipa, Jurić Ivan, Kostović Lucija, Krstulović-Relija Marijana, Marović Ante, Pavlov Sara, Perić Viktor, Runje Igor, Vesanović Jelena, Vuković Petar. Promovirani su i sljedeći magistri inženjeri /inženjerke arhitekture: Banovac Andro, Boban Toni, Budimir Ana, Busatto Tina, Čakić Dragana, Ćurković Marija, Dešković Ksenija, Justinić Iva, Krstulović Ana, Kurte Ana, Kuzmanić Mislav, Lukšić Berislav, Lunić Suzana, Mandušić Mia, Marinović Petra, Miljak Marina, Morača Ana, Mužinić Luka, Pelagić Radmila, Petričević Luka, Plosnić Luči, Puljić Silvio, Smoljo Jelena, Šperac Nina, Tomić Mario, Visković Vatroslav, Vučica Katarina Zrinska, Zaninović Luka, Zulim Marija, Žibert Srđan.

ERINA MALIĆ BANDUR,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, organizacija i menadžment

BRANKA MARASOVIĆ,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, grana kvantitativna ekonomija

A VUKO,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje ekonomija, računovodstvo

MARIJA AKRAP,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, grana mehanički, toplinski i separacijski procesi

ta u odine

ČIĆ GRUBIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje strojarstvo, proizvodno strojarstvo

TONI JAKOVČEVIĆ,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, računarstvo, grana umjetna inteligencija

KO ŠODA,
doktor znanosti iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, elektronika

FRANE ŽUVELA,
doktor znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje odgojne znanosti, grana kineziologija

ABETH WAGER,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja biomedicine i zdravstva, polje javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, epidemiologija

BISERKA RUKAVINA,
doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polje pravo, grana pomorsko i općeprometno pravo

“

Inženjere/inženjerke građevinarstva promovirali su dekan prof. dr. sc. Alen Harapin, prodekanica za studije građevinarstva prof. dr. sc. Vesna Denić-Jukić, prodekan za znanstveni rad doc. dr. sc. Hrvoje Gotovac i voditelj stručnog studija građevinarstva doc. dr. sc. Boris Trogrlić. Promovirani su: Alija Alisa, Babić Dino, Bartulović Josip, Dujić Toni, Goreta Šime, Grgić Milan, Ivić Ivo, Maretić Jakov, Milović Danijela, Nazlić Tamara, Obšivač Marijana, Ružić Ivan, Šimek Ivan, Šipura Lucija, Tomaš Špiro, Tomičić Marko, Turko Ante, Živković Marko, Žuro Stipe.

“

Na promociji diplomiranih inženjera/inženjerki građevinarstva promotori su bili dekan prof. dr. sc. Alen Harapin, prodekanica za studije građevinarstva prof. dr. sc. Vesna Denić-Jukić, prodekan za znanstveni rad doc. dr. sc. Hrvoje Gotovac i voditelj stručnog studija građevinarstva doc. dr. sc. Boris Trogrlić. Promovirani su: Aviani Nikola, Blažević Ivana, Botica Albert, Brzica Katarina, Čelan Luka, Čipčić Martina, Čolić Željko, Ćubić Denis, Grabić Stipe, Ivanišević Mislav, Jelavić-Šako Ivan, Kuharić Valentina, Kulić Anamarija, Mihaljević, Munitić Mihovil, Munitić Tereza, Parlov Antonija, Perica Robert, Petričević Zvonimir, Radevenjić Duško, Rebronja Nino, Sarajčev Anton, Šarić Jakov, Topić Goran, Uršić Boris, Vukadin Nedjeljko.

“

Promovirani su i sljedeći magistri inženjeri / inženjerke građevinarstva: Babić Marijan, Ban Maja, Bečić Ivna, Bezmalinović Hrvoje, Bikić Ivana, Bošnjak Jelena, Buzov Ante, Čorić Tomislava, Dujić Goran, Ercegović Katarina, Ivandić Ivan, Jerčić Antonia, Lisičić Tomislav, Lovrić Tomislav, Matić Irena, Matulović Nikola, Medić Marina Mihanović Petar, Novaković Božena, Papić Miro, Pavičić Marijana, Radić Anton, Radoslavić Antonia, Stojić Mira, Sunara Marina, Tolo Tin.

budućnost naših prostora

„Niz ustanaka građana duž Jadrana zbio se u posljednjih godinu dana. Čini se, svi revoluirani istim problemom – prostorom“ započinje uvodnik 4. broja Otvoreni Muzil tiskan u povodu pulskih tribina održanih početkom lipnja na kojima su se zajedno našli zagrebački, pulski, šibenski splitski i dubrovački civilisti, te – znakovito i obećavajuće – arhitekti čije udruženje više ne glibi u cehovskim interesima. Pulskom je okupljanju prethodilo ono šibensko iz ožujka, a nadati se da će u listopadu domaćin biti Split. Nakon razgovora s Dušicom Radojić u prošlom broju, Universitas se ovoj temi vraća i u ovom ne samo zbog načelne odgovornosti akademске zajednice za bitne probleme sredine u kojoj djeluje. Nego i zbog osnovane sumnje da će novoizabrana vlast – ma koja bila – s novim elanom nasmuti na na jedino preostalo javno dobro – priobalni prostor. Jedan od čelnika sadašnje opozicije na HRT-u je nekidan obećao: čim prođu izbori – „Brijuni, Srđ, Plomin 3 – ODMAH!“ Pavićević uvodnik u Otvoreni Muzil, izvješće Marine Kelave s ožujkske, sistematski prešućivane šibenske rasprave, apel za spas Gundulićeva vrta, upozorenja Ive Babića tek naznačuju konture teme i narav odgovornosti za sudbinu naših prostora.

Nevidljiva bodljikava žica

PIŠE:
JURICA PAVIĆIĆ

Godine 2007., kad je straka oko Varšavske bila na vrhuncu, grad Split donio je po mnogima iznimno problematičan urbanistički plan. Istog dana kad je u Varšavskoj nekoliko tisuća ljudi protestiralo protiv buduće intervencije Tome Horvatinčića, u Splitu je na prosvjed protiv GUP-a došlo – sedamnaest ljudi! Tog tjedna, napisao sam u Jutarnjem listu kako kao Splićanin i Dalmatinac ne zavidim Zagrebu ni na japanskim restoranima, ni na šoping galerijama, ni na dvadeset kazališta. Zavidim im, napisao sam, samo što imaju građansko svjesnu mladost.

Rađanje splitskog građanstva

Samo su četiri godine prošle od tada, a stvari su se – rekao bih – jako promijenile. Pred dva tjedna, opasnost da će se u marjanskoj šumi graditi ugostiteljski objekt, te jedan apel preko Facebooka doveli su na marjansku Prvu vodu čak četiri tisuće prosvjednika odlučnih da se bore za najmiliju nam šumu. U Splitu se rodilo građanstvo.

Isto to građanstvo, koliko iz daljine mogu suditi, rađa se upravo u ovom trenutku u Dubrovniku povodom projekta golfa na Srđu, kao što se rađa i u Puli gdje se građanske inicijative bore da gradu vrati zatvoreni vojni poluotok Muzil. Tri grada,

Građanske inicijative u Puli, Šibeniku, Splitu i Dubrovniku bore se za isto – da se prostor koji može služiti svima ne pretvori u zabranjeni grad u kojem je domorocima pristup zabranjen

(...) Marjan je i gora i park, i kupalište, i rekreativni centar, i turistička destinacija i prostor kulture. No najviše od svega on je komunalni simbol, mjesto koje jedna generacija stvorila odričući se sebedajno imetka i novca da bi stvorila urbanistički „višak vrijednosti“ svakom na korist i nikome na profit. Upravo takav, on je simbol komunalnog duha na tragu filozofije starih dalmatinskih komuna, koju dvjesto kilometara južnije iskazuje natpis s dubrovačkog kneževa dvora: obliiti privatorum publica curate – zaboravi privatne i brini za javne stvari. Kao komunalni simbol on je i opjevan i ovjekovječen, kao javno dobro on je neprocjenjivi dobitak u životu Splićana.(...)

tri priobalna regionalna središta, probudili su se gotovo istovremeno, a u sva tri slučaja povod je isti – prostor.

Generiranje klasnog društva

Dubrovnik, Split i Pula, naravno, jako su različiti. Dubrovnik već desetljećima živi u monokulturi turizma, i kao da je poput pavlovljeva psa navikao da sve bude u svrši Njegova Veličanstva Gosta. Split je prošao dramatičnu konverziju od grada trliša i dimnjaka u grad nezaposlenih koji otkriva turizam s podosta uspjeha. Pula je grad koji je dugo živio obgrljen vojskom, vojskom koja mu je otela gotovo čitavu obalu, ali je zato sada ta obala netaknuta urbaniziranjem. Ni prostori koje građani brane nisu istovjetni: Srđ je netaknuta divljina, Musil propalo vojno područje, Marjan prostor građanske ugode koji Splićani intenzivno koriste, koji su im njihovi prec darovali, pošumili, uredili, stvorili od njega filozofiju. No, u sva tri slučaja postoji jedna provodna nit – a ta je da se prostor koji može služiti svima ne pretvori u zabranjeni grad u kojem je domorocima pristup zabranjen. Da se prostor ne potroši na jednodimenzionalnu eksploataciju, nego da služi održivoj ekonomiji i javnom dobru. (...) U sva tri slučaja, prostor bi generirao klasno društvo, nevidljivu žicu koja dijeli Mušteriju, Gosta, od nepoželjnih lokalnih aboridžina.

Šibenik: golfiskacija u tijeku

Samo se udruživanjem, i jasnim pokazivanjem da nismo građani samo na dan izbora, može spriječiti otimanje prostora

Tridesetmetarski transparent „Apartmanizacija – Što golf ima s tim?“ stvrđave Svetog Mihovila najavio je javnu tribinu u Gradskoj knjižnici.

Pod krinkom golfa, naime, planira se apartmanizacija masovnih razmjera. Današnje građevinsko područje Šibenika određeno je za predviđenih 100 000 stanovnika, a s ovim izmjenama još se povećava iako ga možda treba i smanjivati. „Osim što u Šibeniku pada broj stanovnika, prema Strategiji prostornog razvika RH nema daljnjeg širenja dok se ne izgradi predviđeno, a ako se građevinsko područje širi, trebalo bi se širiti u devastirana područja. Postojeće šibensko građevinsko područje nije izgrađeno tako da ne možemo govoriti o nikakvoj održivosti“, istaknuo je arhitekt Zoran Popović.

Nema osnove za povećanje građevinskog područja i posve je suludo širiti ga na zaštićena područja. „Prodor kapitala u zajednice dovodi do sustavne izgradnje u zaštićenim dijelovima bez poštivanja povijesnog naslijeđa, očuvanja bioraznolikosti i kulturnog identiteta pojedinog kraja bez informiranja lokalnog stanovništva. Rasprodajemo posljednje me-

tre naše obale“, upozorio je Vladimir Kužina iz Šibenskog građanskog foruma.

Nekretninska muljaža

Građanima se pokušavaju sakriti činjenice da su preduvjet ovakvim projektima milijunske investicije javne uprave u ceste i trafostanice kako bi ovakva zatvorena resort naselja mogla funkcionirati. Tako je potrebno uložiti 600-800 milijuna kuna da se dovede voda i struju na dubrovački Srđ gdje se također pokušava gradnja masovnih razmjera. „Svi smo mi investitori jer plaćamo za to“, upozorio je Đuro Capor iz dubrovačke inicijative Srđ je naš.

U klasičnoj investiciji u di-onice možete očekivati godišnju dobit od pet posto, a nekretninskim poslovima na španjolskoj ili hrvatskoj obali 20 posto. „Od Dubrovnika do Pule riječ je o istom procesu kojim se masovna nekretninska muljaža pokušava predstaviti kao razvojni projekt koji se povezuje s golfom. Prava logika ovog procesa je da postoje javni troškovi, a privatni profit. Na svakoj od ovih lokacija zaradit će se više stotina milijuna eura u roku od nekoliko godina muljaže na

tržištu nekretnina. Mi smo topovsko meso globalnog prljavog kapitala koji se treba na brzinu oprati, a nakon što se apartmani izgrade ne postoji obaveza da se sam golf teren ne zatvori“, ističe Teodor Celakoski iz Prava na grad.

Opće dobro više od vlasništva

Nisu istinite ni tvrdnje o zapošljavanju velikog broja ljudi, istaknuto je u Šibeniku. Prosječno golf igralište u Europi zapošljava tek od 10 do 60 ljudi. Koli-ko su pak istinite tvrdnje o produživanju sezone, dovoljno je pogledati postojeći resort Kempinski u Istri koji ne radi ništa duže od ostalih hotela. Šibenski odvjetnik Ivan Rude: ...opće dobro više je od vlasništva i nije u pravnom prometu. Kada vam sve uzmu i vi postajete suvišni. „Hrvatska nema naftu, nema zlato, ali imamo biološku raznolikost, izvore vode, pošumljenost, puno otoka i prekrasnu obalu. Zar želimo tu obalu uništiti apartmanima identičnim u bilo kojoj zemlji svijeta i ako je to resurs od kojeg još generacijama možemo živjeti“, pita Jagoda Munić iz Zelene akcije.

(IZ TEKSTA MARINE KELAVE U H-ALTERU OD 31.03.2011.)

Spasimo Gundulićev vrt u Gružu!

Apel znanstvenika Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu dubrovačkim vlastima i javnosti

Nemjerljiva je vrijednost renesansnih ladanjskih kompleksa Dubrovnika i njegova povijesnog područja. Ti ladanjski sklopovi nose u sebi ostvarenje bitne humanističko-renesansne težnje da se čovjekov dom spoji s uređenom prirodom vrta i okolnim krajobrazom. Oni su specifičan i dragocjen spomenik čovjekove potrebe da humanizira krajolik i učini ga ugodnim sebi, svojim sugrađanima i svojim nasljednicima.

Danas tih nasljednika više nema, ali to ne znači da danas nema ljudi kojima je stalo do baštine i do vrijednosti koje se ne mogu mjeriti nikakvim novčanim iznosima. Iako su ladanjski kompleksi pretežito u stanju zapuštenosti, bitno je dalje održati i istražiti sve ono što je u njima zatečeno i čime još uvijek raspolažu. Oni posje-

duju izvornu vrtnoarhitektonsku strukturu i izvorno uređeno tlo, izvornu vrtnu plastiku i vrtni prostor koji im je preostao još iz vremena izgradnje objekata. Gundulićev vrt u Gružu, najplodniji je i najvredniji ostatak nekoć najvećega dubrovačkog renesansnog vrta, danas sačuvan kao cjelovit, prostran i širok pojas zemljišta građbeno oblikovanog u prvoj polovini 16. stoljeća.

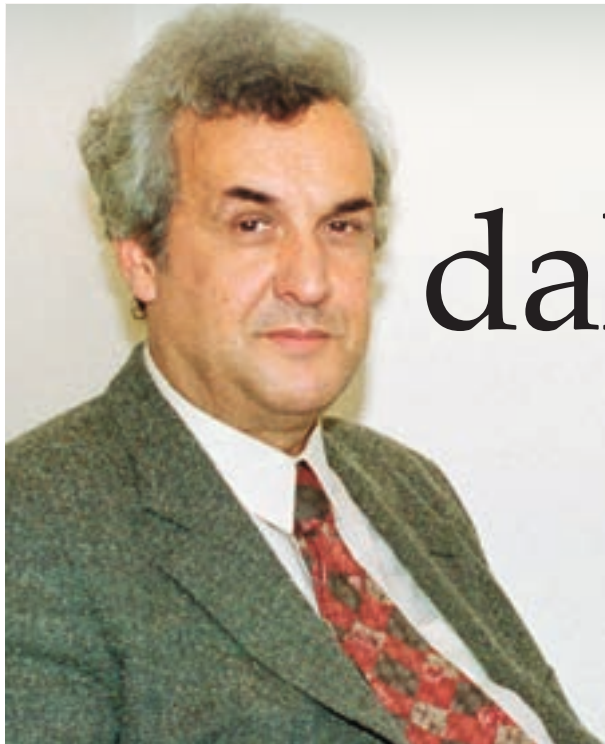
Taj još dobro sačuvani vrt koji je organski povezan s arhitektonskim sklopom ladanjske palače Gundulić, ne smije postati žrtvom nepromišljenog i uskogrudnog interesa bilo koje vrste i bilo kojih opredjeljenja. Znanstvenici na Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu, od kojih su neki velik dio svog istraživačkog rada posvetili dubrovačkoj ladanjskoj ar-

hitekturi, ne mogu razumjeti da se u Dubrovniku u toj mjeri izgubio osjećaj za baštinu koja je ponos Grada, njegovih stanovnika i čitave zemlje – da bi uopće itko mogao razmišljati o pretvaranju jednog renesansnog perivoja u parkiralište. Umjesto toga svi bi se naponi trebali uložiti u njegovu obnovu kojom bi se taj perivoj kao svjedočanstvo povijesnoga identiteta i uljudenosti dubrovačkih predaka rehabilitirao i prepustio na korištenje javnosti! Apeli-ramo na odgovorne i na svekoliku dubrovačku javnost da ne dopusti devastaciju koja bi nasljednike baštine izjednačila s vandalima. Dubrovčani, ne dopustite da se do kraja razore osjetljiva tkiva Vaše kulture, kojom se ponosi čitava Hrvatska.

AKADEMIK **TONKO MAROEVIĆ**,
DR. SC. **MILAN PELC**

budućnost naših prostora

Piše:

Ivo Babić

Povijesne jezgre dalmatinskih gradova i ruralnih naselja u potpunoj su krizi. One gube svoju prvenstvenu funkciju, a to je stanovanje. Žitelja je sve manje. U povijesnoj jezgri Dubrovnika živi ih još nekoliko stotina. Građanstvo u doslovnom smislu, ono koje živi sa svojim gradom, ono koje prenosi urbanu memoriju i kolektivni duh je najvrjedniji urbani supstrat. To živo tkivo zamire i nestaje tako da se cijele četvrti pretvaraju u šuplje kulise. Nije ništa bolja, ako nije i tragičnija sudbina ruralnih naselja koja su opustjela osobito zbog volontarističke postrevolucionarne industrijalizacije i zapuštanja poljoprivrede.

Tendencija sveopće rasprodaje

Istini za volju, treba naglasiti da nikad nije bilo lako i ugodno živjeti unutar sabijenih povijesnih jezgri. Srednjovjekovni prostorni okviri odavno su već tijesni za nove funkcije i za prohtjeve kvalitetnijeg prebivanja. Sve je veći broj napuštenih zgrada u povijesnim jezgrama, pogotovo u ruralnim naseljima. U toku je, s restauracijom kapitalizma, tendencija sveopćih rasprodaja ponajviše strancima koji mogu kupiti inače veoma skupe kuće. Novo sezonsko stanovišтво, bilo domaće, bilo strano, boravi tek privremeno tako da se ne može integrirati u društvenu sredinu, a vjerojatno to i ne želi, što je inače fenomen izražen u Italiji. Neki od tih novo pristiglih vlasnika ne dolazi godinama u svoje stanove. Kuće, one nenasele, ali i one sa stanarima koji u njima rijetko borave, veoma brzo propadaju. Kuća i njeni stanari su jedinstvena cjelina. Kapke treba otvarati, kuću valja provjetravati i popravljati, u svakom slučaju uzgradama treba živjeti. Dalmatinski gradovi, ali manja naselja su sve više bez života, zimi gotovo sablasno pusti i mračni. Sa svim nedaćama života u zapuštenim povijesnim sredinama za relevantan broj stanovnika to su još uvijek privlačna prebivališta. Prema istraživanjima - anketama provedenima 2002. godine, čak 50% stanovnika povijesne jezgre Splita izrazilo se da se uopće ne namjeravaju iseliti; njih 35% upravo je zadivileno životom; 21,5 % posto je čak presretno. Međusobno se poznaju, i to kroz više naraštaja, što omogućava osjećaj solidarnosti i prirodnosti. Ogorčeni stanovnici po-

vijesne jezgre Splita unutar Duko- lecijanove palače ponavljaju kako u tom kvartu ima najmanje narkodilera, kako tu živi iznimno veliki broj ljudi s visokom naobrazbom; domeću kako se pogoduje tek stranim investitorima.

Gospodarske funkcije

Gradove obilježavaju prvenstveno njihove specifične gospodarske funkcije. Dakle, grad ne čini broj stanovnika, po čemu bi se razlikovao eventualno od sela, niti tek kompaktni fizički aspekt ili obilježja poput zidina. Uobičajene gospodarske funkcije svojstvene gradovima zamiru ili pak mijenjaju svoju narav. Izgradnjom novih velikih robnih

“

Zaboravlja se da turisti ostavljaju, osim deviza, oko jedan kubični decimetar tjelesnih izlučevina

kuća na periferiji gradova propadaju dućani; poslovni prostori u povijesnim jezgrama nave- liko se zatvaraju. Od dućana mogu poslovati tek poneke zlatarske radnje ili pak prodava- onice suvenirima i to najčešće egzotičnog porijekla. Povijesne jezgre i pojedinačne zgrade gube svoju ekonomsku podlogu s kojom su se mogle održavati.

Investicije i to ne samo u turizmu, primjerene demografskim i svima ostalima realnim parametrima zadanog prostora regije, te manjih prirodnih kulturnih cjelina, pojedinih nase- lja, jednostavno nisu moguće zbog činjenice da su banke u Hrvatskoj, nakon državnih sanacija, prodane stranom kapitalu koji je prethodno podmitio političare, tako da uglavnom stimuliraju tek prodaju uvozne robe. Bez domaćih banaka nije moguće pokrenuti i podržavati lokalne gospodarske inicijative.

Turizam kao monokultura

Ugostiteljstvo je djelatnost koja u potpunosti prevladava u povijesnim jezgrama. Sve je više restorana i tzv. kafića koji prisvajaju javne prostore, trgo- ve, ulice, ne ostavljajući mjesta za uobičajeni gradski život. Kafići i restorani ne samo da krčuju javne prostore - trgove i

ulice, već stvaraju buku, zagorčavaju život onim preostalim, malobrojnim građanima koji ne žele ili ne mogu napustiti povijesne jezgre. Pobrka se sa- svim uobičajeni sezonski i dnevni red gradova, životni ritmovi: gradovi su zimi pusti, ljeti se sve do zore ne može spavati od buke i galame.

Naravno, za zamiranje gra- dova u cjelini, ne samo povi- jesnih jezgri, kriva je tijekom posljednja dva desetljeća deind- ustrijalizacija, propadanje re- alne proizvodnje koja je uslijedi- la s restauracijom kapitalizma. Naime, uvriježilo se shvaćanje da je industrija stvar socijaliz- ma. To se osobito teško osjeća u Šibeniku, čije je gospodarstvo gotovo u potpunom kolapsu. U krizi je brodogradnja, djelatnost s tisućljetnim tradicijama, koja je sastavni dio ne samo privrednog već i kulturnog identiteta. Na rubu propasti je i Jadranka- men na Braču, s industrijom koja za Dalmaciju ima upravo am- blematska značenja.

U ekologiji, opće poznata je činjenica, monokulture nisu prirodni fenomen. Primarno prvobitno raslinje bilo je heteroge- no pa je tako među ostalim bilo otpornije širenju biljnih obolje- nja. Monokulture su neprirodne i djelo su čovjekova djelovanja. To važi i za ekonomiju. Gospo- darske djelatnosti svojstvene gradu, neizmjereno su komplek- snije i više diferencirane od onih svojstvenih selu. No Dal- maciji se nameće turizam kao dominantna, ili gotovo kao jedi- na, ili kako se to pomodno ka- že strateška djelatnost. Projekt pod nazivom Hrvatski san, in- spiriran Dubaijem u Ujedinje- nim Arapskim Emiratom pla- nira na obali Jadrana turističko naselje - “grad” od 100 tisuća sta- novnika. Broj cjelokupnog pu- čanstva Dalmacije tijekom po- vijesti kretao se oko broja 200 tisuća. Veoma je moguće brzo ostvarenje ovakvih hrvatskih snova.

Hoteli, uostalom kao i banke, telekomunikacije, tisak, mediji općenito, nakon što ih je država financijski sanirala, rasprodani su u besćenje stranom kapita- lu. Međutim, strani kapital koji se domogao hotela nije se baš sjajno iskazao, posebno u gradu Hvaru gdje je turizam zaista go- tovo jedina djelatnost.

Propagandno se ponavlja- ju teze, koje dakako nisu bez osnova, o gospodarskoj važno- sti turizma, pogotovo u zemlji u kojoj se vanjsko zaduživanje ubrzava. Zanemaruju se pri to-

me negativni efekti turizma poput nekontrolirane izgrad- nje, uništavanja i trošenja pro- stora, sječa šuma, betoniranje obale... Dubrovnik je nekoliko puta tijekom ljetne sezone do- živio potpuno zakrčenje, tako da je policija morala uredovati pri ulasku i izlasku kroz gradska vrata. Predlaže se da uvede me- hanizam koji bi regulirao dola- zak grupa turista koje bi se tre- bale prije najaviti. Na kruzeri- ma s posadama i putnicima ima više od četiri tisuće ljudi, što je znatno više od nekadašnjeg bro- ja stanovnika većine dalmatin- skih gradova. Ove godine njima će pristići u Dubrovnik, predvi- da se, nešto manje od milijun tu- rista. Međutim, zaboravlja se da turisti ostavljaju, osim deviza, oko jedan kubični decimetar tje- lesnih izlučevina.

Turizam i mentalno zagađenje

U gospodarskom i u funkcio- nalnom smislu u toku je involu- cija, uključujući i onu psihološ- ku, moralne naravi. Turizam donosi, što se manje spominje, i mentalno zagađivanje. Tu- ristička ekonomija, pogotovo ako se nameće kao monokultu- ra, stvara i adekvatne mentali- tete, sustave vrijednosti i stilo- ve ponašanja i to ne samo un- tar povijesne jezgre tako da se gradovi u cjelini, pa i ona manja naselja podređuju turističkim funkcijama. Organiziraju se ljetni karnevali, trke magaraca, izmišljaju se nove manifestacije s ambicijama da postanu tradi- cionalne. Ove kulturološke mi- jene sažeo je profesor Ivo Banac: Riječ je o mentalitetu gotovana što živi od nezarađenog i nestvo- renog. Sasvim se već jasno razi- bire “portret koloniziranih”

Upravne i simboličke funkcije

Postoji tendencija da se iz po- vijesnih jezgra izmjesti uprav- ne, ali i simboličke funkcije. Primjerice, u Zadru se trenutno insistira na promjeni namjene zgrade austrijskog namjesni- ka, trenutno sjedište županije. Naselja određuju i njihove sim- boličke funkcije, dakle ne sa- mo one stambene, trgovačke i upravne, već i one kulturološ- ke, posebno one sakralne nara- vi. Bogomolje se sve više pretva- raju u turističke atrakcije tako da lokalni stanovnici moraju na vratima, da bi izbjegli plaćanje ulaznica, uvjeravati, kako dola- ze zbog vjerskih razloga.

Gradovi su čvorišta ne samo trgovine i prometa, oni su repe- ri i reference za individualne i kolektivne identifikacije. To po-

sebno vrijedi za trgo- ve. Još kra- jem šezdesetih godina prošlog stoljeća navečer se na Splitskoj pijaci nije doslovno moglo pro- laziti od mnogobrojnih mladih ljudi koji su se tu okupljali. Po- tom je druženje mladih, ali i sta- rijih nastavljeno na obali. No, sad i taj ritual gasne. Takva je ista sudbina tradicionalnih so- cijalnih čvorišta i u ostalim gra- dovima. Gradski trgovi do pola su prekriven stolovima i stolicama. Nema više mjesta za dječje igre, za okupljanja, za koncerte, procesije...

Potrošnja prostora

Većina povijesnih jezgri odavno je izgubila svoj prostor- ni okvir - pozadine urbane pla- stike. No, ne radi se tek o estet- skom i vizualnom pitanju odno- sa figure i fonda već cjelokupne prostorne logike, svekolikih ve- za i interakcija naselja s njiho- vim užim i širim prostornim okvirima. Plodna polja koja su kroz povijest bila ekološka i gos- podarska osnova života, uglav- nom su uništena nekontrolira- nom izgradnjom. Na Srd, izra- elski investitor priprema pod nazivom Projekt Golf Park Du- brovnik izgradnju stambenog kompleksa od 268 vila i 1600 apartmana, što je ekvivalent 5600 stanova od 60 kvadrata. Među golfskim terenima tre- baju biti sagrađene vile - prema

“

Ideja golfskih terena očituje moralne domete naših planera i političara čija briga za opće ima opseg golfske loptice

projektu poznate arhitektice Za- he Hadid - koje izgledaju poput popadalih svemirskih letjelica. Na tom krškom i suhom terenu uredit će se golfska igrališta, da- kle zelena trava koju treba zali- jevati ogromnom količinom vo- de i posipati tonama kemikalija- ma koje će prodirati u porozni kraš i dalje do podzemnih voda i mora. Ideja golfskih terena očituje moralne domete naših pla- nera i političara čija briga za op- će ima opseg golfske loptice, no, također ukazuje i na nezajažli- ve ambicije bez ikakvih obzi- ra prema zatečenom prostoru. Strani kapital ponaša se brutal-

no, onako kako se ne bi ponašao u svojoj zemlji. Gradnja na kršu zelene trave golfskih terena jed- nako je kao što bi bili travnjaci u izraelskim pustinjama. No, takve nečasne ponude lako pri- hvaćaju korumpirani političari na sjeverozapadnom Balkanu. Jedna protestna akcija ima pri- mjereni naziv ‘Mali razjebani Dubrovnik’.

Neokolonijalistički nasrtaji

Hrvatsko društvo je u krizi, u općoj obezglavljenosti, sa korup- cijom koja je prvenstveno pota- knuta podmićivanjem iz ino- zemstva, dobro prihvaćenim u tuzemstvu. Stranom kapitalu su u službi takozvani domaći lo- bisti koji će pomoći da se gradi tamo gdje im se već prohtije, u zelenim zonama, na vanjskim stranama otoka, pa ako treba i u nacionalnim parkovima. Oni su zagovaratelji, ali i realizatori deregulacije (lova u mutnom), a njihova je najveća prepreka, kako kažu, papirologija. Ru- ski premijer Putin osobno vrši pritiske da se omogući njegovu prijatelju oligarhu Jevtušenko- vom izgradnja turističkog kom- pleksa na Mljetu. Zemlja s ta- ko malobrojn timeričanstvom, u demografskom opadanju, s ogromnim vanjskim dugom, teško da će moći oduprijeti ne- okolonijalističkim nasrtajima, rasprodaji nacionalnih bogat- stava uključujući i vode, što će dakako izmijeniti kulturni iden- titet u duhovnom i materijalnom aspektu.

Sve je na rasprodaji, ne samo kuće u povijesnim jezgrama već i širi prirodni okvir pa se razmi- šlja o rasprodaji otočića i napu- štenih svjetionika. Nisu pošte- dene ni plohe mora. U planu je izgradnja tolikih novih lučica za jahte. Osim bajkovitih asoci- jacija na upravo arhetipske sli- ke bogataških lada, čestih u siro- tinjskim imaginacijama, kam- panju gradnje lučica (zapravo taj je deminutiv neprikladan jer se radi o veoma prostranim za- hvatima) potiču sigurno i neza- nemarivi gospodarski aspekti. No, postoje i negativne eksterna- lije: ostavljanje smeća, motorna ulja, otrovni premazi, nelegalni ulov riba... Pitanje je hoće li se održati traćci građanske svijesti i uljudbe pred nasrtajima doma- ćih novopečenih bogataša, strvi- nara socijalizma, protiv političa- ra na svim raznim koji se, bez obzira na stranačke predznake, veoma uspješno, podanički stav- ljaju u službu međunarodnom kapitalu ne zanemarujući, da- kako, svoje osobne interese.

doktorski studiji

Doktorski studij humanistike na Filozofskom fakultetu

PRIREDIO:

PROF. DR. SC.
ALEKSANDAR
JAKIR

Filozofski fakultet u Splitu želi opravdati svoje mjesto u razvoju humanističkih znanosti u regiji i značajnu ulogu u razvoju Sveučilišta u cjelini, s posebnim naglaskom na poslijediplomske studije utemeljene na istraživačkom Centru, interdisciplinarnosti, vezama s umreženim sveučilištima i orijentaciji na mediteransku komponentu hrvatske i regionalne humanistike. Godine 2010. diplomirala je prva generacija studenata diplomskih studija našega fakulteta, od kojih je dio zainteresiran za bavljenje znanstveno-istraživačkim radom u području humanističkih znanosti. Njima je ova sredina obavezna osigurati njihovo daljnje obrazovanje.

Osiguranje obrazovne vertikale i zadovoljenje praktičnih potreba regije

Dva su temeljna razloga za otvaranje studija: prvi se odnosi na potrebu za osiguravanjem obrazovne vertikale i zadovoljenjem znanstveno-istraživačkih potencijala u regiji s naglaskom na potenciranje edukacije edukatora kao bitne komponente otvaranja sredine prema drugim krajevima zemlje, regiji i širem europskom kontekstu. S druge strane, riječ je o praktičnim potrebama u regiji i u zemlji na području turizma, zaštite okoliša, zaštite i tumačenja, očuvanja i prezentacije baštine, doprinosa na područjima istraživačkog novinarstva, medija, novih medija, medijske kulture, kao i u muzejima, kulturnim ustanovama, knjižnicama i drugdje. Doktorski studij humanističkih znanosti koji obuhvaća tradicionalne humanističke discipline i interdisciplinarnu komponentu znatno će pridonijeti boljem razumijevanju i napretku regije te njezinu uklapanju u europske integracije, ali i samorazumijevanju sredine, toleranciji među različitim društvenim skupinama i uvažavanju drugih kao integralnog dijela zajednice koja je spremna na suživot, napredak i boljitak svih njihovih članova. Upravo u tome je bit humanistike kao znanstvene discipline.

Multidisciplinarnost i interdisciplinarnost

Osim navedenih, još jedan razlog otvaranja studija jest njegov doprinos područjima razvoja, očuvanja i promicanja

FFST obogaćuje svoju ponudu doktorskim studijem humanističkih znanosti, s modulima: Filozofija, Književnost i kultura, Lingvistika, Povijest, Povijest umjetnosti i Mediteranski interdisciplinarni kulturološki doktorski studij

tradicije, lokalne identifikacije u globalnom okruženju, boljem razumijevanju tradicije i edukaciji edukatora na najvišem stupnju obrazovanja ne samo u obrazovnom nego i strukovnom kontekstu. Važno je napomenuti kako je danas svako studijsko istraživanje i primjena znanja iz područja humanističkih znanosti nužno multidisciplinarno i interdisciplinarno. Stoga studij humanističkih znanosti u Splitu, a na temelju tradicije interdisciplinarnih istraživačkih Centara koji u okviru humanističkih znanosti djeluju, postaje mjestom susretišta različitih disciplina i novih istraživačkih projekata. Istovremeno, u praktičnom smislu, time dolazi do još sustavnijih objedi-

njanja brojnih studijskih disciplina koje se bave očuvanjem, zaštitom i tumačenjem baštine u Dalmaciji, Hrvatskoj, ali i u cijelom mediteranskom bazenu. Njegova usmjerenost prema drugim sličnim studijima u zemlji i široj regiji također će pridonijeti boljoj komunikaciji i strateškom planiranju budućnosti u kojoj će humanističke discipline imati važno mjesto, što do sada često nije u našoj zajednici bio slučaj.

Potrebe tržišta rada

Studij osposobljava doktorande za obavljanje samostalne znanstveno-istraživačke djelatnosti, za obavljanje poslova u sektorima visokog obrazovanja, znanstvenih institucija, zaštite i očuvanja kulturne baštine, praćenja trendova u zaštiti i promociji kulturnog turizma, održivog razvoja i menadžmenta u kulturi. Upravo na ovim područjima (još uvijek) nedostaju vrhunski stručnjaci i budući lideri te je potreba za ovako školovanim doktorima znanosti velika, što nam, između ostalog, pokazuje i svakodnevna praksa življenja. Postoje velike potrebe za stručnjacima doktorandima humanističkog profila u lokalnoj zajednici, odnosno u obrazovnom sustavu i instituci-

jama koje se bave zaštitom i očuvanjem iznimno bogate, raspršene i nedovoljno zaštićene kulturne baštine, reprezentacijom struke u međunarodnim udruženjima, sudjelovanjem u međunarodnim projektima, u zaštiti lokalnih posebnosti u odnosu prema državnim i međunarodnim kulturnim politikama i ustanovama, u sudjelovanju i radu s međunarodnim fondovima za zaštitu i promociju kulturne baštine te u ustanovama lokalne uprave i samouprave. Isto tako postoje velike potrebe za posredovanjem lokalne baštine na međunarodnom planu, u odnosu na srodne institucije te u turističkoj privredi, osobito u okolnostima koje nameću potrebu radikalnog zaokreta u turističkoj ponudi prema raznim oblicima ekološkog, participantskog i kulturnog turizma.

Ishodište u bogatstvu i raznolikosti kulturne baštine

Studij se zasniva na ideji interdisciplinarnosti i istovremeno specijalizacije unutar pojedinih modula programa, što je usporedivo s većinom integriranih humanističkih doktorskih studija u regiji (v. Ljubljana, Graz, Novi Sad). Ishodište ovakvog pristupa temelji se na iznimnom bogatstvu i raznolikosti

lokalne kulturne baštine, od antičke baštine, antropologije otoka i krša, materijalnih i nematerijalnih kulturnih sadržaja iz srednjeg vijeka, renesanse, baroka pa sve do specifičnosti ponude kulturnih činjenica dvadeset i prvog stoljeća što je slučaj s nekoliko sličnih studija u regiji (Italija, Slovenija, Austrija, Mađarska). Stoga je realno očekivati usporedivost studijskih programa s tim srodnim studijima u susjednim zemljama te razmjenu i protočnost doktora-nada sličnih programa u zemlji i inozemstvu, većinom na razini komparativnih mogućnosti uvida i teorijskog uokvirenja, a na temelju usklađenosti i usporedivosti programa u izvedbenoj shemi. Osim toga, nudi se i mogućnost pozicioniranja lidera interdisciplinarnih studija koji se bave edukacijom edukatora u regiji, što je prenosivo na susjedne zemlje poput Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Uz usporedivost veže se i otvorenost studija, kako ovog, tako i onih koji su s njim usporedivi.

Suradnja svih raspoloživih 'snaga'

Predloženi studentski program omogućuje i potencira otvorenost i mobilnost studenata, kako horizontalnu tako i vertikalnu, najprije s kolegijima na drugim sveučilištima u Hrvatskoj, a onda i s mrežom planirane međunarodne suradnje, komentara u drugim zemljama (sa sveučilišta s kojima je Sveučilište u Splitu u ugovornom odnosu, ali i drugim sveučilištima

koje će ući u suradnju vezano uz pojedinačne odlaske na konferencije i prihvatanje mentorstva). U doktorskom studiju iz humanističkih znanosti su se udružili odsjeci za filozofiju, za hrvatski jezik i književnost, za talijanski jezik i književnost, za engleski jezik i književnost, za povijest, za povijest umjetnosti te centri Studia Mediterranea i za hrvatske studije u svijetu. Time je omogućeno da se osmisle zajednički dijelovi programa i posebni programi modula iz filozofije, književnosti i kulture, jezikoslovlja, povijesti, povijesti umjetnosti te interdisciplinarnoga modula iz studija mediteranske kulture. Filozofski fakultet time je pokušao u najvećoj mjeri sakupiti raspoložive snage.

Suradnici iz cijele Hrvatske i inozemstva

Filozofski fakultet svjestan je toga da doktorski studiji moraju biti povezani sa znanstvenim radom, pa i terenskim istraživanjima, i utemeljeni na tome radu, jer im samo to može izgraditi potrebnu vrsnoću. U predloženi program se uključuju i suradnici iz cijele Hrvatske i iz inozemstva, osobito na predmetima iz modularnih dijelova programa i na izbornim predmetima. Uključivo s vanjskim suradnicima koji su uključeni u navedene projekte i u izvođenje pojedinih kolegija doktorskih studija, ukupni je broj mentora 82. Mentori su raspoređeni na šest različitih modula, a prosječan je broj mentora po modulu 15. S obzirom na to da interdisciplinarni humanistički modul može imati mentore iz nekoliko različitih znanstveno-nastavnih područja, broj mentora za taj specifični modul znatno je viši, do pedeset potencijalnih mentora. Time je izraženo prisutna komponenta pokretljivosti studenata i ona koja se odnosi na pokretljivost mentora i komentara, kako na nacionalnoj razini tako i na razini međunarodne istraživačke zajednice. Uvjeti za upis uspostavljeni su tako da pružaju mogućnost pristupa poslijediplomskom studiju studentima koji su se istaknuli u znanstveno-istraživačkoj praksi i ostvarili određene rezultate za koje jamče potencijalni mentori. Nudi se opcija skraćenog vremena studiranja, odnosno 'part time programme' koji omogućava da stalno zaposlene osobe imaju mogućnost produženoga roka studiranja. Svi recenzenti, domaći i međunarodni, potvrdili su da program djeluje vrlo suvremeno u europskim i međunarodnim okvirima.

Odluku o osnivanju četiriju novih doktorskih studija na Sveučilištu u Splitu smatrali smo dovoljno značajnom da sveučilišnoj i široj javnosti predstavimo makar sažetke njihovih programa. Radi se o Poslijediplomskom sveučilišnom studiju "Istraživanje u edukaciji u području prirodnih i tehničkih znanosti" na Prirodoslovno matematičkom fakultetu, doktorskom studiju Etnomuzikologije na UMAS-u, poslijediplomskom doktorskom sveučilišnom studiju humanističkih znanosti na Filozofskom fakultetu i poslijediplomskom studiju Kemija mediteranskog okoliša na Kemijsko-tehnološkom fakultetu.

Novi doktorski studij, uspjeh prof. dr. sc. Anke Golemac, dekanice na odlasku

PMF-ov doktorski studij za prave znanstvene edukatore

Poslijediplomski sveučilišni studij "Istraživanje u edukaciji u području prirodnih i tehničkih znanosti" ustrojava se kao studij za stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti. Izvodi se kroz istraživanja i nastavu. Nastavni program obuhvaća, uz suvremene sadržaje iz supstratne znanosti (područje prirodnih i tehničkih znanosti), sadržaje iz društveno-humanističkih znanosti te pregled istraživanja u nastavi pojedinih struka (metodika struke). Studij se dijeli na usmjerenja: Biologija, Informatika, Kemija i Tehnika.

Rijetki znanstvenici u edukaciji

U Hrvatskoj ne postoji poslijediplomski sveučilišni studij za znanstveno usavršavanje diplomiranih profesora ili magistara struke nastavnčkog smjera (Bolonjski sustav) koji bi, uz posjedovanje kvalitetnog znanja iz prirodnih i tehničkih znanosti (iz uže struke), bili osposobljeni za znanstveno istraživanje i unaprjeđenje nastave u području prirodnih i tehničkih znanosti. Poznavanje sadržaja uže struke nužno je, ali ni pošto i dovoljan uvjet za uspješan rad u obrazovanju, pa je očito da konvencionalni način stjecanja doktorata znanosti iz područja prirodnih i tehničkih znanosti nije uvijek optimalni izbor za one koji se žele usavršavati i znanstveno djelovati u području obrazovanja. Naime, za uspjeh u obrazovanju, osim supstratnih znanosti, potrebno i znanje iz pedagogije, psi-

Izvjerno je da će samo kvalitetni nastavnici znati zainteresirati veći broj učenika za studije prirodnih i tehničkih znanosti. Stoga, nužno je ponuditi odgovarajući poslijediplomski studij koji bi diplomiranim profesorima omogućio nastavak usavršavanja u funkciji njihove profesionalne orijentacije, radnog mjesta i struke

hologije, sociologije, didaktike i dr. Postojeća praksa u Hrvatskoj pokazuje da se rijetki znanstvenici nakon završetka doktorata iz prirodnih ili tehničkih znanosti bave i problemima nastave i učenja, a još su rjeđi oni kojima bavljenje odgojem i obrazovanjem u prirodnim ili tehničkim znanostima postaje primarni znanstveni interes.

Potreba usavršavanja nastavnika

Brzi razvoj znanosti, mnoštvo novih spoznaja u prirodnim i tehničkim znanostima razlozi su sve veće potrebe za stalnim usavršavanjem nastavnčkog kadra, razvoja novih metodologija i izrade suvremenih programskih sadržaja na svim razinama školovanja. Nastavnici moraju biti osposobljeni za prikupljanje i obradu kako znanstvenih tako i stručnih sadržaja, selekciju i sistematizaciju znanja, oblikovanje i izvedbu nastavnog programa uz potporu suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije. Novostečene spoznaje trebaju prilagoditi različitim kategorijama učenika, počevši od onih s posebnim potrebama do onih izrazito na-

darenih. Moraju stvarati navike za timski istraživački rad i uporabu stručne literature. Pravovremenim uočavanjem različitosti u individualnim sposobnostima i sklonostima učenika te pravilnim usmjerenjem uz korištenje suvremenih obrazovnih programa postiže se postupno uvođenje nadarenih učenika u istraživački rad određenoga znanstvenog područja. Visokomotivirani studenti jasnog opredjeljenja i interesa svakako pridonose boljoj kvaliteti rada na sveučilištu, kvaliteti stručnog kadra, a gledano dugoročno razvoju tehnologije i gospodarstva uopće.

Usaditi učenicima princip kritičnosti

Kada bi nastava prirodnih i tehničkih znanosti uspjela usaditi princip kritičnosti u način mišljenja mladih ljudi, ona bi uvelike ispunila svoju obrazovnu funkciju. Često se radi upravo suprotno: nameću se uglavnom nerazumljivi principi koji se primjenjuju na potpuno ne-realeslučajave, a da se ne objasni zašto su oni značajni. Iz tog procesa učenici bivaju frustrirani, jer ostaju na intuitivnoj, predznanstvenoj razini spo-

znaje svijeta. Znanje se prečesto svodi samo na reprodukciju definicija i formula, a ovakav pristup nastavi je neefikasan. Nastava koja bi trebala potaknuti kreativnost, pretvorila se u svoju negaciju, u zatvaranje u dogmatizam. Stoga, u nastavi prirodnih i tehničkih znanosti puno veću pažnju treba posvetiti kritičkoj analizi temelja znanja, kao i načinu na koji se do njih došlo. To mora biti ideja vodilja u obrazovanju, a naročito pri formiranju onih koji imaju najvažniju ulogu u prijenosu znanja, a to su profesori u osnovnim i srednjim školama. Izvjerno je da će samo kvalitetni nastavnici znati zainteresirati veći broj učenika za studije prirodnih i tehničkih znanosti. Stoga, nužno je ponuditi odgovarajući poslijediplomski studij koji bi diplomiranim profesorima omogućio nastavak usavršavanja u funkciji njihove profesionalne orijentacije, radnog mjesta i struke. Bolonjski proces propisuje novu vertikalu obrazovanja u visokom školstvu po modelu 3+2+3, dakle nastavak obrazovanja na poslijediplomskoj razini smatra se prirodnim tijekom obrazovanja koje bi trebalo biti dostupno svim osobama sa zavr-

šenim diplomskim studijem i stečenim odgovarajućim akademskim stupnjem.

Interdisciplinarna suradnja stručnjaka

U srednjim i osnovnim školama postoji manjak stručnoga nastavnčkog kadra iz prirodoslovnih i tehničkih predmeta. Vrlo često te nastavne predmete predaju nastavnici koji nisu za to kvalificirani, a predviđamo da će se za nekoliko godina situacija još i pogoršati. Stoga se nastavničko zvanje mora učiniti atraktivnijim, nastavnicima treba omogućiti napredovanje u karijeri, ali treba voditi računa i o daljnjem doškolovanju onih koji već rade u školama. Stoga, ovaj poslijediplomski program treba sagledati i kao komponentu sustava cjeloživotnog obrazovanja, naročito u onim svojim dijelovima u kojima omogućuje prijenos novih stručnih znanja, te visokokvalitetno istraživačko i profesionalno usavršavanje. Sve navedeno upućuje na nužnost utemeljenja interdisciplinarnog doktorskog studija koji će okupiti stručnjake iz društvenih, prirodoslovnih i tehničkih znanstvenih područja radi formiranja visoko-obrazovnog kadra (nastavnika osnovnih i srednjih škola, savjetnika Agencije za obrazovanje, znanstvenika, sveučilišnih nastavnika) koji će kao nositelji novih ideja i stremljenja pridonijeti unaprjeđenju obrazovanja iz prirodnih i tehničkih znanosti na svim razinama školovanja. (unv.)

Europska unija

Njemački obrazovni sustav dobar je primjer kada kakvoća tradicije nije zapreka prilagodljivosti izazovima obrazovanja za budućnost. Obrazovanje nastavnika biologije, kemije, itd. s jakim naglaskom na temeljnim znanjima uključuje visokovrijedna znanja iz područja društvenih i humanističkih znanosti. Znanstvena aktivnost (povezivanje znanosti o odgoju sa strukovnim didaktikama, obrazovne tehnologije u nastavi, razvoj kurikula, evaluacija kurikula, didaktička prilagodba rezultata suvremenih znanosti, itd.), koja se organizira na fakultetima i institutima za didaktiku pojedine struke, izvrstan je temelj za poslijediplomske studije iz didaktike struke i obrazovanja. Iako je težište još uvijek na temeljnoj znanosti, očit je napor da se za vrijeme studija izborom predmeta i doktorske teme te časopisa u kojima se objavljuju radovi, reflektira interdisciplinarna priroda didaktike struke. U francuskom obrazovnom sustavu, veoma centraliziranom, s naglaskom na izvrsnosti i visokoteoretskoj razini studija, strukovne didaktike ulaze u dodiplomske studije, znanstveno područje je vezano uz grupe za strukovne didaktike koje također čine okvir za stjecanje doktorskog statusa, uglavnom na mentorskom principu. I fakulteta za naravoslovje in tehnologiju Sveučilišta u Ljubljani i Međunarodni center za kemijske studije (UNESCO-ICCS) već dvadesetak godina organizira poslijediplomski studij iz obrazovanja (područje kemije) namijenjen produbljivanju znanja i poticanju stvaralaštva u razvoju kemijske izobrazbe, a u cilju bolje i kvalitetnije izrade odgojno-obrazovnih programa, razvijanja metoda i tehnika učenja i poučavanja te evaluacije znanja. Poseban dio programa posvećen je osposobljavanju za mentorski rad s nadarenim učenicima.

Anglosaksonske zemlje i SAD

Budući nastavnici završavaju studij iz struke na odgovarajućem koledžu i usporedno, ili nakon studija, upisuju (na koledžu za obrazovanje - edukaciju) predmete koji sagledavaju pedagoške, psihološke, sociološke i kulturološke aspekte nastavnčkog poziva. Odnedavno se na koledžima prirodnih i tehničkih znanosti nude predmeti slični metodici koji popunjavaju prazninu između dva odijeljena područja (supstratne znanosti i odgojne znanosti). Integracijom supstratnih znanosti s drugim znanstvenim područjima koja imaju interes za obrazovanje utemeljile su se posebne znanstvene discipline kao što su prirodoslovno obrazovanje, računarsko obrazovanje, tehnološko obrazovanje (eng. science education, computer science education, technology education). U SAD-u, doktorski studiji Obrazovanje u prirodnim i tehničkim znanostima organiziraju se pri odjelima za matematiku, fiziku, kemiju, računarstvo, ili na odjelima za obrazovanje.

novi doktorski studiji

Etnomuzikologija - za znanstveno proučavanje 'sve ljudske glazbe'

PRIREDILA:

GORANA FUČKO

Etnomuzikologija je znanost koja proučava glazbenu kulturu naroda svih kontinenta, te se bavi istraživanjem i utvrđivanjem njezinih zakonitosti. Glazbenu kulturu određujemo kao svekoliku glazbenu djelatnost ljudi, svih slojeva društva određene veće ili manje ljudske zajednice, koja se manifestira u glazbenom ponašanju i mišljenju – u glazbenom životu pojedinaca te manjih ili većih skupina ljudi, odnosno njihovih glazbenih akcija predloženih kroz društveno prihvaćene oblike, tj. forme naučenog ponašanja (Buble, 1988.).

Doktorski studij Etnomuzikologije nudi studijski program za stjecanje poslijediplomskog stupnja - doktor etnomuzikoloških znanosti. Primjenjujući teoretski koncept razvijen kroz društvene znanosti i testirajući ga unutar polja koje proučavamo, poslijediplomski studij Etnomuzikologije omogućuje alternativni pristup studiju tradicionalne glazbe, popularne glazbe i svjetske glazbe.

Studij je prije svega znanstvenoistraživački usmjeren, uz intenzivan individualni mentorski rad usmjeren na uže znanstveno područje interesa studenta, a program se temelji

Naglašeno zanimanje za glazbeni amaterizam, glazbeno obrazovanje te najposlije i glazbeni profesionalizam ne prate kadrovski potencijali, te se manjak profesionalnih, educiranih glazbenika najvišeg stupnja, posebice onih etnomuzikološkog obrazovanja, osjeća kao glavna prepreka razvoja glazbene kulture

na: teoriji i povijesti etnomuzikologije, etnomuzikološkim istraživanjima i terenskom radu, proučavanju i stjecanju znanja o glazbama svijeta, povijesti europske narodne glazbe, hrvatskoj narodnoj glazbi, estetici glazbe, identitetu i društvu, te kulturnoj antropo-

logiji. Rađen je temeljem konzultacije srodnih studija glazbes više europskih sveučilišta. Posebice se pokazuje zanimanje u kakvim se međuljudskim odnosima, sredini, socijalnim i kulturnim prilikama ostvaruje neposredno, izravno komuniciranje između ljudi koje se

manifestira u glazbenom ponašanju i mišljenju.

Veza sa suvremenim znanstvenim spoznajama

Doktorski program slijedi načela sličnih programa u svijetu, ali i uvažava specifič-

nosti hrvatskog, odnosno dalmatinskog konteksta, nudeći integraciju dva pristupa. Program zadržava profil općeg istraživačkog obrazovanja etnomuzikologa, no i doktorandima omogućava da vođeni savjetnikom oblikuju individualni kurikulum iz ponudjenih predmeta, te da u suradnji s mentorom, odabirom nastavnih sadržaja doktorskog studija kreiraju vlastiti obrazovno-istraživački program po kojem će studirati i na taj se način specijalizirati u pojedinom području etnomuzikologije.

Suvremena etnomuzikologija smatra da je poželjno baviti se "svom glazbom određenog lokaliteta", "svom suvremenom glazbom", "svom ljudskom glazbom", i to studijima "glazbe u kulturi ili kao kulture, glazbe u njezinu kulturnom kontekstu", odnosno "glazbene kulture kao povijesno-socijalnog fenomena". Nastojanje etnomuzikologa da se ozbiljnije uhvati u koštac s predmetom korisno će pridonijeti rješavanju, pa onda i poboljšanju glazbene kulture, kako određene mikroregije, tako i šire društvene zajednice aktualnog nam područja.

Potreba i društveni doprinos studija

Grad Split, kojemu gravitira više od pola milijuna ljudi, zasigurno spada u one urbane centre, koji se mogu ponositi

bogatom kulturnom i umjetničkom tradicijom. Naglašeno zanimanje za glazbeni amaterizam, glazbeno obrazovanje, te najposlije i glazbeni profesionalizam ne prate kadrovski potencijali, te manjak profesionalnih, educiranih glazbenika najvišeg stupnja, posebice onih etnomuzikološkog obrazovanja, osjećamo kao glavnu prepreku u kretanju još većim uzletima, pozitivnim impulsima razvoja glazbene kulture.

Program je individualiziran, orijentiran isključivo na najsuvremenije znanstvene spoznaje i koncentriran na pripremu kvalificiranog i nezavisnog stručnjaka čija razina obrazovanja odgovara postignutim svjetskim razinama doktorskog obrazovanja u zapadnoj Europi i SAD-u. Kvaliteta završenog programa te njegove stalne usporedbe sa sličnim programima u inozemstvu osigurat će konkurentnost domaćeg znanstvenog kadra i izvan granica Hrvatske.

Društveni doprinos istraživanja u okviru predviđenog studija bio bi prepoznatljiv najprije u očitovanju najrelevantnijih čimbenika u razvoju glazbene kulture, u očitovanju veza, te zajedničkog i posebnog, kako regija u Hrvatskoj, tako i regijama susjednih država koje su tijekom bliže i daljnje prošlosti živo sudjelovale u tkanju glazbenog svijeta stanovnika na aktualnom području.

Upotpunjenje obrazovanja na polju kemije

PRIREDIO:

MATE TERZE

Sveučilište u Splitu, kao drugo po veličini sveučilište u Hrvatskoj, izraslo je u ozbiljnu znanstvenu i nastavnu instituciju koja snažno utječe na razvoj gospodarstva i znanstvene misli kako u cijeloj južnoj Hrvatskoj, tako i na državnoj i regionalnoj razini. U strategiji i planu znanstvenog napredovanja postavljeni su ciljevi jačanja Sveučilišta i razvijanja tehnoloških parkova i "klastera" tako što bi se udruživali znanje i znanost na Sveučilištu, kao i poduzetnička jezgra prisutna u gradu i županiji u suradnji s vrhunskim znanstvenim ustanovama.

Prilagođenost potrebama regije

Stoga pokretanje doktorskog studija Kemija mediteranskog okoliša dolazi u vrijeme kada mladi znanstvenici i znanstveni novaci Sveučilišta u Splitu nemaju odgovarajući poslijediplomski studij iz prirodnih znanosti, polje kemija, na Sveučilištu, što bitno povećava njihove ukupne troškove doktorskog studija na drugim sveučilištima, što nadalje utječe na kvalitetu življenja i iseljavanje iz ovih dijelova Hrvatske. Postojanje ra-

Kemijsko-tehnološki fakultet (KTF) Sveučilišta u Splitu i Institut Ruđer Bošković (IRB) u Zagrebu kao suradna ustanova odlučili su se pokrenuti poslijediplomski studij Kemija mediteranskog okoliša

znih poslijediplomskih studija u zemlji pokazalo je svu opravdanost ovakvog regionalnog koncepta gdje se mladi stručnjaci lakše zadržavaju nakon završenog studija u svojim regijama i dovode do podizanja kvalitete istraživanja uz neposredniji kontakt s njihovim mentorima. Naročita prednost predloženog poslijediplomskog doktorskog studija je prilagođenost potrebama regije s osvrtnom na kemiju mediteranskog okoliša, čime ovaj studij postaje prepoznatljiv u Hrvatskoj i širem području Mediterana. Poslijediplomski

studij se temelji na aktualnim znanstvenoistraživačkim projektima KTF-a i IRB-a koji proučavaju tematiku predloženog doktorskog studija. KTF i IRB i do sada uspješno surađuju kroz znanstvenoistraživačku djelatnost (znanstveni program), ali i kroz nastavnu aktivnost gdje su znanstvenici IRB-a uključeni u izvođenje postojećih nastavnih programa (osobito diplomskog studija kemije) na KTF-u.

Predloženi poslijediplomski studij razlikuje se od postojećih poslijediplomskih studija iz polja kemije na Sveučilištu u Za-

grebu po svojoj usmjerenosti prema prirodnim spojevima, njihovim biološkim učincima, odnosno kemiji mediteranskog okoliša.

Usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja

Poslijediplomski studij Kemija mediteranskog okoliša usklađen je s preporukama Hrvatskog kemijskog društva (HKD) o razvijanju znanstvenog polja kemije u cijeloj Hrvatskoj i preporukama o razvoju doktorskog studija koji se ra-

zlikuje od postojećih poslijediplomskih studija kemije na Sveučilištu u Zagrebu, uvažavajući specifičnosti znanstvene problematike koja se istražuje na KTF-u u sklopu znanstvenih projekata. U okviru KTF-a djeluje i podružnica HKD-a koja će širiti informacije o rezultatima istraživanja doktoranada ovog studija. Podružnica HKD-a Split i udruga bivših studenata i prijatelja KTF-a (ALUMNI) također potiču razvoj ovog doktorskog studija, kao jedinog doktorskog studija kemije na Sveučilištu u Splitu.

Horizontalna i vertikalna pokretljivost

Studij je organiziran kroz jednosemestralne kolegije s relativno malom satnicom, što je jedan od važnih preduvjeta za pokretljivost studenata. Usklađenost programa poslijediplomskog doktorskog studija Kemija mediteranskog okoliša sa sličnim studijima pruža mogućnost da se dio nastave odsluša i na drugim fakultetima (ili za potrebe drugih fakulteta).

Temeljem navedenog studij je otvoren za pokretljivost studenata unutar Sveučilišta u Splitu kao i između ostalih sveučilišta u Hrvatskoj koja njeguju iste ili srodne studije, ali i za pokretljivost studenata u širokom prostoru Europe. Studentska po-

kretljivost bit će omogućena i unutar Sveučilišta u Splitu tako što će kolegiji biti otvoreni i studentima visokih učilišta u drugim područjima znanosti. Pokretljivost studenata na nacionalnoj razini pretpostavka je za kvalitetnu pokretljivost studenata na međunarodnoj razini. KTF je jedna od najstarijih sastavnica Sveučilišta u Splitu, a u posljednjih nekoliko godina na KTF-u se uspješno izvodi preddiplomski i diplomski studij kemije. Tome u prilog govori i nedavno dobivanje ovlaštenja za izbor u znanstvena zvanja iz polja kemije, čime KTF postaje jedina sastavnica Sveučilišta u Splitu ovlaštena za izbor u znanstvena zvanja iz polja kemije. KTF se do sada iskazao u nastavi i stvaranju kvalitetnih mladih stručnjaka, a što je potvrđeno odličnim ocjenama vanjskog vrednovanja kvalitete i stalnim internim evaluacijama. Završeni stručnjaci zauzimaju ključna mjesta u svojim radnim organizacijama i šire već prepoznatljivu znanstvenu izvrsnost u svom okruženju. Međutim, na Sveučilištu u Splitu sada ne postoji mogućnost nastavka školovanja (poslijediplomski studij) diplomiranih inženjera kemije i magistara kemije. Predloženi poslijediplomski studij predstavlja završetak obrazovne vertikale iz polja kemije na Sveučilištu u Splitu.

Piše:

IVAN ROMIĆ

Europa trenutačno predstavlja problem (ili dramu) broj jedan na svijetu, unatoč golemom američkom javnom dugu, japanskoj prirodnoj i nuklearnoj katastrofi te arapskom proljeću. A Hrvatska juri prema Uniji, puna nade i očekivanja za svoje posrnulo gospodarstvo. No, ovo nije tekst o euroskepticizmu. Ovo je tekst o razumijevanju značenja Europske unije i problema s kojima se mora nositi i koji će uskoro postati i hrvatski problemi.

Povijest Europe - povijest rata

Stoga je prvo potrebna kratka lekcija iz povijesti. A povijest Europe je povijest rata. Utrka u naoružanju obilježila je čitavo prošlo tisućljeće, uz rijetke godine mira na kontinentu. Oružja su postajala sve naprednija, no zbog relativno lakog procesa imitacije jedna zemlja nikad ne bi dugo ostajala ispred drugih. Bilo je to skupo ulaganje u kompleksnost, s niskim grančnim prihodom, što je ubrzo dovelo do nedostatka resursa i širenja europskih zemalja na ostatak svijeta. Neprekidna utrka u naoružavanju dovela je do vladavine nacija Europe nad 84% svjetske površine 1914. godine, i kulminirala s dva svjetska rata koja su razorila kontinent.

Vizija o ujedinjenoj i mirnoj Europi je dugo postojala, no tek se nakon Drugoga svjetskog rata shvatilo da je integracija jedini način da se rat u Europi ne ponovi. Bio je to udžbenički primjer ulaganja u kompleksnost društva, gdje su se pomoću integracije pokušali riješiti problemi u tri dimenzije: društvenoj, političkoj i ekonomskoj. Društvena se odnosila na potrebu za mirom i sigurnošću, politička na prijetnju SSSR-a i širenje komunizma, i ekonomska na ugroženost od novih ekonomskih divova, SAD-a i Japana. Danas smo svjedoci uspješnosti u rješavanju tih problema.

Kriza ukazala na nedostatke

No, isto tako, bitno je razumjeti da povećanje kompleksnosti koje se događa zbog rješavanja jednih problema, sa sobom stvara nove probleme. A Europska unija, čiji će dio uskoro postati Hrvatska, idealni je primjer. Sustav (a pogotovo monetarni) Unije pokazao je sve svoje nedostatke u prvoj velikoj gospodarskoj krizi koju je EU doživio. Loša ekonomska, odnosno fiskalna politika (kako zemalja EU-a, tako i ostalih razvijenih i zemalja u razvoju) dovela je do najvećeg mjehurića u povijesti – mjehurića javnog duga. I dok se zemlje trude spriječiti da mjehurić pukne (a puknut će), najgore pogođene zemlje Unije (poput Grčke i Irske), zbog članstva u euro-zoni nemaju instrumente monetarne politike da ublaže efekte krize. I upravo je to glavna kritika euro-zone. Postojanje zajedničke valute podrazumijeva sličnu gospodarsku strukturu zemalja članica (što su u slučaju Europe Njemačka i zemlje Beneluxa), a

Hrvatski ulazak u EU - šansa za nas, ali i Uniju

Hrvatska se bliži kraju svog putovanja prema Europskoj uniji, a put je bio dug i težak, i sve češće se mogu čuti sumnje u njegov cilj. 2013. ulazimo u zajednicu europskih zemalja. No ta zajednica nije ista kao ona na početku našeg putovanja. Europa se nalazi na svojoj prekretnici, a put kojim će krenuti i odluke koje će donijeti mogu vrlo lako zaustaviti ionako krhki gospodarski oporavak, i opet gurnuti svijet u recesiju iz koje dugo neće izaći

dopušten je ulazak zemljama s bitno drugačijim gospodarskim karakteristikama.

Da bismo bolje razumjeli opseg problema, a i hrvatsku ulogu u njemu, za primjer se mogu uzeti Grčka i Irska, odnosno dvije krizom najgore pogođene zemlje u Uniji. Postoje mnoge sličnosti s Hrvatskom i prisutna je tmurna vizija o sličnoj budućnosti, no i tračak nade da će se nešto promijeniti sad kad znamo kako nam budućnost može izgledati.

Priče iz Europe: Grčka i Irska

Problem s Grčkom je začarani krug rezanja fiskalnih troškova i opadanja BDP-a. Naime, od nje se zahtijeva strogi program štednje u zamjenu za nove kredite (koje više ne može dobiti od privatnog tržišta, nego samo od EU-a i MMF-a), s kojima će otplatiti ranije kredite koji sad dolaze na naplatu. No, smanjenje državne potrošnje dolazi s cijenom – pad BDP-a (za 4,5% u 2010., a prema MMF-u za dodatnih 3% u 2011.) i porast nezaposlenosti (15% i više). Problem Grčke je što BDP

opada brže od fiskalnog deficita, čime se dodatno otežava ispunjenje zahtjeva Europske unije. Uz to, grčka ekonomija se sastoji od turizma i poljoprivrede, što znači da je trgovački deficit s ostatkom Europe golem, i gospodarski oporavak nema otkud početi. No ekonomski problemi nisu jedina strana priče. Mjere štednje u kombinaciji s neefikasnom i korumpiranom vladom razaraju odnose među Grcima. Strani novinari nakon razgovora s Grcima zaključuju da su divni ljudi, no da oni jedni prema drugima ne dijele takvo mišljenje. Na svaki uspjeh se gleda sa sumnjom, svi su sigurni da drugi varaju, ne plaćaju poreze i podmiću ili bivaju podmićeni. Potpuni izostanak vjere jednog u druge uzrokuje kolaps civilnog života, gdje se socijalni odnosi događaju samo unutar obitelji. Obujam varanja na porezima je golem, a tko bi va uhvaćen, jednostavno ide na sud jer grčkim sudovima treba i do 15 godina da riješe porezne slučajeve. Između 30 i 40% oporezive gospodarske aktivnosti u Grčkoj nije službeno zabilježeno. U ostatku

Europe taj prosjek iznosi oko 18%. Irskoj su donedavno zavijele mnoge zemlje Europe. Keltski tigar je imao jednu od najvećih stopa rasta na svijetu, no danas, kad se irsko čudo rasprsnulo, BDP bilježi pad od 11%, nezaposlenost prelazi 13%, a državni dug čak 95% BDP-a. Kolaps je došao iz bankarskog sektora (koji je veći od državnog BDP-a) i građevinskog sektora.

Naime, više od petine irske radne snage bilo je zaposleno na građenju kuća, a građevinska industrija je činila skoro četvrtinu BDP-a (u normalnim zemljama taj postotak je manji od 10%), što je bio očiti znak da se radi o mjehuriću. Nevjerojatan je podatak da je Irska godišnje gradila polovinu novih kuća kao u Velikoj Britaniji, koja ima 15 puta više stanovništva. Posljedice toga vidljive su kroz jednu zgodnu anegdotu. Radnici na parkiralištu na dublinskom aerodromu primijetili su da im je dnevni prihod opao, što im nije bilo jasno jer je parkiranje uvijek bilo puno. Nakon nekog vremena shvatili su da se automobili uopće ne mijenjaju. Kontaktirali su s poli-

cijom, koja je utvrdila da auti pripadaju poljskim građevinskim radnicima, koji su napustili aute i vratili se u Poljsku. Automobili su bili kupljeni kreditima irskih banaka.

Nadolazeći problemi

Postoje dvije opcije, odnosno dva smjera kojima Europska unija, kao kompleksno društvo, može krenuti. Može smanjiti kompleksnost društva, preko istupanja pojedinih zemalja iz euro-zone, ili čak iz Unije. I može dodatno uložiti u kompleksnost, nastavljajući s integracijom, i stvarajući na kraju tržišno, monetarno i fiskalno integriranu europsku superdržavu. Ekonomski i politički troškovi obje opcije su golemi, no dugoročno, ako se želi nastaviti vizija o ujedinjenoj, mirnoj i bogatoj Europi, vjerojatno je isplativije ulagati u kompleksnost. Tisuću godina rata i neslaganja trebala bi biti dovoljna lekcija u prilog toj opciji. Jedino tako Europa može prekinuti trend slabljenja kohezije među zemljama članicama i pripremiti se za buduće probleme, poput mijenjanja demografske struk-

ture, novih izvora energije i zaštite okoliša, koji će postati gorući problemi idućih par desetljeća.

Hrvatska kao budući model pristupanja

Hrvatska je na svojoj koži osjetila promjenu europskog stava prema novim članicama. Dugi i mukotrpn pregovori rezultat su shvaćanja Unije kakve posljedice može imati članstvo na političkoj umjesto na ekonomskoj osnovi. Nakon debakla s Rumunjskom i Bugarskom, EU je postrožio uvjete, što je na kraju i dobro za Hrvatsku. To znači da će spremnija pristupiti Uniji. Kao i svaka zemlja koja nakon nje bude pristupala toj zajednici. Hrvatska, u stvari, postaje model za sve buduće zemlje koje će pristupiti Uniji, kako je napomenuo David G. Blunt, britanski veleposlanik u Hrvatskoj koji je početkom lipnja održao predavanje na Ekonomskom fakultetu u Splitu o temi "EU i Hrvatska: Britanska perspektiva".

Istaknuo je koristi koje Hrvatska dobiva pristupom u EU, prvenstveno u obliku pristupa najjačem tržištu na svijetu koje čini 500 milijuna stanovnika, te specifičnu geografsku lokaciju koju posjeduje Hrvatska. Iako je sama po sebi malo tržište, Hrvatska predstavlja ulaz u veliko regionalno tržište, i kao takva je privlačna stranim poduzećima, tvrdi veleposlanik. Osim toga, hrvatska poduzeća mogu imati i koristi od trgovinskih sporazuma koje EU ima s drugim zemljama. Stoga je na domaćim poduzećima da prihvate pravila europskog tržišta te postanu kompetitivnija, efikasnija i uspješnija.

Ulazak u Uniju kao prilika i test

S druge strane, veleposlaniku nisu jasne reakcije dijela medija i javnosti na ulogu Britanije u pristupanju Hrvatske Uniji. Naime, česti su komentari da Britanija opstruira Hrvatsku na putu u EU, s namjerom da Hrvatska uđe što kasnije, zajedno s nekim drugim zemljama iz regije. No, Britanija snažno podupire Hrvatsku kroz razne programe, što ne bi bio slučaj da je Britanija doista protiv Hrvatske, tvrdi veleposlanik.

Ti komentari su djelomičan pokazatelj stvari na koje se fokusira domaća javnost, kad je EU u pitanju. No EU, uz prilike i prednosti, donosi i opasnosti i probleme, u čijim će rješavanjima morati sudjelovati i Hrvatska. Stoga je pred njom prilika da se dokaže u ekonomskom, političkom i kulturološkom smislu. Jer zasad Europa ne radi ništa. Ponaša se poput djeteta koje udara limenku niz ulicu. Pokriva dugove problematičnih zemalja i odgađa probleme za budućnost, nadajući se da će tada imati neka rješenja. A 2013., odnosno godina hrvatskog pristupanja Uniji, godina je u kojoj se smatra da će kulminirati problemi čije rješavanje EU odgađa. Bit će to doista zanimljiva vremena. No, nije zgoreg primijetiti da je jedna od najgorih kinestih kletvi zaželjeti neprijatelju da živi u zanimljivim vremenima.

povijest Sveučilišta

1974. - Split napokon dobio svoje sveučilište

“Osnivanje Sveučilišta u Splitu ne predstavlja samo izuzetan događaj, ne simbolizira samo narastanje i zrelost visokoškolskih institucija, ne simbolizira samo veliki razvitak Splita, Zadra i Dalmacije, nego ono označava istovremeno i krupni korak: u ekonomskoj, kulturnoj, društvenoj i političkoj sferi Hrvatske (..) Sveučilište će doprinijeti prevladavanju zatvorenosti, bržem i organiziranijem prodoru znanosti i unapređenju cjelokupnog života regije”, istaknuto je na povijesnoj prvoj sjednici Skupštine Sveučilišta u Splitu održanoj 15. lipnja 1974. godine u hotelu “Marjan”

Piše:

ANTE ADORIĆ

Zajednica fakulteta, visokih i viših škola u Splitu bila je preteča te aktivni zagovaratelj i organizator budućeg sveučilišta u Splitu. I na sastancima u Republici, u C.K.S.K.H i na drugim nivoima, raspravljalo se o potrebi decentralizacije Sveučilišta u Zagrebu. Razmatrajući nužnost reforme visokoškolskog studija i znanstvenog rada, Sveučilišni komitet SKH u Splitu predložio je u svibnju 1972. godine da se prouči mogućnost izrade nove koncepcije organizacije visokog školstva te izvrše pripreme za osnivanje Sveučilišta u Splitu. Savjet Zajednice visokoškolskih ustanova i Skupštine općine Split uključili su se u tu inicijativu, te je izabran Odbor za pripremu osnivanja Sveučilišta u Splitu.

Sastav odbora:

- Ante Adorić, diplomirani inženjer – predsjednik
- Josip Begonja, diplomirani pravnik – tajnik
- Dr. Dinko Foretić, dekan Filozofskog fakulteta u Zadru
- Mr. Anton Afrić, dekan Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu
- Dr. Ivica Mekjavić, dekan Kemijsko – tehnološkog fakulteta u Splitu
- Dr. Živko Anzulović, dekan Pravnog fakulteta u Splitu
- Dr. Pavao Domančić, dekan Fakulteta organizacijskih i financijskih nauka u Splitu
- Dalibor Meštanek, kape-tan bojnog broda
- Mr. Siniša Tomašević, Pedagoška akademija u Splitu
- Dr. Slobodan Komazec, predsjednik Sveučilišne konferencije SKH u Splitu
- Jadranka Peranić, sekretar Sveučilišnog komiteta SKH u Splitu
- Mr. Nada Jaman, savjetnik za kulturu i prosvjetu Skupštine općine Split
- Dr. Anđelko Damjanić, profekan Kemijsko – tehnološkog fakulteta u Splitu
- Jakov Skomrlj, diplomirani inženjer, Brodogradilište „Split“
- Goran Mlačić, student Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu
- Šemzo Softić, student Pravnog fakulteta u Splitu

Od tada Odbor i Savjet Zajednice zajednički koordinirano djeluju u cilju da ovaj zahtjevni zadatak što bolje privedu cilju. Već 29. svibnja 1972. godine pripremljen je materijal „Podsjetnik o osnivanju Sveučilišta u Splitu“, a na 2. sjednici Odbora za pripremu, održanoj 6. lipnja 1972. godine, dogovoreno je da se pripremi opširna dokumentacija u kojoj bi trebalo prikazati snimak sadašnjeg stanja, te plan razvoja visokog školstva u Splitu, obraditi nadležnosti, organizaciju, prostor i financije budućeg Sveučilišta te obraditi institucije studentskog standarda.

Pažljivo učenje iz tuđih iskustava

Odlučeno je da se radi uvida u organizaciju i iskustva u radu Sveučilišta, obidu sveučilišta koja su formirana poslije (II. svj.) rata, i to u Nišu, Novom Sadu, Sarajevu, a stalne kontakte treba održavati s kolegama iz Rijeke, koji također obavljaju pripreme za osnivanje sveučilišta u Rijeci. Nakon ovih obilazaka razrađen je 26. rujna 1972. godine „Prijedlog organizacije, osoblja, prostora i troškova Sveučilišta u Splitu“. Na sjednici Odbora za pripremu osnivanja Sveučilišta održanom 18. listopada 1972. godine, razmatranje pripremljeni materijal u vezi osnivanja Sveučilišta u Splitu. Dane su sugestije da se materijal sistematizira i to ovim redom:

- Sadašnje stanje visokog školstva u Splitu
- Plan razvoja visokog školstva u Splitu
- Potrebe osnivanja Sveučilišta u Splitu
- Organizacija i financiranje Sveučilišta
- Samoupravni sporazum o osnivanju Sveučilišta u Splitu.

Tako razrađen materijal dobili smo u studenom 1972. godine kao „Dokumentacija u vezi osnivanja Sveučilišta u Splitu“. Predloženi materijal prihvaćen je na sjednici Savjeta Zajednice 09. studenog 1972. godine kao polazna osnova za neposrednu akciju osnivanja Sveučilišta.

Ovaj materijal razmatralo je i odobrilo Predsjedništvo Sabora općine Split, a Prosvjetno – kulturno vijeće koje ga je razmatralo na sjednici održanoj 05. veljače 1973. godine, donosi sljedeće zaključke:

- Prosvjetno – kulturno vijeće bezrezervno podržava osni-

vanje Sveučilišta u Splitu

- Prosvjetno – kulturno vijeće želi seriozan i studiozan pristup osnivanju Sveučilišta, o čemu će ovisiti i vrijeme njegovog osnivanja

- Ovu „dokumentaciju“ uputit će se na razmatranje i Privrednom vijeću S.O. Split.

Izrada koncepcije Sveučilišta u Splitu

Na inicijativu Sveučilišnog komiteta S.K.H. u Splitu radna grupa u sastavu dr. Vladimir Vodinelić, dr. Anđelko Damjanić, dr. Andrija Dujčić, dr. Pavao Domančić, inž. Slobodan Beroš i Drago Domitrović pripremala je teze za raspravu o koncepciji Sveučilišta u Splitu koje su u osnovi usvojile sve visokoškolske institucije u Splitu. U to vrijeme i rektor Sveučilišta u Zagrebu dr. Predrag Vranicki izlaže svoj „Koncept daljnje reforme Sveučilišta“. Ovaj „koncept“ iznesen je na sjednici Sveučilišne skupštine Sveučilišta u Zagrebu 14. studenog 1972. godine, a u siječnju 1973. godine izdana je i posebna brošurica. Ideju o osnivanju Sveučilišta u Splitu podržao je i Izvršni komitet C.K. SK Hrvatske u siječnju 1973. godine. 05. veljače 1973. godine u organizaciji Zajednice visokoškolskih ustanova u Splitu održan je sastanak predstavnika društveno – političkih i privrednih organizacija, visokoškolskih ustanova i znanstvenih instituta, te Skupštine općine Split na temu ‘Reforme Sveučilišta i prijedlog za osnivanje Sveučilišta u Splitu’. Sastanku su nazočili članovi C.K. SK hrvatske Ema Derossi – Bjelajac, dr. Stipe Šuvar, te rektor Sveučilišta u Zagrebu dr. Predrag Vranicki. Ovaj skup je prihvatio osnovne ideje predložene koncepcije budućeg sveučilišta te sugerirao da se koncepcija još detaljnije razradi.

Na prijedlog Savjeta Zajednice visokoškolskih ustanova formirana je proširena radna grupa od predstavnika visokoškolskih ustanova, studenata, privrednih i znanstvenih organizacija sa zadatkom da sastavi detaljan nacrt koncepcije koju je u daljnjoj razradi prihvatio Savjet Zajednice. Osim visokoškolskih ustanova u Splitu, koncepciju novog sveučilišta prihvatio je i Filozofski fakultet u Zadru i aktivno se uključio u akciju oko njegovog usvajanja. Prije usvajanja Samoupravnog sporazuma o osnivanju Sveučilišta u Splitu, željelo se upoznati što širi

krug društveno – političkih organizacija s fizionomijom sveučilišta, njegovim zadacima i stremljenjima.

Taj prijedlog široko je raspravljen na mnogim skupovima širom Dalmacije. tako npr. Sekcija za kulturu i nauku Općinskse konferencije SSR-NH, čiji je predsjednik Silvije Bombardelli, saziva prošireni sastanak 27. lipnja 1973. godine uz dnevni red – razmatranje Prijedloga koncepcije Sveučilišta u Splitu.

Prijedlog koncepcije Sveučilišta u Splitu upućen je također Izvršnom komitetu CK SK hrvatske, izvršnom vijeću Sabora SRH, Sveučilištu u Zagrebu, rektorima svih sveučilišta u zemlji, Republičkoj zajednici za financiranje usmjerenog obrazovanja, Sekretarijatu za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu, Republičkom savjetu za naučni rad te drugim republičkim forumima i ustanovama.

Na osnovu primljenih sugestija, primjedbi i prijedloga, a posebno primjedbi i podršci koncepciji dobivenih sa sjednice Znanstveno – nastavnog vijeća Sveučilišta u Zagrebu dana 27. studenog 1973. godine i razgovora s akademikom prof. dr. Ivanom Jurkovićem, predsjednikom Savjeta za naučni rad SRH i članom I.V. Sabora SRH, izrađen je konačni koncept Sveučilišta u Splitu.

Osnivanje zajedničkih zavoda za matematiku i fiziku

Istovremeno je započela i prva faza realizacije koncepcije Sveučilišta u Splitu razmatranjem i usvajanjem Samoupravnog sporazuma o osnivanju zajedničkog Zavoda za matematiku i zajedničkog Zavoda za fiziku. Svečano potpisivanje ovih zajedničkih zavoda održano je 21. siječnja 1974. godine u vijećnici Kemijsko – tehnološkog fakulteta u Splitu. Oba ova zavoda imala su svoje sjedište na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje do osnivanja Sveučilišta.

Jedan od dokumenata koji je trebala usvojiti Sveučilišna skupština je Statutarna odluka o organizaciji i upravljanju Sveučilištem u Splitu. Na sastanku predstavnika potpisnica – osnivača Sveučilišta koji je održan 27. ožujka 1974. godine dogovoreno je da se izrada nacrtu Odluke povjeri radnoj grupi s Pravnog fakulteta na čelu s prof. dr. Ivom Grabovcem

s tim da u grupi sudjeluje i B. Jandrić, viši predavač. Također je dogovoreno da se prikupе i statuti drugih sveučilišta zbog korištenja njihovih iskustava i usporedbe.

Statutarna odluka rađena je na osnovi zacrtane koncepcije Sveučilišta i usvojenog Samoupravnog sporazuma o udruživanju, u Sveučilište, pa je time sama izrada kao i usvajanje odluke bilo jako olakšano.

Na osnovi čl. 27 Zakona o visokom školstvu SR Hrvatske i glava VI, VIII, IX i XI Samoupravnog sporazuma o udruživanju u Sveučilište, pripremljen je nacrt, a zatim i Prijedlog Statutarne odluke koja je predložena Skupštini Sveučilišta na usvajanje.

Odlučeno je također da se na sjednicu Sabora SR Hrvatske na kojoj će se raspravljati o davanju suglasnosti za osnivanje Sveučilišta u Splitu, a koja je zakazana za 23. travnja 1974. godine, pošalje posebna delegacija Zajednice visokoškolskih ustanova u Splitu i Filozofskog fakulteta u Zadru.

Zasjedanje Sabora Socijalističke Republike Hrvatske

Sabor Socijalističke Republike Hrvatske na sjednicama Prosvjetno – kulturnog i Republičkog vijeća Sabora 23. travnja 1974. godine svojom „Odlukom o davanju suglasnosti na osnivanje Sveučilišta u Splitu“ („Narodne novine SRH“ broj 20/74), suglasio se sa osnivanjem Sveučilišta u Splitu. Nakon dane suglasnosti Sabora SRH na osnivanje Sveučilišta bili su ispunjeni svi zakonski uvjeti za konstituiranje Sveučilišta. Sabor SRH na tom zasjedanju izabrao je svoje delegate za Skupštinu Sveučilišta i Savjet Sveučilišta.

Izabrani delegati Sabora SR Hrvatske:

- u Skupštinu Sveučilišta: • Bogunović Gordana, prof. – Kombinat „Boris Kidrić“ – Zadar
- Danko Javor, dipl.oec. – „Jugotanker – Turist hotel“ – Zadar
- dr. Defilipis Josip, viši naučni suradnik, direktor Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša - Split
- Gavranović Petar, dipl.oec., - direktor „Jugobanke“ – Split
- Mimica Ivo, dipl. pravnik

– zamjenik predsjednika S.O. Split

- Nagleč Zdenko, elektrotehničar – OOR 305 kombinat „Jugoplastika“ Split
- Sinobad Mirko – predsjednik Osnovne privredne komore Split
- Vraneš Milan, kontraadmiral – načelnik Mornaričkog školskog centra – Split
- Vuljan Davor – građevinski tehničar – Grad. poduzeće „Ivan Lučić Lavčević“ – Split
- Zupanović Stanko, dipl.inž.el. – Tvornica lakih metala „Boris Kidrić“ – Šibenik
- u Savjet Sveučilišta
- Adorić Ante, dipl.inž.el. – direktor „Elketroprivrede Dalmacije“ – Split
- Alfirević Slobodan, prof. – direktor Instituta za oceanografiju i ribarstvo – Split
- Milić Pero, dipl.inž.stroj. – direktor OUR-a „Vlado Bagat“ – Zadar
- Vrandečić Ivo, dipl.inž. brod. – direktor OUR-a brodogradevne proizvodnje u Brodogradilištu „Split“ – Split
- Vuković Nikola, dipl.inž.el. – pomoćnik generalnog direktora „Dalmacija - cement“ - Solin

Prije održavanja Skupštine izdana je i posebna brošura „Osnivanje Sveučilišta u Splitu“ – Split 1974. u kojoj se nalaze osnovni podaci o svim postojećim visokoškolskim institucijama u Zadru, Splitu i Dubrovniku, osnovni principi koncepcije Sveučilišta u Splitu, realizacija koncepcije

Sveučilišta u Splitu po fazama, organizacija i upravljanje Sveučilištem, Samoupravni sporazum o osnivanju zajedničkog zavoda za matematiku i njegovi potpisnici, Samoupravni sporazum o osnivanju zajedničkog zavoda za fiziku i njegovi potpisnici i Samoupravni sporazum o udruživanju u Sveučilište u Splitu i njegovi potpisnici.

Održavanje prve sjednice Skupštine Sveučilišta u Splitu

Prva je sjednica Skupštine Sveučilišta u Splitu održana je 15. lipnja 1974. godine u dvorani hotela „Marjan“. Ante Adorić, predsjednik Odbora za pripremu osnivanja Sveučilišta, otvara Skupštinu, pozdravlja goste i predlaže Radno predsjedništvo od 15 članova, kojim rukovodi prof. dr. Anđelko Damjanić. Prof. dr. Miloško Čišić u ime grupe od deset članova Skupštine potpisnika liste kandidata za funkcionere Sveučilišta, predložio je listu kandidata funkcionera Sveučilišta. Nakon što je lista kandidata usvojena prešlo se na glasanje putem glasačkih listića. Za predsjednika Skupštine izabran je mr. Ljubo Prvan, a za rektora prof. dr. Dinko Foretić. Predsjednik Skupštine, mr. Ljubo Prvan, preuzima daljnje rukovođenje Skupštinom, zahvaljuje se na izboru i daje riječ izabra-

nom rektoru koji se također zahvaljuje na izboru.

Mnogi pozvani gosti koji nisu prisustvovali Skupštini uputili su pozdravne telegrame. Pozdravne telegrame uputili su: dr. Vladimir Bakarić, Milka Planinc, Jakov Blažević, Mirko Božić, ing. Zvone Jurišić, dr. Ivo Perišin, Ema Derossi – Bjelajac, dr. Ivan Jurković, dr. Grga Novak.

Zatim su riječ dobili gosti, a njihov broj bio je impozantan.

Skupštinu su pozdravili:

• Prof. dr. Predrag Vranicki, rektor Sveučilišta u Zagrebu

• Prof. dr. Zdravko Besarović, rektor Univerziteta u Sarajevu i predsjednik Zajednice univerziteta Jugoslavije

• Akademik prof. dr. Jovan Milčinski, rektor Univerziteta u Sarajevu

• Prof. dr. Jovan Gligorijević, rektor Univerziteta u Beogradu

• Prof. dr. Stevan Gaber, rektor Univerziteta „Kiril i Metodije“ u Skopju

• Prof. dr. Petar Drezgić, rektor Univerziteta u Novom Sadu

• Prof. dr. Gligorije Zaječaranović, rektor Univerziteta u Nišu

• Prof. dr. Idriz Ajeti, rektor Univerziteta u Prištini

• Prof. dr. Zorislav Sapunar, rektor Sveučilišta u Rijeci

• Prof. dr. Mirčeta Đuranić, rektor Univerziteta u Titogradu

• Ing. Ivo Kordiš, rektor Zajednice viših škola Hrvatske

• Prof. Marijan Krivošić, predsjednik Zajednice visokoškolskih ustanova u Osijeku

• Stipe Marović, predsjednik Konferencije Saveza studenata Hrvatske

• Mirko Sinobad, predsjed-

nik Osnovne privredne komore Split

• Ivo Senjanović, predsjednik Međuopćinske konferencije SSRNH

• Ante Jurjević – Baja, predsjednik Općinske konferencije SKH Split

• Ing. Vjekoslav Vidjak, predsjednik Skupštine općine Split

• Rikard Sutlović, predsjednik Općinske konferencije SKH Zadar

• Šime Patrk, predsjednik Skupštine općine Zadar.

Iza svake pozdravne riječi, rektor Sveučilišta prof. dr. Dinko Foretić zahvalio se svakom govorniku posebno.

stičke samoupravne Jugoslavije. Zbog toga smo ispunjeni ponosom da je do ovoga čina došlo i u našoj sredini. Splitu, Zadru i ovoj regiji Sveučilište je bilo potrebno. Splitu kao privrednom i kulturnom središtu naše regije i jednom od najsnažnijih središta naše Republike, te Zadru, gradu bogate kulturne baštine s najstarijim fakultetom u Dalmaciji koji zajedno imaju 6 fakulteta, nekoliko viših škola, znatan broj zavoda i instituta, biblioteka, brojne muzeje i galerije, kazališta... što sve predstavlja ogroman kulturni i znanstveni potencijal. Sveučilište kao tijelo doprinijet će prevladavanju zatvorenosti, bržem i organiziranjem prodoru znanosti i unapređenju cjelokupnog života regije“.

Na kraju, Adorić se zahvalio na svestranoj pomoći i razumijevanju od strane odgovornih organa Republike, Sveučilišta u Zagrebu i odgovarajućih fakulteta iz Zagreba, najnovijeg Sveučilišta u Rijeci, drugih društveno-političkih faktora Splita, Zadra, Dalmacije, a posebno mnogim pojedincima - entuzijastima, koji su se svojski zalagali za ostvarenje ovog cilja. Također treba istaknuti i druge brojne ustanove, organizacije i radne kolektive koji su u okviru svojih mogućnosti doprinijeli bržem razvitku ovih institucija koje su u relativno kratko vrijeme ostvarile zavidne rezultate.

Sveučilište, a ne skup fakulteta

Osim visokoškolskih institucija u Splitu - Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Kemijsko - tehnološkog fakulteta i Pravnog fakulteta, osnovanih 1960. godine, te Fakulteta organizacijskih i financijskih nauka i Građevinskog fakulteta u Zagrebu - Odjela u Splitu, osnovanih 1971. godine, posebno je važno što je koncepciju novog Sveučilišta u Splitu prihvatio i Filozofski fakultet u Zadru. Pristupanjem zadarskog Filozofskog fakulteta kao najstarijeg fakulteta u Dalmaciji Sveučilištu u Splitu, ono je dobilo novi značajan kvantitet. Od početka se smatralo da Sveučilište ne smije biti jednostavni zbir fakulteta, da ono mora dati novu kvalitetu, nove impulse razvoju visokog školstva, ali i impulse razvoju regije. Zato je posebno mjesto u pripremama za novo sveučilište zauzela rasprava oko koncepcije samog sveučilišta, njegove fizionomije, potrebe reforme postojećeg stanja i odnosa. Zacrtano je stvaranje sveučilišta na novim osnovama, s kvalitetno novim oblicima razvoja dosadašnjih odnosa - osnivanjem zajedničkih zavoda i instituta. Nakon osnivanja Sveučilišta zamišljeno je da oni postanu sveučilišni zavodi i instituti, a kad steknu zakonom predviđene uvjete i materijalne mogućnosti, prešli bi u samostalne organizacijske jedinice u okviru Sveučilišta. Sveučilišni zavodi i instituti osigurali bi kvalitetnije objedinjavanje materijalnih i kadrovskih potencijala, racionalnije poslovanje, brinuli bi se za unapređenje nastave, za planiranje i organizaciju znanstveno - nastavnog rada za bolju suradnju s privredom i društvenim organizacijama i službama.

Izlaganja Predsjednika Odbora za pripremu osnivanja Sveučilišta

U referatu koji je iznio na prvoj sjednici Skupštine Sveučilišta održane 15. lipnja 1974. godine, Ante Adorić, dipl.inž. el.-predsjednik Odbora za pripremu osnivanja Sveučilišta je između ostalog rekao:

“Osnivanje Sveučilišta u Splitu ne predstavlja samo izuzetan događaj, ne simbolizira samo narastanje i zrelost visokoškolskih institucija, ne simbolizira samo veliki razvitak Splita, Zadra i Dalmacije, nego ono označava istovremeno i krupni korak: u ekonomskoj, kulturnoj, društvenoj i političkoj sferi Hrvatske i čitave Socijali-

sveučilišni život

Kongres o forenzici i genetici na Bolu obilježila aktivna uloga studenata

Piše:
ANTE MIHOVILOVIĆ*

Od 20. do 24. lipnja na otoku Braču, u gradu Bolu, održana je 7. po redu ISABS konferencija o forenzici te antropološkoj i medicinskoj genetici. Taj vrhunski znanstveni kongres već uobičajeno gostuje u Splitsko-dalmatinskoj županiji, i dovodi k nama mnoštvo najvećih svjetskih imena iz područja biomedicine i zdravstva te tomu sličnih znanstvenih grana.

Ove godine su, možda po prvi put u svijetu, na kongresu tolikog međunarodnoga značaja, veliku ulogu, kao aktivni sudionici kongresa, odigrali studenti splitskog Medicinskog fakulteta. Naime, 56 studenata splitske Medicine su, zahvaljujući dekanu prof. dr. sc. Matku Marušiću i glavnom organizatoru kongresa prof. dr. sc. Draganu Primorcu, imali čast i privilegiju sudjelovati u novom projektu konkretne vizualizacije znanstvene produktivne misli i na taj način aktivno doprinijeli snažnoj međunarodnoj afirmaciji svojega fakulteta, ali i brendiranju nove vrste edukativnih metoda u medicini.

Studenti s prof. dr. sc. Draganom Primorcem, prof. dr. sc. Henry Leeom te prof. dr. sc. Moses Schanfieldom

Usmjerenje Kongresa prema studentima nije bilo isključivo informativno-stručnog karaktera - ideja koja je vodila organizacijski odbor bila je da se studentima omogući stvarno doživljavanje propulzivnih znanosti

Poticaj za kritičko razmišljanje

Splitski studenti dobili su, uspješnim sudjelovanjem na kongresu, nepisanu dopusnicu da o znanosti, znanstvenim pristupima i znanstvenoj logici argumentirano i suvereno debatiraju sa svojim kolegama s drugih fakulteta. Usmjerenje Kongresa prema studentima nije bio isključivo informativno-stručnog karaktera, jer je materijal kongresa bilo nemoguće naučiti u pet dana trajanja samog događaja. Ideja koja je vodila organizacijski odbor bila je da se studentima omogući stvarno doživljavanje propulzivnih znanosti, kako bi na sasvim praktičan i efikasan način mogli formirati nova mišljenja i zauzimati nove stavove o valjanosti i potrebi znanosti kao neotkidivog sastavnog dijela medicinskog studija. Cilj je bio potaknuti studente na znanstveno-kritičko razmišljanje i na neprihvatanje lakih rješenja u znanosti. Sabiranjem dojmova nakon kongresa, i naši mentori, i

organizatori, ali i šira javnost putem televizijskih emisija, mogla je zaključiti da su studenti objeručke prihvatili savjete svojih mentora, kako domaćih, tako i stranih, i da su u svakoj prigodi isticali da se njihovo prijašnje razmišljanje o beskrajno nezanimljivoj znanosti potpuno okrenulo nabolje.

Sudjelovanje na kongresu kao izborni predmet

Također, uz sve to, napravljen je i još jedan iskorak, a to je da su studenti i organizacijski odbor kongresa s upravom fakulteta dogovorili da se sudjelovanje na kongresu vrjednuje kao izborni predmet bodovan odgovarajućim ECTS bodovima. Da bi se to moglo uspješno realizirati, bilo je potrebno svakom studentu osigurati mentora koji je bio zadužen studenta pripremiti za ozbiljne edukacijske i motivacijske razgovore s vodećim svjetskim stručnjacima iz različitih biomedicinskih područja, a koji su bili pre-

davači na kongresu. Nakon svih odslušanih predavanja, mentoriranja i zajedničkih cheese and wine susreta, student je bio dužan napisati esej na zadanu temu i na taj način prezentirati uspješnost prikupljanja znanja i novih promijenjenih stavova o znanosti tokom tih pet dana.

Zahvalni smo prof. dr. sc. Matku Marušiću, dekanu splitskog Medicinskog fakulteta i prof. dr. sc. Draganu Primorcu, glavnom organizatoru 7. ISABS kongresa na ukazanom nam povjerenju. Oni su se složili da smo odradili dobar posao, i na taj način nam poručili da ih nismo iznevjerili u očekivanjima. Također, želio bih iskoristiti prigodu i zahvaliti se kolegama Ivanu Šimundži, Ivani Vujević i Anti Pojatini na pomoći koju su mi pružili u organizaciji ovoga studentskoga pothvata.

*Član studentskog odbora 7. ISABS kongresa

prof. H. Lee, prof. M. Schanfield, prof. D. Primorac, Ivan Šimundža i Ante Mihovilović

Sveučilište u Splitu
Fakultet građevinarstva,
arhitekture i geodezije raspisuje

NATJEČAJ

1. za izbor jednog nastavnika u umjetničko-nastavno zvanje izvanredni ili redoviti profesor i odgovarajuće radno mjesto s 50% punog radnog vremena za Umjetničko područje, polje Likovne umjetnosti, grana Arhitektura (umjetnički dio).
2. za izbor dva nastavnika u umjetničko-nastavno zvanje redoviti profesor i odgovarajuće radno mjesto s 75% punog radnog vremena za Umjetničko područje, polje Likovne umjetnosti, grana Arhitektura (umjetnički dio)
3. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanredni ili redoviti profesor i odgovarajuće radno mjesto za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo, znanstvena grana Hidrotehnika.
4. za izbor jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, znanstvena grana Geološko inženjerstvo.

II.

1. za radno mjesto stručni suradnik za studentske poslove – radno mjesto I vrste - 1 izvršitelj

Uvjeti:

- a) VSS – Pravni fakultet, Ekonomski fakultet ili Filozofski fakultet
- b) 3 godine radnog iskustva
- c) poznavanje rada na osobnom računalu (rad u ISVU programskom paketu, rad u Windows-okruženju, Word, Excel, Internet, elektronička pošta)
- d) komunikativnost, dinamičnost i inicijativa
- e) vozački ispit B kategorije
- f) probni rad na 3 mjeseca

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola.

Prijave se podnose tajništvu Fakulteta osobno ili poštom u roku od 8 dana od dana objave natječaja, na adresu: Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu, Ulica Matice hrvatske 15, s naznakom - za natječaj.

Pristupnici pod I. su dužni ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07 i 45/09), a uz prijavu na natječaj treba u dva primjerka priložiti:

- životopis
- opis nastavne i stručne djelatnosti
- popis znanstvenih i stručnih radova
- preslika diplome
- preslika domovnice

Pristupnici pod II. uz prijavu moraju priložiti:

- životopis
- presliku diplome
- presliku domovnice
- uvjerenje o stažu ili presliku radne knjižice
- potvrdu o nekažnjavanju i da se ne vodi kazneni postupak

Pristupnici pod II. podliježu provjeri znanja, stručnih sposobnosti i vještina.

Osobe koje podnesu nepotpune i nepravodobne prijave ne smatraju se kandidatima prijavljenim na natječaj.

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET raspisuje**

NATJEČAJ za izbor:

1. dva nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu izvanrednog ili redovitog profesora, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika;
2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu izvanrednog ili redovitog profesora, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje fizika, grana atomska i molekulska fizika;
3. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu docenta ili više, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje fizika, grana atomska i molekulska fizika;
4. jednog nastavnika u nastavnom zvanju i radnom mjestu predavača ili višeg predavača, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje interdisciplinarne prirodne znanosti, grana metodika nastavnih predmeta prirodnih znanosti, za predmet Metodika nastave kemije;
5. jednog suradnika u suradničko zvanje i radno mjesto asistenta, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektronika;
6. jednog suradnika u suradničko zvanje i radno mjesto asistenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje biologija, grana opća biologija, za 60% radnog vremena.

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07).

Pristupnici uz prijavu prilažu: životopis, presliku domovnice, presliku odgovarajućih diploma, prikaz znanstvene, nastavne odnosno stručne djelatnosti, popis radova, radove odnosno separate radova relevantnih za izbor, a pristupnici pod t. 5. i 6. dostavljaju i prijepis ocjena s prosjekom. Natječajnu dokumentaciju potrebno je dostaviti i na CD-u. Prijave se dostavljaju u roku od 8 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Teslina 12, 21 000 Split. Na natječaj se mogu prijaviti osobe oba spola. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
STUDENSKI CENTAR**

Na temelju članka 40. i 41. Zakona o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), članka 19. članka Statuta Studentskog centra u Splitu i Odluke Upravnog vijeća Studentskog centra u Splitu od 12. 07. 2011. godine raspisuje se

**NATJEČAJ za izbor i imenovanje ravnatelja/ice
Studentskog centra u Splitu**

Za ravnatelja Centra može biti izabrana osoba koja, pored općih zakonskih uvjeta (hrvatsko državljanstvo, zdravstvena sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta), ispunjava i slijedeće posebne uvjete: visoka stručna sprema (VSS), odnosno magistar struke; najmanje pet (5) godina radnog iskustva na rukovodećim radnim mjestima; znanje stranog jezika; podneseni Program rada; da nije kazneno kažnjavan. Mandat ravnatelja Centra traje 4 (četiri) godine, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

Uz prijavu kandidati trebaju priložiti: -životopis, dokaz o hrvatskom državljanstvu (preslik domovnice), dokaz o stručnoj spremi (ovjeren preslik diplome), dokaz o radnom stažu (preslik radne knjižice), dokaz o radnom iskustvu na rukovodećim radnim mjestima, dokaz o poznavanju stranog jezika (preslika indexa,svjedodžbe srednje škole,uvjerenja ili odgovarajuće potvrde), Program rada, uvjerenje nadležnog suda o nekažnjavanju, ne starije od 6 mjeseci (izvornik ili ovjereni preslik).

Prijave s dokumentacijom o ispunjavanju uvjeta dostavljaju se u roku od 15 dana od dana objave natječaja u "Slobodnoj Dalmaciji" na adresu: Studentski centar u Splitu, 21 000 Split, Sinjska 6, s naznakom: "Natječaj za ravnatelja".

Na natječaj se mogu ravnopravno prijaviti kandidati oba spola sukladno odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08).

Nepotpune i nepravodobne prijave neće se razmatrati.

O rezultatima Natječaja izvijestit će se svi prijavljeni kandidati najkasnije u roku od 45 dana od dana isteka roka za primanje prijava na Natječaj.

Kako privući strane studente na Sveučilište u Splitu

S Jakeom Raguzom, dr. medicine, razgovarali smo jer je još kao brucoš radio na privlačenju stranih studenata – posebice iz Kanade i SAD-a – na Zagrebačko sveučilište. Sada na isti način pokušava pomoći svjetsku promidžbu splitskog studija medicine na engleskom

RAZGOVARAO:
MATE TERZE

Predstavite nam se i objasnite kako ste se uopće našli u Hrvatskoj.

Dolazim iz Toronta u Kanadi i smatram se Hrvatom: moji su roditelji iz Hercegovine, a obiteljskih korijena imam i u Dubrovniku. Netom sam diplomirao na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na programu Medical Studies in English. Visoko školovanje u Kanadi završio sam na Sveučilištu York, s diplomom (B.F.A.) iz pisanja scenarija, filmske produkcije i kreativnog pisanja, kojoj je prethodio preddiplomski studij (B.A) na Sveučilištu u Torontu iz hrvatskih studija, te kršćanstva i kulture. Među omiljene pisce ubrajam sv. Augustina, Dantea, Gundulića i Marulića. Završavajući preddiplomski u Torontu, pretraživao sam kanadske medicinske i pravne fakultete kako bih nastavio studij. Naime, u Kanadi i SAD-u na pravo i medicinu možete tek sa završenim preddiplomskim studijem. Uto sam, posve slučajno, dobio e-mail od jedne hrvatsko-kanadske internetske stranice o studiju medicine u Zagrebu – a na engleskom! Odmah sam zatražio dodatne informacije, poslao molbu, upis mi je odobren i – evo me!

Samo tako “evo me”? Raspolagali ste s dovoljno novca za studij daleko od kuće?

Ma ne, dobio sam stipendiju! To je zanimljiva priča: prvo je trebalo dobiti potvrdu kanadskog ministarstva o priznanju diplome Sveučilišta u Zagrebu; za potvrdu je trebalo navesti koliko je studenata diplomiralo prethodne godine, što je bio popriličan problem s obzirom na to da studij traje šest godina, a tada je bio tek na trećoj godini izvođenja... No potvrdu – a onda i kredit – ipak sam dobio kad sam program na engleskom uspio prikazati kao inačicu već postojećeg medicinskog studija na hrvatskom. Trud nije bio uzaludan, jer time sam pomogao da svaki kanadski student MSE programa koji je studentski kredit zatražio, taj kredit i dobije.

To Vas je ponukalo da zagrebačkom fakultetu pomognete privući što više studenata iz Kanade i SAD-a? Što ste poduzeli?

Prvo sam unio promjene na internet-skoj stranici Medicinskog fakulteta u Zagrebu kako bi informacije o fakultetu i programu na engleskom postale dostupnije, posebno istaknuvši činjenicu da je diploma MSE programa pri-

znata u Kanadi i SAD-u. Stranicu sam zatim poslao na više od tisuću adresa u SAD-u, Kanadi i ostatku svijeta. Na stranicama Medicinskog fakulteta, odnosno MSE-a, opisao sam i svoja iskustva, posebno se osvrnuvši na ono što sam ja želio znati dolazeći u Hrvatsku. Na adresu koju sam stavio na web pozivajući potencijalne studente da mi se slobodno obrate, godišnje mi piše 30 do 40 zainteresiranih za medicinski studij u Hrvatskoj (pretežito iz Kanade i SAD-a) i raduje me što mogu reći da mi svake godine dio njih pismeno zahvali na pomoći pri izboru studija na MSE-u u Zagrebu. Zato i želim pomoći drugima, jer i ja sam sretan zbog toga što mi je Hrvatska pružila priliku da ostvarim svoj san i postanem liječnik.

Mislite li da bi Vaše iskustvo moglo biti od pomoći i splitskom studiju medicine na engleskom?

Siguran sam! Čim sam čuo da se u Splitu pokreće studij medicine na engleskom, pisao sam dekanu prof. Ma-

rušiću ponudivši pomoć u inozemnoj promociji splitskog MSE-a na način na koji sam to učinio i u Zagrebu. Ako sam već tijekom svoje prve godine na Zagrebačkom sveučilištu pomogao da se upis poveća za 50 posto – s 20 na 30 upisanih – a idućih se godina broj brucoša povećavao do današnjih pedesetak upisanih, vjerujem da bih slično mogao postići i u Splitu. Prof. Marušić odgovorio mi je na e-mail u roku od sat vremena, pozvao me je u Split i zajedno s prof. Zoranom Valićem, voditeljem splitskog MSE-a, razmotrili smo na koje načine povećati vidljivost splitskog Medicinskog fakulteta i programa MSE na međunarodnoj razini te kako privući što veći broj kvalitetnih studenata u Split. Prioritetnim smo zadatkom ocijenili proširiti informacije o splitskom Medicinskom fakultetu među hrvatskim zajednicama u SAD-u i Kanadi.

Kakvo je zanimanje za Hrvatsku u SAD-u i Kanadi? Što tamo misle o Hrvatskoj?

Na MSE-u u Zagrebu otprilike je pola studenta iz SAD-a i Kanade. Mislim da studenti hrvatskog podrijetla, i osobito njihovi roditelji, prepoznaju kvalitetu hrvatskih sveučilišta i lakše se odlučuju na studij u Hrvatskoj od onih bez hrvatskih korijena. S obzirom na brojnost i raznovrsnost hrvatsko-američkih i hrvatsko-kanadskih društava, nema sumnje da interes za Hrvatsku postoji. Čini se da većina hrvatskih Amerikanaca i hrvatskih Kanadana jednim okom budno motri prilike u Hrvatskoj. Zov domovine kod njih je uvijek prisutan, nekad je glasniji i snažniji, nekad se slabije čuje, ali uvijek je tu.

Mogu li u promociji Sveučilišta u Splitu pridonijeti novine poput Universitas-a?

Svi su mediji u tome korisni, uključujući i tiskane poput Universitas, pogotovo ako su dobri. Sveučilišne novine u SAD-u i Kanadi imaju dugu i važnu tradiciju. Pa već na studentskoj oglasnoj ploči Medicinskog fakulteta u Splitu vide se fotografije studentskih razmjena sa svih strana svijeta. Kao medijsko oruđe, Universitas može stvoriti mjesto susreta ljudi, priča i studentskih programa Splitskog sveučilišta i pojedinaca te sveučilišta diljem svijeta. Universitas može pokazati svijetu da postoji živa, aktivna i gostoljubiva akademska zajednica na Sveučilištu u Splitu i time povećati njegovu međunarodnu prepoznatljivost.

Sveučilište u Splitu
Medicinski fakultet

objavljuje

NATJEČAJ

ZA UPIS NA INTEGRIRANI PREDDIPLOMSKI I
DIPLOMSKI STUDIJ
MEDICINA NA ENGLJESKOM JEZIKU

I. Uvjeti za podnošenje prijave:

- Na natječaj se mogu prijaviti osobe sa sljedećim stupnjevima prethodnog obrazovanja:
- 1) završeno sveučilišno obrazovanje (ili njegova završna godina) i položen Medical College Admission Test (MCAT);
 - 2) završeno sveučilišno obrazovanje (ili njegova završna godina; koledž ili sveučilišni studij prirodoslovne usmjerenosti s biologijom, kemijom ili fizikom kao glavnim predmetom studija);
 - 3) završeno srednjoškolsko obrazovanje (ili njegova završna godina, u ukupnom trajanju od 12 godina) i položen SAT Reasoning Test ili American College Testing;
 - 4) završeno srednjoškolsko obrazovanje (u ukupnom trajanju od 12 godina) s rezultatom državne mature izraženim u postotku na temelju kojeg se pristupnici rangiraju u matičnoj državi;
 - 5) završeno srednjoškolsko obrazovanje (ili njegova završna godina), a bez zadovoljenih dodatnih uvjeta navedenih pod 1-4.
- Navedeni uvjeti prioritetni su kriteriji po kojima će se obavljati odabir kandidata.

II. Prijavi treba priložiti:

- ispunjen obrazac za prijavu (dostupan na Fakultetu ili preko mrežnih stranica na adresi: <http://www.mefst.hr/default.aspx?id=47>);
- domovnicu (za hrvatske državljane) ili fotokopiju putovnice (za strane državljane);
- rodni list;
- dvije fotografije (prema uputama dostupnim na: http://travel.state.gov/visa/temp/info/info_1287.html);
- izvornike ili ovjerene preslike diploma i njihov službeni prijevod na hrvatski ili engleski jezik (ako nisu na jednome od tih jezika);
- rješenje o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije (više informacija na: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2531>) za pristupnike koji su prethodno obrazovanje završili u inozemstvu;
- potvrdu o poznavanju engleskog jezika (jednu od sljedećih): Test of English as a Foreign Language (TOEFL), International English Language Testing System (IELTS) ili Certificate in Advanced English (CAE), ako prethodno obrazovanje nije na engleskom jeziku;
- životopis i pisanu izjavu o razlozima za upis na studij Medicina na engleskom jeziku u Splitu;
- izjavu o zdravstvenoj i psihofizičkoj sposobnosti za studij medicine;
- izjavu ili potvrdu o financijskoj sposobnosti (kandidata, roditelja ili ustanove) nužnoj za financiranje studija;
- dokaz o uplati 50 € u kunskoj protuvrijednosti na račun Medicinskog fakulteta u Splitu, broj računa: 2330003-1100071293, poziv na br. 02 400, otvoren kod SOCIETE GENERALE – SPLITSKA BANKA d.d.,
- dodatne dokumente o položenim testovima koji verificiraju prijašnje obrazovanje, i baš:
- rezultat Medical College Admission Test (MCAT), za kandidate pod 1);
- uvjerenje o položenim ispitima (prijepis ocjena) i uvjerenje o prosjeku ocjena studija, za kandidate pod 2);
- rezultat SAT Reasoning Test ili American College Testing, za kandidate pod 3);
- rezultat državne mature izražen u postotku na temelju kojeg se rangiraju u matičnoj državi, za kandidate pod 4).

III. Broj slobodnih mjesta: 30

IV. Godišnja školarina: 7.000,00 EUR (duljina trajanja studija: 6 godina)

V. Prvi rok za podnošenje prijave na natječaj otvoren je do zaključno 23. rujna 2011.

Dokumentaciju se upućuje poštom na adresu:
Medicinski fakultet u Splitu,
Prijava na studij Medicina na engleskom jeziku
Šoltanska 2, 21000 Split

Detaljnije informacije:
Željka Erak ili prof. dr. Zoran Valić
Tel.: 021 557 903
Tel.: 021 557 945
Faks: 021 465 304
E-mail: zeljka.erak@mefst.hr
zoran.valic@mefst.hr
www.mefst.hr

Događanja u Sveučilišnoj knjižnici na Kampusu tijekom akademske 2010./11.

RUJAN

- Izložba Likovne udruge “Emanuel Vidović”
- Predavanje Anthonyja Robbinsa, profesora javnog zdravstva na Sveučilišta Tufts u Bostonu, suurednika Journal of Public Health “Epidemija pretilosti - jedno upozorenje iz SAD-a”

LISTOPAD

- Otvorena velika čitaonica Sveučilišne knjižnice sa 226 sjedaćih mjesta i osamdeset računala.
- Prof. Jens Kolata iz njemačke akademske službe za razmjenu DAAD održao prezentaciju DAAD stipendija,
- Javna tribina „Hrvatski jezik danas“
- Tribina na temu izbora za studentski zbor Sveučilišta u Splitu

- U organizaciji Sveučilišne knjižnice u Splitu i Ebsco Publishing održan besplatni seminar “How to search in EBSCOhost” namijenjen profesorima, studentima i knjižničarima
- Svečanost povodom prestanka dužnosti člana Senata prof.dr.sc. Radovana Antonića, prof.dr.sc. Bernardina Peroša i prof.dr.sc. Nikole Rausaljevića, odnosno funkcije prorektora prof.dr.sc. Željka Domazeta i prof.dr.sc. Igora Zanchija.
- Tribina „Liberalna misao Velimira Terzića“
- Sveučilišna tribina na temu “Torcida između aleštine i subverzije” Benjamina Perasovića, autora knjige “Urbana plemena”
- Predstavljanje specijaliziranog časopisa: godišnjak “Titius” br.2/2009, urednika prof.dr. Šime Pilića

STUDENI

- Predstavljanje knjige “Odnosi s javnošću u obrazovanju” autora Vlade Draguna

Ivo Josipović

KORUPCIJA I NOVA PRAVDA

♦ svrha politike je pravednost ♦ pravda je moralna i pravna podloga za novo i bolje društvo ♦ temelj pravde uvijek smo mi sami ♦ odgovornost i odlučnost nužne za istinsku pravednost i domoljublje ♦

javno predavanje predsjednika Republike Hrvatske i razgovor sa studentima

centar ♦ tribina na Kampusu ♦ sveučilišni kulturno-informativni centar ♦ tribina na

prof.dr.sc. Ivo Josipović: Korupcija i nova pravda ♦ sveučilišni Kampus, amfiteatar FESB-a ♦ Rudera Boškovića 32 ♦ **subota, 13. studenog, u 17:30 sati** ♦ voditelj Tribine: Duško Čizmić Marović

kampus

- Svečano promovirani diplomirani studenti Centra za studije mora
- Promovinar knjižnice Milivoja Zenića “Stari Šibenik: kalama, skalama i butama”
- Izložba “Upoznajte Pariz i London” Fotokluba Brodospit
- Izložba fotografija staroga Šibenika
- Predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović razgledao Kampus Sveučilišta u Splitu i održao javno predavanje na sveučilišnoj tribini
- Sastanak Društva knjižničara Split
- Sastanak konzervatorskog odjela UMAS-a
- Svečani Dani Umjetničke akademije
- Predavanje prof. Ane Marušić za studente Medicinskog fakulteta
- Javna tribina o ulozi i značaju mladih Studentskog zbora Sveučilišta u Splitu i Vijeća učenika Splitsko-dalmatinske županije povodom Međunarodnog dana studenata i srednjoškolaca

PROSINAC

- Multimedijalna izložba studenata Umjetničke akademije u Sveučilišnoj knjižnici, kojom se Umjetnička akademija predstavila na ovogodišnjoj Smotri Sveučilišta

VELJAČA

- Svečana promocija doktora znanosti
- Sastanak Društva knjižničara Split
- Predavanje “Mogućnosti zapošljavanja u institucijama EU” Julie Leprêtre, načelnice Sektora za pripremne tečajeve za natječaj za rad u institucijama EU-a, iz francuske Nacionalne škole za javnu upravu (ENA)
- Sajam znanstvene i stručne knjige
- Studentski zbor: predstavljane studentskih projekata za natječaj Ministarstva znanosti
- Održano predavanje “Prema semantičkom webu-

kvalitetnijem upravljanju informacijama u globalnoj paucini” u organizaciji Društva knjižničara i Sveučilišne knjižnice

- Ured za transfer tehnologije - radni sastanak županije i Sveučilišta u Splitu
- Večer ljubavne poezije u Sveučilišnoj knjižnici povodom Valentinova
- Javna rasprava i prezentacija dogradnje Galerije umjetnina

OŽUJAK

- Predstavljanje knjige “Knjižnice i društvo” autora Josipa Stipanova
- Predavanje profesora Ivana Pederina sa Sveučilišta u Zadru „Austrijska cenzura i nadzor nad tiskom u Dalmaciji“

TRAVANJ

- Izložba hrvatske naivne umjetnosti u organizaciji Hrvatskog društva naivnih umjetnika, galerije „Mirko

Virius“ i Sveučilišta u Splitu

- Predstavljanje web aplikacija učenika Škole za dizajn, grafiku održivu gradnju
- Predstavljanje knjige “Planinarski vodič po Hrvatskoj” Alana Čaplara
- Predavanja i sesije u sklopu Festivala znanosti

SVIBANJ

- Prezentacija Alumniportal Deutchland, bivših stipendista njemačkih zaklada, studenata i učitelja njemačkog jezika i drugih koji su i o svom trošku studirali i usavršavali se ili radili u Njemačkoj
- Tribina o obiteljskom nasilju “(Ne) trebamo sigurne kuće, trebamo sigurne zakone” u organizaciji udruge “Naš kvart”
- Radionica “Žig i industrijski dizajn - stvaranje tržišne prepoznatljivosti” u organizaciji Ureda za transfer tehnologije
- Predavanje dr.Mirelle Žanetić “Ekstra djevičansko maslinovo ulje, zdravstvene i prehrambene vrijednosti kao dio zdrave prehrane djece i odraslih” u organizaciji Sveučilišta u Splitu u suradnji sa Udruhom maslinara „Salona“
- Izložba fotografija Boriša Kragića „Masline Dalmacije“
- Radionica “Industrijsko vlasništvo i zaštita izuma patentom” u organizaciji Ureda za transfer tehnologije (UTT) Sveučilišta u Splitu i Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (DZIV)
- Predstavljanje sveučilišnih udžbenika “Osnove forenzične toksikologije” i “Toksikologija hrane”
- Okrugli stol “Znanost i inovacije” u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa uz potporu Ureda za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu

- Predstavljane stipendija za studente Alumniportal

LIPANJ

- Predavanje “Hrvati u njemačkoj i austrijskoj književnosti” novinara i publicista Gojka Borića
- Profesor Steven Kaplan, predsjednik Sveučilišta New Haven (UNH) na istočnoj obali Sjedinjenih Američkih Država, u društvu Dragana Primorca i rektora Ivana Pavića obišao je sveučilišni Kampus i razgledao Sveučilišnu knjižnicu
- Održana svečana promocija 38 novih doktora znanosti
- Sučeljavanje kandidata Studentskog zbora za ponovljene izbore
- Projekt Glazbeno vozilo - konferencija za medije
- Skupština udruge za promicanje obitelji - Bijeli krug Hrvatske
- Studentski zbor – Mogućnost zapošljavanja nakon završetka studija
- Prezentacija i javna rasprava o financiranju visokog obrazovanja i socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj u organizaciji Instituta za razvoj obrazovanja i Sveučilište u Splitu
- Retrospektivna izložba Fotokluba Split povodom proslave klupske stogodišnjice
- Sveučilišna knjižnica osvojila prvu Nagradu za održivu gradnju u međunarodnoj konkurenciji
- Promocija kandidata visoke škole za sigurnost

SRPANJ

- Županijsko stručno vijeće knjižničara osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije

Sveučilišni šport 2010./2011. godine

Prvo sljedeće natjecanje, koncem ljeta, jest Otvoreno prvenstvo Sveučilišta u odbojci na pijesku. No, najpopularnija natjecanja u okvirima našeg sveučilišta su Prvenstvo sveučilišta u košarci i malom nogometu (futsalu). U malonogometnom turniru, ove godine ulogu favorita je potvrdila ekipa Studentskog doma. Košarkaško prvenstvo je ponudilo veliko iznenađenje i nakon šest godina vladanja Kineziološkog fakulteta pobijedili su fesbovci. Naše su sveučilišne ekipe na Sveučilišnom sportskom prvenstvu Hrvatske u Vinokovcima odnijeli Zagrepčanima titulu prvaka Hrvatske, i to nakon tri godine čekanja, i time izborile nastup na Prvoj europskoj univerzi-

Splitski sveučilišni sportski savez u suradnji s Sveučilišnom sportskom udrugom i Studentskim zborom sveučilišta u Splitu u prošloj akademskoj godini organizirao je natjecanja u tenisu, stolnom tenisu, šahu, malom nogometu, košarci, rukometu, veslanju i vaterpolu, a do kraja kalendarske godine očekuje nas još nekoliko natjecanja

jadi - European Universities Games 2012. koja će se održati u Cordobi u Španjolskoj. U Cordobi će se u srpnju 2012. studenti natjecati u 10 sportova, a nastupat će najbolje sveučilišne ekipe Europe koje taj nastup izbore na svojim državnim prvenstvima. Nadamo se financijske poteškoće neće našim sportašima obezvrijediti stečene vize za nastup na najvećoj europ-

skoj sveučilišnoj sportskoj smotri ikada održanoj.

Regata Sveti Duje i Studentski dan sporta

Jubilarna, 10. međunarodna veslačka regata “Sveti Duje” i ove godine izazvala je veliku medijsku pozornost i potvrdila primat jedne od najpopularnijih sveučilišnih sportskih manifestacija

u Europi. Na regati je ukupno nastupilo preko 30 osmeraca među kojima je sigurno najznačajniji ponovni nastup prvih ekipa Oxforda i Cambridgea. Englezi su u Splitu nastupili sedmu godinu zaredom, što nije slučaj ni u jednoj drugoj sredini nasvjetu, što nam dovoljno govori o veličini ove manifestacije.

Ove godine po treći put zaredom, istovremeno sa svim velikim sveučilišnim središtima Hrvatske, održan je Studentski dan sporta i aktivizma. Na splitskoj Rivi studenti su se natjecali u košarci, malom nogometu, rukometu, pozezanju konopa, trčanju u vrecama i kvizu znanja. Sve studentske udruge imale su svoj prezentacijski prostor, a cijela manifestacija je završila veli-

kim koncertom.

Rijeka 2011 / Split 2013

U Rijeci se ovog mjeseca održava Europsko sveučilišno prvenstvo u rukometu na kojem će nastupiti 16 muških i 12 ženskih najboljih sveučilišnih ekipa Europe. Natjecanju će sudjelovati preko 350 natjecatelja o kojima će brinuti stotinjak volontera. Prošle godine je u Zagrebu također održano Europsko prvenstvo, ali u futsalu, odnosno u malom nogometu, ove godine će studenti sportaši boraviti u Rijeci, a već 2013. Split će napokon biti domaćin jedne ovako velike smotre; Europskog sveučilišnog prvenstva u košarci! Domaćinstvo smo izborili iz

drugog puta u konkurenciji njemačkih, slovenskih, izraelskih i talijanskih sveučilišta.

Nove akcija s tvrtkom Arista Jahte

Jedan od značajnijih donatora sveučilišnog sporta u Splitu, i to ne samo kada su u pitanju marketinški zanimljive i medijski popraćene manifestacije Regata Sveti Duje i Sveučilišni dan sporta, jest tvrtka “Arista jahte” koja se bavi izgradnjom i opremanjem megajahta. Upravo u partnerstvu s tom tvrtkom i Studentskim zborom Sveučilišta u Splitu u tijeku je izrada plana niza aktivnosti u koje krećemo u novoj akademskoj a čiji je osnovni cilj promocija našeg djelovanja